

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnishču prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan sveder izvenredne modrosti in prazniške.

Inserati veljajo: petostopna petič vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne odziva.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabilo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto K 24—	Četrt leta K 6—
Pol leta 12—	En mesec 2—

V upravnishču prejemam na mesec K 1:90.

Spošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto K 25—	Četrt leta K 6:50
Pol leta 13—	En mesec 2:30

Za Nemčijo vse leto 30 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 35 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez obzira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravištvu „Slovenskega Naroda“

Nevarnost se bliža.

Razpor med Čehi in med Nemci je bil povod, da je vlada poslala državni zbor domov. V dnevnih tistih obstrukcijskih bojih je češki poslanec Staněk izrekel besede, ki smo si jih na jugu globoko zapisali v spomin, zahteval je namreč rešitev narodnostnega problema za celo državo, ne samo za Češko.

V minoletem zasedanju delegacij se je o notranjopolitičnem položaju v naši monarhiji govorilo skoro ravno toliko, kakor o zunanji zadevi: in v ospredju je zopet stala češko-nemška sprava, kakor da je z njeno rešitvijo vse v državi spravljeno v red in bi na jugu monarhije ne bilo ničesar več urediti. V zvezi s temi razpravami v delegaciji so se zopet začela nekaka dogovarjanja in mogoče je, da pride vnovič do kakih češko-nemških pravnih pogajanj, vendar nima nihče vere, da bi se kaj pozitivnega doseglo.

Sprava naroda češkega z nemškim narodom je izključena. Mislilo se je dolgo, da se bo vendar posrečila taka direktna sprava, da jo bodo pod vodstvom vlade sklenili poslanci med sabo in brez števila je že bilo takih poskusov, a vsi so se izjalovili. Vsaka taka sprava je mogoča samo potom kompromisa in ker uživajo Nemci veliko večje narodne pravice kakor Čehi, pomeni vsaka sprava, da se morajo Nemci odpovedati gotovim pravicam. Na to pa ni misliti, to je popolnoma izključeno, saj streme Nemci po gospodstvu in še na misel jim ne pride, da bi kaj odnehali. Na drugi strani pa tudi Čehi v gotovih stvarih ne bodo za nobeno ceno odnehali. Sicer je bila pred leti izrečena krilatka beseda, da loči Čehe in Nemce samo tenak papirnati zid, a izkazalo se je zopet, da najbolj duhoviti izreki navadno ne odgovarjajo resnici. Ta zid, ki loči Čehe in Nemce ni tenak kakor papir, ampak močan in visok, da ga s pogajanjem med parlamentarnimi zastopniki obeh narodov ni mogoče podreti.

Že nekaj časa sem se govoril v vodilnih političnih krogih o veliki operaciji, ki jo pripravljajo merodajni faktorji. Dostikrat se je v zadnjih mesecih slišalo, da bodo gordiški vozel presekali in na ta način brez direktnega sodelovanja obeh narodov ali vendar z molčečim privoljenjem njihovih parlamentarnih zastopnikov spravili češko-nemški razpor če ne iz življenja, pa vsaj iz državnega zbora.

Sprava je nemogoča — torej oktroi. Glede največjega dela pravnih vprašanj itak ni več posebnega nasprotja med Čehi in Nemci in so vladne predloge četudi z ugovori in protesti vendarle nekako priznali kot zadovoljive. V tistih vprašanjih, v katerih ni bilo doseči nikakega zblizanja, naj bi vlada sama izbrala nekako srednjo pot, potem pa vse uveljavila. Tako se zdaj govori v odločilnih krogih. Ne samo govori. Nekaj se tudi pripravlja.

Za nas Slovence bi oktroiranje, jezikovno in narodno vprašanje na Češkem urejujočega zakona pomenilo strahovit udarec. Posledica tega bi bila, da bi narodnostno vprašanje v parlamentu stopilo v ozadje in bi Nemci lahko z nami počenjali kar bi mogli. Poljaki že tako nimajo nič

smisla za naše težnje in se zanje nič ne zmenijo, a tudi od Čehov ni pričakovati, da bi se kdove kako unemali za naše stvari, če bi ne bili več neposredno zainteresirani.

Znano je, da se je grof Stürgkh pri dogovarjanjih med delegacijskim zasedanjem odločno branil vsakega obveznega odgovora, kdaj bo sklican državni zbor. Zdaj se čuje, da zato, ker hoče še enkrat poskusiti s pravnimi pogajanjem, kar bo pač sama formaliteta, potem pa seči po zadnjem sredstvu in oktroirati svoj načrt.

Nevarnost je velika in posledice takega postopanja so za nas naravnost nedogledne. Če se iz kompleksa vprašanj, ki tvorijo naš narodnostni in jezikovni problem, iztrga češko vprašanje in reši enostransko, če se odstrani, kar loči Čehe in Nemce, tako da bodo lahko roko v roki v parlamentu delali za svoje interese, potem pade na nas vsa vladna in vsa nemška sila in bojevati se bomo morali sami proti sovražniku, ki bo potem še dosti močnejši kakor je zdaj, ko so njegove sile vezane na Češkem.

Belokranjskim rojakom!

Dne 25. maja l. 1914. so se zbrali v stolnem mestu Ljubljani gospodje iz cesarskega Dunaja, iz Loškega potoka in iz dolge ljubljanske vasi. Podali so se na pot, da posetijo deželico onstran gorjanskih hribov. Dolenjska proga jih je pripeljala do novomeške postaje. Od tod naprej je služila visokim gospodom nova železna cesta, ki pelje mimo Birčene vasi in Vršnih sel do Prelog in skozi goro na semiško stran. Tam se jim je odprl pogled na naše solne kraje, na Krvavčji vrh, na lokviško cerkev sv. Frančiška in daleč tam za Kolpo na stari Klek. Vsenakoli semiški vinogradi, zidanica pri zidanici. V dolini stelniki, brezovje in kamenje. Na vzhodni strani bela cesarska cesta, ki od Luže zavije proti Suhorju in na Metliko. Ta dan je cesarska cesta pozabljena, ta dan ne plašijo po njej potratni deželni avtomobili.

Pravijo, da je bilo vse ljudstvo na nogah. Stare bele noše, sveže oprane, praznovala so kratko vstajenje iz tesnih škriinj. In seveda se je mnogo govorilo v vznepenih besedah

in mnoga čaša se je izpraznila v veselji nadi na boljše čase. Tudi duhovne gospode je bilo dosti poleg, da smemo zadovoljnim in mirnim srcem gledati v bodočnost. Iz pozabljenega kotiča nas je železni tir prepeljal v moderni svet, tja v sredo med Dunaj, Rim in Carigrad!

Ne udajajmo se sanjam! Železni kolovoz so nam dogradili tujci, gospodje inženirji, minerji, Makedonci, Jarc in Dermastia. Sedaj je naša naloga, da delamo naprej. Petdeset let so tarnali beli Kranjci za to železnico, a komaj je dodelana, že zopet tožijo, da niti ona ne bo mnogo izpremenila. V istini, železnica sama nam ne prinese blagostanja. Ako ne obdelaj polja, ti ne obrodi. Plug, lopata in motika te ne bodo redili, dokler leže v kotu. Če hočeš kovati, vzemi kladivo v roko in zavijti je! Poslužujmo se železne ceste, prevažajmo po njej blago, žito, vino, izvažajmo, uvažajmo! Skrbimo, da bo nova cesta zaposlena, nalagajmo tovore, da bodo šine ječale, potem pride novo, veselo življenje v revno pokrajino našo.

Beli rojaki! Težko delo vas čaka, delo, ki ga nihče za vas storiti ne more. Dne 25. maja pravil vam je dr. Janez Ev. Krek, da »oseba ni nič, a stranka vse.« Take besede so prazne, za tem grmom ne tiči niti reven zajej. Slišali ste jih vsakokrat, kadar vam je ljubljanska gospoda priporočala tiste Jarce in Dermastie, koje ste poslušni izvolili svojim poslancem. In ko jih topot zopet čujete, lahko razumete, kam da pes tace moli. »Slovenska ljudska stranka« delila je premije vašim teletom, dovažala vam je nekaj vozov cementa za vodnjake, popravila vam je eno in drugo cesto. Vse to se je zgodilo iz bojazni, da ne pokažete vrat mogotcem, ki so se vgnezdili v vaših poslaniških mandatih. Že danes vam pri vsaki priliki preštevajo svoje zaslugе, hoteč za vedno ukleniti vas v suženjski jarem svoje stranke. A tega vam gospodje, ki trtajo božji čas in deželni denar v udobnih avtomobilih, tega vam ne povedo, da je vse njih delo strahotno drago, da so za bili te milijone denarja v potrebna in nepotrebna podjetja, da pade le bora drobtinica v vaše roke, da pa bo Kranjska dežela desetletja odplačevala račūče dolgove, v koje nas

vse vlačijo njih razsipna roka. Niti tega vam ne povedo, da je bila obnove vaših vinogradov — izvedena od prejšnjega naprednega deželnega odbora — mnogo plodonosnejše delo nego premovanje telet in zvišanje doklad, in da je toliko obrekovana napredna stranka takrat rešila našo pokrajino grozečega opustošenja, ko klerikalni gospodje niti znali niso, kje da ležita Metlika in Cernomelj.

Gospod doktor Krek se moti. Dandanes, ko so babnice v hlačah poceni naproday, dandanes dvakrat šteje vsak pošten mož. Iz praznovnosti starih ženic, iz mehkužnosti nemozgatih možakarjev, iz podkupljivosti slabotnih značajev se je rodila stranka, ki se sama naziva slovensko ljudsko stranko. Z nasiljem se vsiljuje ljudstvu, s tujim denarjem kupuje glasove, ob obrekovanju poštenih ljudi se preživlja, s potvorjenimi telegrami rešuje zapadle mandate svoje. Ta stranka ni za nič!

In ve, bele Kranjce, ki vas begajo in plašijo ob volitvah gospodje Petri in Pavli, čemu se dajete strašiti? Kje so tisti liberalni strahovi, antikristi in ludožrci, o kojih vam pripovedujejo mladi gospodje? Milostivi gospod prosti metliški so dosegli lepo starost, pa še nikdar niso ugle dali živega hudega duha. Bodi blagemu gospodu odmerjenih še mnogo mirnih let! Ve pa, bele Kranjce, dajte Bogu, kar je božjega, in možem, kar je moškega. Politiko pustite v miru!

Možatosti, samozavesti nam treba v Beli Krajini. Živimo v dobi splošne, enake volilne pravice. Naravno je na tem svetu, da je v obče najti manj razsodnih ljudi nego nerazsodnih. Zato je umljivo, da si je priborila S. L. S. večino mandatov v deželi. A navzlic vsej zlorabi uradne moči, navzlic vsem nedopustnim zvijačam in nakanam, s kojimi deluje ta stranka, do danes še ni zatrla zavednega duha, še ni pokopala napredne samostojnosti, tolikrat za mrtvo proglašene. Nastavlja mreže svoje, besedejo o napredku in o delu za »ljudstvo«. A ko pogledaš bližje, vidiš le prazne blagajne in polna korita, ošabno domišljavost plitvih duš in udobno lenuharenje rejenih teles. Ves napredek tiči v dolgovih Kranjske dežele.

LISTEK.

Beli Krajini v album.

Neznan kraj si bila dolgo, dolgo časa. Kakor zavržena pastorka si ležala pozabljena med Gorjanci in Kolpo, še sosedje te niso poznali. Samovala so tvoja solnčna brda, rodili so tvoji vinogradi zlato kapljo, kakor svilene preproge so ti ležala polja med zelenim gričevjem in šume so bile bogate lesa in polne divjačine. V samotni si razvijala nepoznana in neobčudovana svoje lepote in v seboj vsebovala težki zakladi ter potrpežljivo čakali junaka, da jih dvigne.

Zunaj je vrvelo življenje, ti pa si sanjala stoleten sen v miru božjem. Nikamor se ti ni mudilo.

Počasi so vozili tvoji vozniki v Novo mesto, njih pesem se je gubila v goščavah ob cesarski cesti in prešeren pok biča je odmeval od zelenih obronkov. V občestnih gostilnah so krmili, prepregali, in izdatno počivali. Samotni popotniki, tihotapci in lopovi vseh vrst so se tamkaj družili z njimi in pogosto so se razpletli tajinstveni pogovori pri čaši starine.

Prostrane šume na Gorjancih so bile obljubene z drznim ljudstvom in neredko je vznemirjala vest o roparskem napadu prebivalstvo samotnih naselbin, pa tudi meščane, ki so hodili na semenj v Novo mesto in druge kraje. Potem so se pač zbrali metliški očetje v mestni hiši in z važnimi obrazi ugibali, kako bi se najuspešneje zagotovila splošna varnost.

Potekal je čas, raztrosil svoje prekornostne pridobitve po drugih pokrajinah in bežal praznih rok mimo tebe.

Le poredkoma je prikorakal tujec čez Gorjance, čutil se je, zroč na desno in levo in najbrž se je oddahnil, ko je izginil prašen in truden za Kolpo. Ničesar ni znal povedati o tebi. Svet je bil tebi tuj in ti si bila tuja svetu.

Tudi takrat, ko so druge bogatelji in se je v tvojih revirjih naselila skrb in beda, si ostala sama. Oglušel je tvoj klic nad praznimi njivami, tvoj sin je zaklenil hišo in odšel. Na robu Gorjancev se je še enkrat s krvavečim srcem ozrl na rodno grudo, potem pa je pospešil korak, da čimprej vtone v suženjstvo in roboti. V šumnih prekmorskih mestih se te je spominjal z britkostjo, v vlagi rudnikov je sanjal o tvoji lepoti in ni te pozabil do smrti. A mnogi so umirali

li daleč od tvojih grud: lakomna dežela jim je do konca izsesala moči, ki so bile ležale in rjavjale doma, kakor poljsko orodje ob zimskem času.

Bela Krajina! Velika krivica se ti je godila. Predla si brezploden sen in niso te budili. Zaprti so bila tvoja vrata prosveti in napredku, tiščali so jih, da se ne vrine čeznje beseda in ti pove o ciljih in stremiljenih časa. Zategadelj se je le prelahko razplodila nerazsodnost med tvojimi čilim ljudstvom. Velika krivica se ti je godila, zato si bila tudi ti krivična.

Pogosto je odšel iz tvoje srede nemiren in ukažljen deček peš čez Gorjance. Po dolgih letih občudovanja vredne vstrajnosti ob domotožju in hrepenenju je prišel nazaj in — strmel. Zapustil te je otrok, a vrnil se je zrel mož, ki je poznal svet in življenje in te pomiloval, kajti ostala si, kakor si bila in držala si po gladki stezi polagoma navzdol, namesto da si si izbrala pot navzgor, ki ji je tvoj simbol. In če je povzdignil svoj glas, očitajajoč in roče, si mignila z ramo, tvoja deca pa je pobirala kamenje. . . . Zapustil je zopet tvoje loke, naselil se bogveje in na dnu srca je pokopal svojo pohojeno ljubezen. Slehernega si razočarala, ki te je ljubil z ljubeznijo zvestega sina in ti želel dobro.

Neznan kraj si bila dolgo, dolgo

časa. Za pravilnimi Gorjanci si ležala in sama si bila pravljica. Kakor o nečem daljnem, neverjetnem so govorili o tebi.

Sedaj pa ti je napočil nov čas, o Bela Krajina.

Kar je bilo že od nekdaj tvoja življenska potreba in tvoja neoporekljiva pravica, si končno dobila — železnico. V potrpljenju si bila velika, da bi bila tem večja v nestrpnosti, s katero boš pomela zablodo čez prag in se obrnila proti ciljem, ki so vredni tako zdravega in zmogljivega ljudstva, kakor je tvoje!

Železna cesta se je predrla do tvojega osrčja, pot v svet ti je odprta. Težki vlaki bodo odvažali tvoje blago in se vračali obloženi s produkti tujine. Zginjala bo beda, blagostanje se bo širilo. Iz daljnih krajev bodo prihajali sinovi, ki si jih poglajala za kruhom, naselili se bodo v svojih zapuščenih domovih in tebi bodo posvečene moči, ki so tlačile tujcu.

Tok tvojega življenja bo postal hitrejši. Kaj boš skušala prilagoditi svoj korak umerjenemu koraku časa? Njegove pesmi ne boš mogla več preslišati. Kako ji boš odpela, o Bela Krajina? Kar so dognali drugje počasi, z mučnim prizadevanjem, se bo vilo, kakor poletna ploha na tvoje poljane in težko, če se v samem srcu tvojem ne bo dvignil dvom.

Nov čas ti je napočil, o Bela Krajina. Vlak piska med tvojimi polji, nad glavami tvojih stoletnih hrastov se že vije bel dim v kolobarje. Nisi več neznan kraj, sredi sveta ležiš. Prišel bo tujec in se divil tvoji krasoti, prišel bo sosed, da izprogovori s teboj. Nov čas ti je napočil. Progo imaš. Kako boš vozila po njej? Ali boš zadovoljila pričakovanja in uresničila želje svojih najboljših sinov?

Bela Krajina, tisočero očeš je uprtil sedaj vate, ko počneš pisati novih poglavje svoje zgodovine. Pozni vnuki bodo listali po tej knjigi in ostrti sodniki bodo. Zatorej pomisli, ne vdaš se udobnosti, ki izpodje s časom, tudi najbolj zdravo mišičevje, temveč krepki se v boju in resnem stremljenju. Prijatelje zberi krog sebe, da ti pomorejo pri težki nalogi, lažiprijatelje pa, ki jim ni za tvoj blagor, naloži na tovarni vlak in jih poženi čez mejo.

Bela Krajina, bodi pristrčno pozdravljena v tej važni uri tvojega razvoja. Velika, prihodnost te čaka, če boš krenila po pravi poti, kajti velika zaloga nerabljenih moči st. A če se sedaj ne boš predramila, se ne bo deš predramila nikoli.

O Binkoštnih leta, 1914.

Anton Slobodnik.

Beli rojaki, ne štejte glasov, tehajte jih! Kar je v deželi solidnih trgovcev, spretnih obrtnikov, kar je trdnih posestnikov, z malimi izjemami so vsi ostali nasprotni stranki S. L. S. Da pa so istega mišljenja tudi premožni drugi zavedni volilci, delavci in dninarji, vam dokazujejo številke izza prošlih volitev. Kajti skoro štirideset od sto volilcev oddalo je svoje glasove samostojnim in naprednim kandidatom. Število protiklerikalnih glasov naglo narašča. Notranjske volitve z dne 19. maja t. l. oznanjuje blagovest, da bo odklenalo nenasičen farizejem in pismarjem. Mar-li hočete biti Beli Kranjci res zadnji, ki se znebe te more? Turkov in hajdukov vas je rešil meč očetov, kuge in lakote vas varuj Bog, znebite se sami privandane strupene golazni, potem pa krepko na delo!

Naj vam vzcete polje, trgovina in obrt v veseli novi pomladi!

Milan pl. Šuklje.

Notranjska gre naprej.

Po čudnem in smešnem slučaju mi je prišla danes v roke 20. številka letošnjega »Lažljuba«, v kateri je priobčen članek »Dvajsetletnica Hranilnice in posojilnice v Trnovem«. Ker je dotični članek lažnjiv in poln ostudnih napadov na tukajšnje naprednjake, hočem dokazati klerikalnemu dopisniku, da je lažnjivec in lopov prve vrste!

Dopisun pravi: »Prvi kat. shod l. 1892. je rodil na Krasu nove ljudi in nov čas! Z veseljem zremo na bojno polje, kjer smo pritisnili ob tla vse ljudske sovraženike in napravili kraskega kmeta zopet za gospodarja svoje hiše.« — Vsak trezno in pošteno misleč človek pa ve, da je ravno Notranjska od kar, vladajo klerikalci, pastorka dež. odbora, in da je notranjski kmet danes z novimi dež. davki in dokladami najbolj prizadet. Odkar vladajo klerikalci, je morala več kakor polovica Notranjcev v inozemstvo s trebuhom za kruhom!

Dalje čveka kler. dopisun, da ležijo danes kraški liberalci brezposelnost na tleh! Kako se je »Lažljubov« kaporjon tudi v tem zelo zmotil, nam kaže zadnja državno-zborna volitev, ko je kraški kmet sam pokazal, da še živi, da vstaja! Pokazal je, da je njegov zatiralec ravno tista S. L. S., ki obljublja pred volitvami zlate gradove, po volitvah pa molze kmeta, obrtnika in uradnika do krvi!

Klerikalni člankar pravi dalje, da je bila trnovska klerikalna posojilnica, ki je pričela poslovati 23. septembra 1894, prva, ki je osvobodila kmeta liberalnih kmetijskih magnatov in oderuhov, kateri da so grozno nasprotovali ustanovitvi te klerikalne posojilnice.

Da je to gorostasna laž, katero si more izmisliti le klerikalec, vidimo iz sledečega: Že v začetku l. 1894 — torej predno se je trnovskim klerikalcem sploh sanjalo o posojilnicah — so napredni možje celega ilirsko-bistriškega okraja začeli snovati posojilnico. Ker pa je njen največji organizator veleposestnik Ivan Valenčič, Trnovo št. 11, moral med tem oditi k vojakom, se je stvar zavlekla in sedanja napredna »Posojilnica za II. Bistriški okraj« je začela poslovati še le 1. oktobra 1894. Ko so klerikalci

izvedeli, da snujejo naprednjaki posojilnico, osnovali so si seveda tudi oni takoj svojo konkurenčno Hranilnico in posojilnico.

Oglejmo si glavne postavke računskega zaključka za l. 1913 obeh posojilnic:

1. Napredna posojilnica je imela 728 zadržnikov z deleži v znesku 8105 K, klerikalna posojilnica je imela 923 zadržnikov z deleži v znesku 1824 K. V letu 1913. je morala namreč napredna posojilnica vsled zahteve trgovskega sodišča zvišati deleže od 2 K na 20 K, kar bo morala storiti tudi klerikalna posojilnica, vsled česar ne bo ostalo klerikalni posojilnici niti 2/3 sedanjih izkazanih članov!

2. Napredna posojilnica je imela denarnega prometa 1.407.772 K 97 v, klerikalna pa le 765.658 K 88 v.

3. Napredna posojilnica je imela hranilnih vlog 1.280.407 K 37 v, klerikalna posojilnica pa le 660.950 K 11 v. V letu 1913. se je vložilo v napredno posojilnico 438.288 K 57 v, dvignilo pa le 350.383 K 71 v; klerikalna pa je dobila le 176.604 K 79 v, izplačala pa 181.098 K 15 v hranilnih vlog.

4. Napredna posojilnica je imela 1.007.883 K 34 v posojil, klerikalna 912.000 K 22 v. Napredna posojilnica izkazuje le 25.291 K 28 v zaostalih obresti in 4348 K 82 v preplačanih obresti, klerikalna pa izkazuje 32.483 kron 89 v zaostalih obresti in le 255 kron 43 v predplačanih obresti.

Pri dovoljevanju posojil je bilo načelstvo napredne posojilnice vedno skrajno previdno. Vsled tega pa so tudi vsa posojila — bodisi na vknjižbo, bodisi proti poroštvu — popolnoma varna. Vrh tega pa se še vsako leto najmanj enkrat pregleda v zemljiški knjigi premoženjsko stanje vseh dolžnikov in porokov ter se za vsako eventualno spremembo premoženjskega stanja bodisi pri dolžnikih ali porokih store takoj potrebni koraki!

5. Rezervni sklad napredne posojilnice znaša 74.937 K 28 v, klerikalne posojilnice pa le 34.978 K 99 v. Iz teh podatkov se torej jasno uvidi, da naša posojilnica veliko bolj napreduje kakor pa klerikalna. Zakaj? Saj sta obe enako stari?!? Odgovor: zato, ker klerikalcem ni za to, da bi kmetu pomagali, njim je njihova posojilnica le politično orodje. Da je to žalostna resnica, dokažejo lahko nekateri naprednjaki v Premški fari, ki so najbrže vsled sramežljivosti ali bogsigavedi — dolžniki klerikalne posojilnice trnovske. Ko so namreč pri zadnjih deželnozbornih volitvah farovski agitatorji hodili okoli teh dolžnikov, so jim grozili: »če ne voliš z nami, ti bode posojilnica posojilo odpovedala in te poglala na kant!« Stvar ima seveda v rokah drž. pravdnštvo!

Klerikalci imajo v Trnovem dve zadrugi: posojilnico in konsumno društvo. Ker pa obe zadrugi zelo, zelo hirata, začele so se jim cediti sline tudi po naši lepo uspevajoči mlekarji in posojilnici. Saj se je kaplan Dolenc (po domače Bradač) že ob svojem prihodu v Trnovo ošabno izrazil: »Jaz sem prišel zato sem, da pohrustam še to peščico liberalcev, kar jih je! Najprej bodem delal na to, da pride v naše roke mlekarja, potem pa še liberalna posojilnica! A revček se je zelo zmotil!« Naprednjaki se množe, kakor gobe po dežju: pri volitvi odbora mlekarke

zadruge 17. t. m. pa so dobili klerikalci tako moralno brco, da so od jeze in sramote cvlili, kakor mačke! Če hočejo dobiti še eno tako brco, pa naj poskušajo svojo srečo še pri naši posojilnici. Dišijo jim seveda hranilne vloge in rezervni sklad naše posojilnice! Pa ne bo nič!

Da, da, ljubi klerikalci! Mi vstajamo in vas je strah! Dovolj ste nas zaničevali, sramotili, obrekovali, preklinjali na prižnicah in povsod! Bog ne plačuje vsake sobote, pa tudi dolžan ničesar ne ostane! — Mlade moči vstajajo, in te mlade moči se bodo grozno maščevale nad vami za vsa zločinstva, ki ste jih zagrešili nad našimi starši, nad celo našo deželo! Zobja zob! To je bilo vaše neopravičeno geslo. Po tem se bomo tudi mi ravnali! Klerikalni gostilničar in trgovec v Zareču je to prvi občutil. V nedeljo, ko je bil tam cerkveni shod, je imel 10 (čitaj deset) gostov, pri naprednem gostilničarju pa se je kar trlo ljudstva! Tako naj bo vedno! Kako že vi kričite? Kdor ni z nami — je proti nam! Poslušali vas bomo!! — Za danes dovolj! — Ker bodo v kratkem pri sodišču prišle na dan vse vaše podlosti in lažljivosti, ki ste jih uganjali pri agitaciji za zadnjo državnozborna volitev, vam bodem zopet posvetil kak lep članek za popotnico v — peržon, da bodele laglje prebavljali erarični ričet! Politični lopovi, sramujte se!

Železniška proga Metlika-Karlovce in Madžari.

Znano je, da so Madžari nasprotniki vsakemu izboljšanju prometnih zvez med hrvatskimi in slovenskimi deželami. Zato store vse, da bi otežkočili osebni promet na progah, ki vežejo Hrvatsko s slovenskimi pokrajinami.

Kot zged navajamo samo progo Zidani most - Zagreb, kjer vladajo naravnost škandalozne razmere. Da Madžari vspricho tega njihovega razpoloženja tudi niso bili navdušeni za železniško progo Novo mesto - Metlika - Karlovce, pač ni potreba še posebe naglašati.

Ker vsled obvez, ki so jih prevzeli v obnovljeni nagodbi l. 1907., zgradbe te železnice niso mogli preprečiti, delajo sedaj z vsemi sredstvi na to, da bi tej progji odvzeli vsako večjo važnost in vsak večji pomen.

Dasi je bilo v nagodbi izrecno določeno, da mora biti proga od Novega mesta do hrvatske meje in od tu do Karlovca normalnotirna in zgrajena tako, da bodo po njej lahko vozili tudi brzovlaki, se Madžari na to določbo niso čisto nič ozirali, marveč so zgradili to progo na način, kakor se grade lokalne železnice. Proga Bujarjci - Karlovce ni na primer nič bolje zgrajena, kakor pri nas železnica Trebnje - Št. Janž. Brzovlaki torej po tej progji ne bodo mogli voziti.

Kakor je po temtakem razvidno, se Madžari čisto nič niso ozirali na povsem jasne določbe, dogovorjene povodom zaključitve zadnje avstro - ogrske nagodbe. Da takšno postopanje izvirja iz načelnega nasprotstva proti vsakemu izboljšanju prometnih zvez med hrvatskimi in slovenskimi pokrajinami, je jasno kakor beli dan.

A tudi v drugem oziru kažejo docela odkrito svoje nerazpoloženje proti novi železniški progji.

Da se uredi obmejni promet, so se vršila dolgotrajna pogajanja med avstrijsko in madžarsko železniško upravo.

Največ preglastic je povzročalo vprašanje glede poslovnega jezika v obmejnem prometu.

Madžarska železniška uprava je zahtevala, da morajo biti vsi uradniki in višji uslužbenci v obmejnih postajah popolnoma večji madžarskega jezika.

To zahtevo je avstrijska železniška uprava odklonila in to odklonitev utemeljila s tem, da nima na razpolago uradnikov in uslužbencev, ki bi bili večji madžarsčine. Obenem je predlagala, sklicevaje se na dejstvo, da je bila baš letos razveljavljena ona točka službene železničarske pragmatike, ki je določala, da je izključni uradni jezik na ogrskih železnicah madžarsčina, — naj se določi kot uradni jezik v obmejnem prometu — hrvaščina.

Ta predlog, ki je bil gotovo zelo reelen in praktičen, je madžarska železniška uprava z ogorčenjem zavrnila, češ, razveljavljenje onega paragrafa železničarske službene pragmatike se ne pomenja tudi odprave madžarskega uradnega jezika na hrvatskih progah.

Da, delegatje madžarske železniške uprave so naravnost izjavili: »Nikoli ne bo hrvaščina uradni jezik na hrvatskih železnicah in nikoli ne bo nihče sprejel kot uradnik v železniško službo na Hrvatskem, ki ne bo popolnoma v besedi in pismu večji madžarskega jezika!« ...

Po dolgotrajnih pogajanjih, v katerih so Madžari na vse načine skušali izsiliti, da bi bili tudi na avstrijski strani nastavljeni madžarsčine zmožni uradniki, sta se končno obe železniški upravi zedinili v to, naj se obmejno medsebojno poslovanje vrši v — nemškem jeziku ...

Poudarjamo, da so te naše informacije absolutno točne.

Delegaciji.

O začetku včerajšnje seje avstrijske delegacije smo kratko poročali že snoči med brzojavkami. V debati o poročilu bosanskega odseka se je oglasil tudi delegat dr. K r e k. V bistvu smo tudi o njegovem govoru že poročali. Končal je s kritiko dualizma in jugoslovanskega vprašanja ter izrekel mnenje, da bodo morda Madžari vzeli rešitev jugoslovanskega vprašanja v roke. On nima ničesar proti temu, samo da se jugoslovansko vprašanje reši. Delegat M a s t a l k a je vprašal, ali je res, da je skupni finančni minister bosanskega deželnemu svetu obljubil, da dobita Bosna in Hercegovina za šest let nazaj povrnjen večji delež iz carinskih dohodkov. Kritizira tudi ozko-tirnost bosanskih železnic. Delegat E x n e r zahteva do prihodnjega zasedanja delegacij popolnoma natančno določitev razmerja, v katerem bosta Avstrija in Ogrska udeleženi pri zgradbah bosanskih železnic.

Skupni finančni minister Bilinsk i je nato odgovoril na razna vprašanja in izvajanja ter razvil svoj program za gospodarski, kulturni in ustavni razvoj Bosne in Hercegovine. Gospodarsko so glavni koraki sedaj storjeni. Železniški program za-

gotavlja deželi gospodarski razvoj. Dežela bo lahko sama iz svojih vedno naraščajočih dohodkov poplačala obresti posojila. Glede kulturne povzdige pravi, da se bo ustanavljalo odslej letno po 40 šol v Bosni in Hercegovini obenem s srednjimi šolami tako dolgo, da bo stavljeni cilj dosežen. Treba bo tudi velikih sanitarnih naprav. Fakultativni odkup kmetov se sistematično vrši. Vsako leto se bo za to porabilo deset milijonov. Dežela naj bi v bodoče odvzela kmetom, ki so morali doslej plačati 4 1/2 % odkupne vsote, polovico. Vlada je poklicala domačega uglednega politika dr. Mandića na prvo mesto v deželi. Kot notranji uradni jezik se je določil srbo-hrvatski jezik, izvzemši pri železnicah, pri katerih ostane iz vojaških ozirih notranji jezik nemščina. Glede uradništva pravi, da vlada nikakor ne mara odpraviti sedanjih uradnikov, da pa enako vpoštevata domačine. Vprašanje carinskega averza bo treba rešiti leta 1917., enako ožja priklopitev Bosne in Hercegovine na legislativo obeh držav.

Poročevalec dr. Korošec se nato zahvaljuje ministru ter konča s patriotičnimi frazami in laskanjem. Končno odgovarja grof Stürgkh na vprašanje delegata Wolfa glede premožkopnega rajona v Mostih.

Ogrska delegacija se je bavila tudi včeraj s proračunom zunanega ministrstva.

Delegat L o v a s z y je govoril o Albaniji. Organizacija Albanije, kakor jo je sklenila Evropa, je doživela popolen fiasco. Treba je Albanijo organizirati na popolnoma novi podlagi. Glede Romunske je zelo potrebno vedeti, kaj pomeni za nas v slučaju odločitve, ali prijatelja ali sovražnika. Treba je Sedmograško utrditi, da se javno mnenje v Romuniji strezni. Govori nato o trozvezi ter kritizira postopanje Nemčije, ki Ogrski le škoduje. Če ni mogoče varovati interesov monarhije v trozvezi, si je treba poiskati drugega zavetništva. Bilo bi mogoče priti z Rusijo glede Balkana do sporazuma, ker nimamo nikakršnih takih interesov, ki bi temu nasprotovali. Zveza med Avstro-Ogrsko, Francosko, Angleško in Rusijo bi prisilila tudi Italijo, da pristopi tej zvezi, ker bi bilo to sicer njeno vojno brodovje izolirano. Nemčija pa bi vsled take zveze prišla res v nevarno situacijo. To je treba konstatirati, da se dokaže, da ima Nemčija mnogo večji interes na tem, da se ohrani trozveza, kakor mi. Zato tudi nima Nemčija pravice, zahtevati od nas tolikih žrtev na eni strani, na drugi strani pa nam gospodarsko škodovati.

Grof Wickenburg se bavi z albanskim vprašanjem ter naglašja, da mora Albanija obstojati naprej. Da bi bil avstrijski zastopnik v Draču pobegnil, ko je izbruhnila revolucija, dementira ter pravi, da je šel samo na vojno ladjo »Szigetvar«, da odda šifrirane brzojavke. O zadnjih dogodkih, da sledeče aventično poročilo. Kontrolna komisija je posredovala v Šjaku pri vstaših. Dosegla je, da so vstaši izpustili vjetnike. Sedaj je komisija v Kavaji in če se vstaši do sedaj še niso razšli, je vendar gotovo, da ne prodirajo naprej. Kar se tiče razmerja z Italijo, lahko tudi on poudarja, da Avstro-Ogrska ne bi mogla trpeti izpremembe razmerja v Jadranskem morju sebi v škodo. Da bi Avstro-Ogrska in Italija hoteli skupno gospodariti v Albaniji, je nemizel.

Birmanka.

Da so le zapihali pomladanski vetrovi in so zašumeli gorski potoki in hudourniki, že je začela misliti mlinarjeva Lenka na birmo. Težko je čakala binkoštno nedelje; že od Velike noči je štela tedne in dneve, ko pride boterca Ana ponjo, da se odpeljeta v cerkev. Iti je imela že lani, a tik pred prazniki je zbolela in namesto da bi se veselila lepih daril, punčk in medenih štrukljev in nove obleke, kar bi ji vse kupila bogata boterca, je morala v posteljo. Prehladila se je, ko je tekla pred cigani in je padla čez brv pod jez. Mati pa je rekla, da se je preveč veselila in zato je prišla bolezen. Takrat je ležala štirinajst dni, in najhuše ji je bilo ravno o Binkošti. Ko se je sosedova Francka pripeljala od birmo, je prišla k njeni postelji; v nakodranih laseh je imela rumeno rožo in židan trak ter belo obleko na sebi. Vse se je smejalo na njej, bila je rdeča in ošabna ter ni vedela, kako naj se nosi in hodi, da jo bodo dovolj občudovali. »Naša bo pa šla v nebosa k birmi,« je rekla mati Franckini boterci. Mislila je njo in ni vedela, da jo razume. — Potem je ozdravela, in letos jo je Francka sovražno gledala, ker ne pojde še sama k birmi.

Boterca Ana ji je že kupila novo obleko, a zdaj se je bala, da bi se ji zopet tako ne zgodilo kakor lani. Hotela je biti žalostna, a to se ji ni posrečilo, in potem je želela, da bi kaj izgubila, in bi ji bilo hudo.

Še teden dni je manjkalo do birmo. Bila je nedelja, in šla je od maše s svojimi tovaršicami. Bila jih je cela truma in med njimi Nežina Marjanica. Njena mati je bila delavka in je malo zaslužila. Marjanica je bila slabo oblečena; imela je na sebi že hudo ponošeno krilce in obledel, majhen robec na glavi. Zato so se ji druge smejale in niso hotele hoditi z njo, Francka pa je celo pljunila nanjo. Lenki se je smilila ter jo je prijel za roko in šla z njo domov. Peljala jo je s seboj in skrivaj ji je dala tisto obleko, ki jo je kupila boterca za birmo. Povedala ni tega nikomur, tudi materi ne, in bila je ves teden vesela in se ni bala nikake nesreče. Sedaj je pričakovala birmo s strahom, kaj poreče boterca, ko ne bo imela njene obleke, da se obleče, in čakala je težko, kdaj pojde v cerkev, kjer bo videla škofa in bodo plavali ognjeni jeziki, kakor je slišala v šoli.

V nedeljo zjutraj je vstala na vse zgodaj in se začela pripravljati. Mati jo je prašala po obleki, ki jo je dala boterca, in takrat je Lenka zajokala.

»Dala sem jo Jerini Marjanici,« je povedala s solzami.

»Kako da si jo dala?« je prašala mati, a ni bila jezna, samo začudena in prijazna.

»Vsa ponošena je bila v nedeljo v cerkvi, in sram jo je bilo,« je dehnala. In mati je objela Lenko ter jo je pozneje celo izgovorila pri boterci, da se je ta prismejala k njej in ji v šali zagrozila:

»Ti, ti, zdaj pa nisva lepi!«

In potem ji je ovila zlato verižico okoli vrata in ji dala v lase lepo svežo gavtrožo. V cerkvi je bila vesela, in boterca je bila z njo zadovoljna, ker se je lepo zadržala. Zdelo se ji je celo, da se je škof prijazno nasmehnil, ko je šel mimo nje; pastirska palica njegova je bila zlata in je bila lepše zakriviljena kakor palica pastirja Groge, ki je pasel vaško čredo.

Ravno njej nasproti je stal Zužmanov Tonček; tudi on je imel bel trak na prsih in je bil Lenki zelo všeč. Zdel se ji je tako zal v novi obleki, in se mu je ves čas smejala. In Tonček ji je celo pokimal z glavjo.

Ko so šli iz cerkve v oštarijo, je boterca Ana sedla k Tončkovemu botru, in onadva sta bila tudi skupaj. Ončeca je bila velika, zato je hotel boter vzeti Ano na kolena, in komaj se ga je ubranila.

»Ne vendar, Janez, kaj pa misliš?« se je smejala boterca, in Lenki se je zdelo, da bi ne bila nič huda, če bi jo bil tudi posadil v naročje. In potem so pili rumeno vino, in je Ana stiskala zobe, ko ji je Janez ponujal vino. Tudi Tonček se je osrčil in je začel njej nalivati vino, kakor je videl svojega botra. Lenka je slišala Janeza, ko je šepetal njeni botri:

»Ali si kaj moja?«

Botra je že bila malo vinjena in je veselo vreščala:

»Cisto malo, pa samo podnevi.«

In potem se je pritisnil Tonček k Lenki ter jo vprašal:

»Ali si kaj moja?«

Morala se je mu je naglas zasmejati in je odgovorila kakor boterca:

»Cisto malo, pa samo podnevi.«

Boter Janez je postal zelo vesel in je objel Ano okoli vrata ter je položil svoja rdeča lica na njena:

»Ana, saj si rekla, da se vzameva predpustom?«

»Je sladko šepetal ter jo zgačkal za ušesom. Boter se je zasmejala in za njo Lenka, zakaj tudi Tonček jo je objemal in šepetal:

»Ana, saj si rekla, da se vzameva predpustom.«

»Da, da, ampak, samo če boš priden.«

Ana se je smejala z visokim glasom in je prišla Janeza za brkice ter ga pošteno potegnila.

In tudi Lenka se je smejala in jecljala, ker se je napila vina:

»Če boš priden.« Ker pa ni imel Tonček brk, ga je potegnila za nos, da je žalostno zakričal.

Nakosili so se, in krčmar je že tretjič pobarval liter. Boter Janez se je hudo napil ter je venomer ponavljal:

Dajmo tisto!«

Ana ga je prišla pod pazduho:

»Katero pa, povej no, katero?«

Nagnil se je k njenemu ušesu ter ji začel skrivaj šepetati. Pazno ga je poslušala in njene rdeče polne ustne so bile napete in zaokrožene kakor za poljub. Potem se je začela naglas smejati ter je objela Janeza in ga udarila po plečih.

»Ti presneti zlodej, kako si izmisliš!«

Ali tudi boter ni bil moker za ušesi. Z vso močjo se je oklenil boterce okoli pasa ter si jo naložil na kolena in lica je naslonil na njeno polno, močno oprsje.

»Uh, kakšna košata baba si! Kar zala si in najrajši bi te vgriznil!« Janez je bil napram njej droban in skoro majhen ter se je ves skrtil za njimi širokimi in močnimi pleči.

Tonček sedaj ni vedel, kako naj oponaša svojega botra. Najprej se je nagnil k Lenki in ji začel šepetati.

V popoldanski seji je bil nato proračun zunanega ministrstva sprejet.

Revolucija v Albaniji.

Vstaši.

Kakor poroča »Albanische Korrespondenz« iz Drača, vstaši nimajo več razobešene turške zastave v Šjaku. V ponedeljek ali torek se bo vršilo veliko zborovanje vstašev, ki bo ob enem določilo pogoje, ki jih hoče postaviti mednarodni kontrolni komisiji. Iz Drača sicer poročajo, sedaj, ko jim je odlegel prvi strah, o številnih četah, ki jih ima baje albanška »vlada« na razpolago. Tako pravijo, da stoje pri Lješju čete pod poveljstvom Prenk Bib Dode, poleg teh pa imajo baje tudi Aziz paša večje število čet. Tudi vladni pristaši v Kroji čakajo baje samo povelja kneza, da udarijo na vstaše. Kontrolna komisija pa je knezu svetovala, da naj ostane za enkrat v defenzivi. To vse ni nič drugega, kakor ilustracija basni o lisici in grozdju. Iz Skadra namreč ne poročajo nič kaj posebno patriotičnih prizorov. Pred nekaj dnevi namreč je zletela v svet brzojavka, da so Malisori, ki so tako hrabro zbežali iz Drača na vojne ladje, pripravljeni dati življenje in premoženje za svojega kneza. To so prav lepe fraze, dokler jih ni treba uresničiti. Sedaj pa je vprašal angleški polkovnik Philipps voditelje severoalbanskih mohamedancev, kaj mislijo o knezu in dobil je od njih prav značilen odgovor: »Gospod, od začetka ga nismo nič kaj radi videli, sedaj pa se klanjamo volji veseli.« Priznati se mora, da znajo prav dobro govoriti v diplomatičnem jargonu. In polkovnik Philipps jih je vprašal nadalje: »Kaj ne, ljubi moji Malisori, sedaj pa boste šli knezu na pomoč?« »To pa ne,« so odgovorili oni. »Knez je v zadržan, potrebuje denarja za vojake, zato se bomo odkupili od vojaške službe. Patrioti smo.« »Za boga, kje pa bo knez vzel vojake?« »To nam ni nič mar.« Taka je ona požrtvovalnost Malisorov, s katero se oficijalno ponajajo v Draču.

Pogajanja.

»Corriere d'Italia« poroča, da se je kontrolna komisija, ki se je imela pogajati z vstaši, vrnila brez uspeha iz Tirane, ker so voditelji vstašev kratko odgovorili: »Mi nečemo krščanskega kneza«. Ker torej mednarodna kontrolna komisija pri vstaših ni ničesar opravila, so nasvetovali nekateri člani komisije, da naj posredujejo vesile pri porti, da preprovo mladoturkom vmešavati se v albanske zadeve. Da bi bilo tako posredovanje popolnoma brezuspešno, je samo ob sebi razumljivo.

Vesile in vstaja.

Berolinski »Lokalanzeiger« izve baje iz zanesljivega vira, da so pogajanja zaradi varstva kneza in Drača v polnem teku. To akcijo želi Italija, ki bi v tej zadevi nerada ostala sama z Avstrijo. Avstrija se taki akciji ne protivi. Angleška pa jo odklanja, oziroma sedaj še noče ničesar o tem vedeti. Francoska hoče biti zraven, Rusija pa se ne bo udeležila. »Tribuna« piše tozadevno: Stališče vesil v albanskem vprašanju je še vedno negotovo in temno. Kar se tiče Italije, mora v Albaniji varovati svoje lastne interese. Ne vemo ali so vred-

ali kaj, naj ji pove? To se mu ni sponeslo, in deklet se mu je začelo krohotati ter ga streslo za ušesa. Skoro bi zajokal, in ko je hotel dekletu dati na kolena, ga je zmašila pod mizo in njen veseli smeh se je poredno norčeval iz njega.

Tudi pri drugih mizah so bili botri in botrice zelo dobre volje, ne samo mlajši, tudi starejši so se objemali in se poljubljali. Vsa hiša je bila polna vina in ljubezni. Star dedek, ki je imel rdeč in veselo zavihan nos, je pripeljal svojo sosedo celo na sredo izbe ter začel biti s peto ob tla. Poskakoval je in se metal na levo in desno, kakor bi hotel zaplesati. Botrice so se smejale in se imele zelo dobro, kakor se jim je videlo v solzinih in svetlih očeh.

Dečki so bili večinoma pijani ter so se začeli pri vratih prerivati in tepsti med seboj. Imeli so otročje pozlačene urice z dolgo verižico okoli vrata in vsak je imel v roki velik sveženj sladkarij.

Ko so odšli, so se objemali, in na vozu je sedela Ana v Janezovem naročju, in Tonček je vzel Lenko na kolena. In ko je videl, kako se onadva poljubujeta, je dejal Lenki:

»Dajva še midva tako.« Najprej se je branila, a nato je rekla:

»Le! Dajva!« In so se poljubljali do doma. Solnce je že zahajalo, in zarja je kakor goreči jeziki plamenela na večeru.

ni Malisori, Miriditi in Epirci življe ne enega samega alpinca. Italija pozna samo eno vprašanje: Jadransko ravnatežje se ne sme na noben način izpremeniti nam na škodo. Italija bi to preprečila, če treba, z orožjem v roki. Na ureditev razmer v Italiji in na udržitve prestola kneza Wieda naj misli Evropa. Za vzdržanje ravnatežja v Jadranskem morju bosta Italija in Avstrija vsaka posebej, pa tudi skupno, nastopali z vsemi sredstvi. To je ravna pot, ki jo hoče hoditi Italija.

Štajersko.

Na naslov štajerskega deželnega glavarja grofa Edmunda Attemsja! Štajerski deželni odbornik dr. Karel Verstovšek je napravil vlogo na poljedelsko ministrstvo, v kateri denuncira Zadržno Zvezo v Celju. Ker vam to, gospod grof, pride nedvomno na ušesa, vam povem, da narodni spodnjestajski Slovenci nimamo ničesar skupnega s tem denuncijantom in ni on naš zastopnik pri najvišji deželni avtonomni oblasti v Gradcu, temveč le prijatelj in somišljenik gotove politične klike, ki se skuša s podobnimi sredstvi vzdržati na površju. Slovenski narod denuncijante odklanja in zaničuje ter noče z njimi niti občevati niti imeti kakršnekoli druge skupnosti. Kako si vi, gospod grof, uredite razmerje do Karla Verstovška, nas dalje ne briga; opozarjamo vas pa, da ni na Sp. Štajerskem inteligentnega in poštenega človeka, kateri bi bil njegov pristaš.

O naprednem shodu v Vuzmetincih pravi »Slovenec«, da je bil »slabo obiskan«. No, kakega ljudskega tabora v tako malem kraju ne spravi nikdo skupaj. O »slabih obiskih« bi naj »Slovenec« raje molčal, ker se drugače javnost spomni na zadnji klerikalni shod v Ormožu, ki se ni mogel niti vršiti, ker ni bilo prav nič zborovalcev razun poslancev Ozmeča, Brenčiča, kaplana in tajnika klerikalne posojilnice. In Ozmeč ter Brenčič sta vendar tako zelo oboževana in priljubljena poslance ormoškega okraja. Ali ne, ljubi »Slovenec«? Prihodnjič je pač bolje molčati ko vzbujati spomine na prav neprijetno blamažo dveh klerikalnih poslancev.

Karol Verstovškova afera pred — narod, sod! Na Češkem je narodni svet, kakor znano, natančno preiskal Svihovo afero in razsodil, ali so bile njegove zveze s praško policijo češkemu narodu koristne ali ne. Karol Verstovšek sicer, tako upamo, ni dobil od vlade ali Nemcev kakne nagrade za svoje denunciacije slovenskega nadučitelja Knafliča in celjske Zadržne zveze — ali enkrat za vselej bi se morala reči odločna beseda o takih činih, ki nam narodno gotovo zelo škodujejo, tudi pri nas. Mi na Štajerskem nimamo skupnega narodnega sveta. Vendar pa smo mnenja, naj bi vzel to stvar v roke obstoječi Narodni svet in bi pritegnili zaupnike vseh strank, da bi o njej sodili. Verstovšek bo gotovo sam prvi pozdravil tako razsodišče, ako se čuti nedolžnega. Predlagamo to, ker je zadeva principijelne važnosti in da ne bo nikdo imel prilike trdit, da preganjamo neupravičeno Karla Verstovška.

Gostovanje članov slov. dež. gledališča ljubljanskega pod vodstvom režiserja g. Milana Skrbinška. Danes v soboto igrajo ljubljanski igralci v Jesenicah, na binkoštno nedeljo ob pol petih popoldne v Celovcu in pridejo nato v Maribor, kjer nastopijo prvič na binkoštni ponedeljek, dne 1. junija, ko vprizore tri-dejansko nad vse zabavno burko »Maks v škripih«, ki je dosegla pred par dnevi v ljubljanskem dež. gledališču velik uspeh. Nadalje igrajo v Mariboru še sredo dne 3. in petek, dne 5. junija. Sredo se vprizore tri enodejanske, katerih vsaka zase hrani v sebi toliko dramatične sile, da mora vplivati na vsakogar. Razun tega pa so še tako različne, da pride vsakdo na svoj račun: tragedija, burka in groteska. — Nihilistka je naslov prvi enodejanki, v kateri je s pretresljivo tragiko slikana usoda od nihilistov brezvestno zlorabljen ruske žene, ki v hipu katastrofe ustrelj svojega ljubega in se pusti odvesti v ječo kot nihilistka in morilka. — Metuljčki so enodejanska burka, ki je zidana na izvanredni originalni ideji, ki je tu nočemo izdati. — Najefektnejša in obenem najoriginalnejša pa je groteska »Maska satana«, ki sama zasluži, da gre človek k tej predstavi, ne le radi svoje nenavadne vsebine, temveč še prav posebej radi igre glavnega igralca ravnatelja Kaitanjenca, s katero vlogo je žel g. M. Skrbinšek še povsod, kjer je vprizoril to enodejanko, viharo odobravanje. — Petek dne 5. junija se vprizori duhovita in zabavna komedija »Vrag«, o kateri še ob času spre-

govorimo in v katere naslovni vlogi nastopi zopet g. Milan Skrbinšek. Vmes igrajo ljubljanski igralci v Ptuj, torek dne 2. junija v Ljutomeru, četrtek dne 4. junija. V nadaljnjem gostovanju v St. Jurju, Celju itd. še poročamo.

Poročilo se je dne 27. t. m. gospod Mirko Ogrizek, sin veletrgovca v Sv. Križu, tik Slatine, z gospodično Treziko Lipnikovo. Narodnemu paru želimo mnogo sreče!

Narodna čitalnica v Slovenj-gradu priredi dne 14. junija 1914 o priliki svoje desetletnice veliko vrtno veselico na vrtu in v prostorih gospoda Ivana Kaca v Smartnem pri Slov. Gradcu. Sodelujejo obe slavne Ciril in Metodove podružnice v Slov. Gradcu.

Leplj kompliment. Kmete, ki zadnjič niso hoteli voliti po klerikalni komandi čukovskega generala Novaka v načelstvo ljutomerske okrajne posojilnice, imenuje »Slov. Gosp.« vsiljive, prefrigate in ljudi, ki živijo na tuj račun. Za te lepe komplimente bodo kmetje »Slov. Gosp.« posebnost hvalileži. Da bodo pa za to hvalenost tudi v Mariboru zvedeli, naj v ponedeljek na shodu nekoliko izprašajo vest Roškarju in denuncirajočemu Verstovšku, ki sta soodgovorna za umazano pisavo »Slov. Gosp.«

Iz gornjegrajskega okraja. Vest o najnovejši Verstovškovi denunciaciji tu ni posebno iznenadila, ker smo za »delovanje« štajerskega deželne-ga odbornika Verstovška že vedeli. Vprašam pa tu Turnška, Decortija in druge duhovnike, ali se strinjajo z Verstovškovi denunciacijami? Ali odobravajo tako izpridenost in izdajalstvo slovenskega poslanca? Težek položaj ima slovenski narod že itak napram nemški vladi, vsako našo kulturno in gospodarsko napravo se zapostavlja. In sedaj vam pride državni poslanec, izvoljen od slovenskih volilcev, ter ovaja tako važen zavod kot je celjska Zadržna Zveza na podlagi časniških poročil, češ, da je protinemiški! Rečiškega župana Turnška poznamo kot dobrega Slovenca in jako vplivnega Verstovškovega pristaša. Ali ga sedaj ne bo tega pristaštva sram? Mi drugi bi si že premislili, predno bi se še kdaj kazali v Verstovškovi družbi.

V Slatinskem dolu pri Svičini so bili izvoljeni pri zadnjih volitvah v občinski odbor sami nemškutarji. »Marb. Zeit.« poudarja s posebnim zadovoljstvom, da se slovenski klerikalci teh volitev niso udeležili.

O mariborskem knezošk. konzistoriju kot zaščitniku »Schulvereine« v znani aferi z lenarškim župnikom g. Janžekovičem smo se imeli zadnje dni v našem časopisu priliko prav pogosto baviti — a klerikalno časopisje, ki je drugače v tej točki tako zelo občutljivo, trdovratno molči. In ta molk je za našo javnost zgorevni dovolj.

Iz Ljutomera. Poročilo »Slov. Naroda« o denuncijantstvu štajerskega deželne-ga odbornika dr. Verstovška je vzbudilo tudi med tukajšnjimi Slovenci občutke gnjusa in odpora. Res, dosedaj so ovajali in blatili slovenske zavode in društva nizkotni nemškutarski politiki, se naj pa se jim je pridružil iz najnižjih strankarskopoličnih nagibov Karel Verstovšek, ki je zaupnik slovenskega naroda v štajerskem deželnem odboru. Ali ga res ni bilo sram v dno duše, ko je ovajal poljedelskemu ministrstvu slovenske narodne posojilnice, da se bore proti Nemštvu? Res, bore se proti nemškemu gospodarskemu vplivu, ker so bile v ta namen ustanovljene; one hočejo doseči samostojno gospodarsko življenje Slovencev. Nemci to vedo in ravno zato se bore njihovi časopisi in politiki proti slovenskim posojilnicam. Sedaj pa se je našel med slovenskimi politiki lump, ki hoče odgrizti zvezi slovenskih narodnih posojilnic v Celju državno podporo, s pomočjo katere vrši zveza svoje revizijske dolžnosti; ker ne ve za druge tehtne razloge, pravi ta lump, da se bore narodne posojilnice proti Nemcem, da bi tem sigurneje pridobili za svoje namene nemške uradnike v ministrstvu. In v nedeljo pride ta denuncirajoči Verstovšek sem na shod! Se celo med obrtnike, torej med poštno in neomadeževane ljudi hoče bojda priti. Kako odlikovanje za vas, slovenski obrtniki! Samo pazite, da ne boste v njegovi navzočnosti (če jo boste trpeli, kar ne verujemo) nič govorili o Nemcih in nemštvu! Bog ve, če ne bi kdaj pisal Verstovšek podobne vloge tudi proti Zvezi južnoštajerskih obrtnih zadrug na trgovsko ministrstvo!

Znižanje colnin na žito. Kmalu se bode začela v naših gospodarskih korporacijah živahna debata o stališču štajerskega kmetijstva napram novim trgovskim pogodbam z drugimi državami. In želeli si je take debate s strokovnjaškega in res ljudskega stališča, da naši kmetje spo-

znajo svoje prave prijatelje in sovražnike. Z dežele se čujejo glasovi, da je zahtevati na vsak način znižanje colnin na žito. Skoraj 80% spodnjestajerskega prebivalstva kupuje kruh in moko ter grozno trpi vsled sedanje žitne dražine. Zato je slišati na kmečkih shodih odločne glasove proti kler. hohlenblumcijski carinski politiki, ki zahteva visoke colnine na tuje žito ter hoče imeti v interesu veleposestva in Madžarov drag kruh in moko. Te glasove treba vpoštevati in zelo bi bilo svetovati vodstvu narodne stranke, da se s to zadevo temeljito ukvarja in ljudstvo podčačuje, ker bode igrala veliko vlogo pri prihodnjih volitvah.

Drobne novice. Imenovanje za ravnatelja neščanske šole v Celju doseđani strokovni učitelj na zavodu Höhl. — Iz Kapel pri Brežicah. V ponedeljek je zgorelo domovanje posestnika Janeza Germovskega na Fodvincih. Zgorela je hiša z mnogimi živili ter hlev z 9 prašci. Posestnik trpi veliko škodo. — Reguliral se bode potok Bistrica v marnberškem okraju z državnimi, deželnimi in zasebnimi doneski. — Iz Vitanja. Namesto g. Arzenška pride sem za župnika Jožef Musi, kaplan v Smartnem na Paki. — Iz Brežic. Šofer graščaka Pongraca iz Zagreba je vozil pred kratkim silno naglo s kolodvora proti mestu. Nasproti je privozil hlapec Poljanec s tovornim vozom. Konji so se drvečega avtomobila ustrašili in voz je šel Poljanca čez noge ter mu jih je strl. — Iz Maribora. Drava je zelo narastla, preplavlja že v bregove. Pri stavbi elektrarne na Fali je reka napravila precejšnjo škodo. — V Sp. Poljskavi so se fantje med seboj zvalivali, pri čemur je bil neki železničar Matija Rus tako težko ranjen, da je umrl. — Iz Maribora. Obesil se je bivši Scherbaumov portir, 73 let stari Franc Klampfer v svojem stanovanju. Testament je napisal s kredno na omaro. — Iz Maribora. Ko je v četrtek vozil tovorni vlak na mariborski glavni kolodvor, so opazili železniški uslužbenci, da se z nekega voza kadi. Vžgala se je slama, s katero je bil voz naložen. Minimax - aparat so čisto odkrili, zato so morali voz hitro odpeti in gasiti z vodo. Slama in voz sta uničena. — Pohvaljeni orožniki. Deželno orožniško poveljstvo je pohvalilo orožnika Jožefa Kneza in Jožefa Hebarja v Mozirju ter orožnika Rajmunda Valenčiča v Kapelah pri Dobovi. — Ciganji se klatijo po mariborski okoličini kar v celih tropah. Skrivajo se po gozdovih in krajejo po vaseh. — Iz Ruš poročajo, da je 18letni delavec Franc Walcher surovo pretepel svojega pohabljenega očeta, ker mu ta ni hotel dati denarja za pijačo.

Koroška.

Velike povodnji na Koroškem. Kakor se poroča iz Koroškega, pomenja je dež in padajo reke počasi. Iz Beljaka se poroča, da je pri tej povodnji dosegla Drava do sedaj najvišjo stopinjo nad normalo, to je 4 m. — Po Zgornji Dravski dolini je Drava preplavila vse, kar je le količjak nižje ležečega. Deželni predsednik pl. Fries-Skene se je odpeljal iz Celovca v oškodovane kraje, da se prepriča o velikosti škode.

Tatvina in dezertacija. V Raten-dorfu ukradel je neki vojak lovškega polka št. 4 iz zaprte gostilne natakari 70 K denarja. Okradena natakarica je naznanila tatvino pri polkovnem poveljstvu, ki je takoj uvedlo preiskavo in dognalo tudi krivca. Iz bojznih pred kaznijo pa je vojak pobegnil, a ga je v bližini italijanske meje prijel orožnik ter ga oddal pristojni oblasti.

Drobne novice. Strela je udarila te dni v Reichenfeldu v hišo, v kateri se je nahajala večja množina romarjev, ki so se zatekli v to hišo pred nevihto. Vnela se je hiša, romarji so se pravočasno pobegnili ter pomagali gasiti ogenj. Strela ni ranila ali ubila nikogar. — Nesreče. V bližini Velikovca se je sprožila hlapcu Josipu Müllerju stara puška, pri čemur se je hudo poškodoval na palcu in na čelu. V bližini Volšperka pa je podrla neko drevo 60letnega Urbana Höffernika, pri čemur mu je zlomilo desno nogo. Oba so prepeljali v bolnico v St. Vid ob Glini. — Tatvina. V St. Petru pri Celovcu so prijeli te dni 54letnega Ivana Kreutzerja in 56letnega Marina Janeša, ki sta v neki gostilni, ko sta bila sama v sobi, ukradla več perila, ki ga je Janeš odnesel v neki vreči. Med tem časom je skušal Kreutzer ukrasti v bližini gostilne tudi neko puško, a so ga zasačili. Oba so aretirani in oddani sodišču. — Velika tatvina. V Spitalu ob Dravi vtihotapil se je do sedaj neznan tat v stanovanje nekega tamošnjega odvetnika, kjer je iz zaprte omare pokradel razne dragocenosti, kakor zlato damsko

uro, vredno 340 K, dalje tudi dve zlati verižici in še več dragocenih predmetov. Škoda znaša nad 600 K, a o tatu nimajo še nobene sledi.

Primorsko.

Sokolska veselica in »Corriere«. Goriški Sokol priredi 7. junija svojo veselico v Gorici. To strahovito peče laške kamoraše in »Corriere« kliče na pomoč vlado, da naj prepreči to strašno provokacijo. Najhujše pa je Lahom pri srcu, ker uvidevajo, da so popolnoma brez moči proti volji goriških in okoliških Slovencev ter uvidevajo, da jim končno ne bo preostajalo drugega, kakor mirno trpeti, če nečajo blamirati samih sebe.

Podružnica zveze jugoslovanskih železničarjev Sv. Križ Cesta sklicuje dne 1. junija t. l. v prostorih g. Pahorja v Prvačini ob 3. popoldne društveni shod. Vabimo člane in prijatelje, da se tega shoda gotovo udeležijo. Na shodu bode govoril strokovni tajnik tov. Mrak iz Trsta.

Postopanje laških zdravnikov s slovenskimi delavci. Te dni si je pri delu zlomil delavec Benčič na postaji Hernelje-Kozina rebro. Brzojavilo se je zdravniku dr. Avieniju za takojšno zdravniško pomoč. Dr. Avieni pa je brzojavil nazaj, da naj se Benčič, če je res težko poškodovan, prepelje v bolnišnico. Na ponovno zahtevo se je pa dr. Avieni vendar potrudil v Hernelje, a to šele čez par dni. Tu je konstatiral, da ima delavec Benčič zlomljeno rebro in se izgovarjal, da bi bil prej prišel, če bi bil to vedel, a izgovarjal se je na — nejasnost brzojavke. Čudno je to postopanje tega laškega zdravnika proti slovenskemu delavcu, kajti jasno se kaže pri tem, da zdravnik nalašč ni hotel priti na slovensko brzojavko delavca. Vprašamo le, kaj bi se lahko pripetilo, če bi vsak zdravnik pustil svojega pacienta, pa recimo, če je ta smrtonovarno bolan in potrebuje takojšnje pomoči, čakati kar par dni? Lahkomiselnost in hudobnost je to, kakor jo mora narekovati le najhujša narodna nestrpnost.

Starinske najdbe v Trziču. Minuli teden so izkopali v Trziču ostanke dveh starih paganskih oltarjev iz rimskih časov. Oltarja sta še jako dobro ohranjena in se domneva, da sta bila posvečena paganski boginji studentev, ker se je že takrat nahajalo v Trziču kopaljšče.

Srbska šola na Reki. Dasi spada Reka državnoopravno k Hrvatski in dasi živi tam na tisoče Hrvatov, vendar ni tam nobene hrvatske šole. Pred leti so ustanovili na Reki društvo »Ljudevit Gaj«, ki si je nadelo nalogo, da nabira prispevke za ustanovitev javne hrvatske ljudske šole. Toda nabrani fond za šolo je še tako neznamen, da ni misliti, da bi se mogla hrvatska šola v doglednem času ustanoviti. Zato je s slovenskega stališča samo pozdravljati, da se je srbsko — pravoslavna cerkvena občina na Reki odločila, da otvori na svoje stroške srbsko — narodno šolo, katero bodo lahko obiskovali tudi hrvatski otroci ali kakor pravijo — »kato-liški Srbi«. Seveda takozvanim »pravašem« to ni po volji, češ, da se hoče v tej šoli hrvatske otroke — posrbljevati. Ali so čudni ti hrvatski »radikalci«. Proti temu ne ugovarjajo in ne protestirajo, da hrvatski otroci hodijo na Reki v laške šole, kjer se čisto gotovo odtujijo svojemu jeziku, kriče pa o »potujčevanju«, ako bodo hrvatski otroci obiskovali srbsko šolo!

Drobne novice. Poizkušeni samomor. V Soči je skočila pri Gorici 20letna Rafaela Sosson. Potegnila sta jo iz vode dva mladeniča, ki sta prišla ravno mimo in slišala vpitje. Odpeljali so jo na njen dom. Vzroka poizkušene samomora deklet nečemo povedati. — V Bači je padel pri Hudajžni neki 3letni otrok in bi bil sigurno utonil, da ga ni še pravočasno potegnil iz vode neki Fran Kemperle. — Gadjepičil v Koritnici 9letnega učenca Jakoba Šorli na levi roki. Roka mu je močno zatekla in so ga šele tedaj spravili v goriško bolnišnico. — V greznici sta se skoraj zadušila v Gorici neki Anton Gravnar in njegov nečak. Nečak se je namreč spustil v greznico, da izvleče iz nje škaf, ki mu je padel notri. Stric mu je hotel pomagati, a sta oba obšla v greznici. Na njune klice so prišli ljudje, ki so jih z veliko težavo rešili neprijetnega položaja. — V škafu utonil. V Gorici je neka Bressan pustila svojega dve leti starega otroka v družbi dveh starejših bratcev doma. Otrok je padel v odsonotni matere v škaf vode in utonil. Oba bratca sta mu hotela pomagati, a nista ničesar opravila.

Spominjajte se dijaškega društva »Domovina«.

III. Slov. vsesokolski zlet v Ljubljani I. 1914.

Praznujemo 50letnico in v praznovanju 50letnice hočemo dati javnosti račun za svoje delo. Vse Sokolstvo — do zadnjega moža in žene — je dolžno napram sebi samemu in napram celemu narodu, z vsemj silami delati na to, da bo III. slovenski vsesokolski zlet verna slika dosedanjega našega dela, prepričevalni dokaz, da smo pravilno vršili svojo nalogo.

Za tako odgovorno prireditel ne zadostuje samo, da predsedstvo Slovenske Sokolske Zveze in posamezni odseki sami vodijo priprave, dolžnost je tudi žup, društev in posameznikov, da sodelujejo pri tem velikanskem delu in pripomorejo k dobremu uspehu.

Zato vas bratje in sestre, kličemo k skupnemu delu. Osební interesi se morajo umakniti nam vsem skupnim; le na podlagi stroge discipline je mogoč popoln uspeh. Uvažujte vse ukrepe Slovenske Sokolske Zveze ter skrbite, da jih točno in vestno izpolnite. Pripravljajte se pridno in vestno za javni nastop, vadijte zlasti proste vaje! Skrbite pravčasno za pravilne kroje! Vzbujujte zanimanje za zlet med znanci in prijatelji. Naš zlet mora biti mogoč na minificiacija sokolske ideje, zato bratje na delo!

Zletne legitimacije po 6 K — že prodaja Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Opozorjamo vsa društva, da jih pravčasno preskrbe. Ne odlašajte na zadnje dni. Posamezna društva naj zberejo pri svojem članstvu denar ter naj legitimacije takoj naroče.

Sokolski kolek je izšel. Kolek je umetniško delo slikarja Vavpotiča; prepričani smo, da bo z njim slovensko Sokolstvo ter cela slovenska javnost zadovoljna.

Bratje, naročite in razpečavajte kolke! Sokolski kolek naj bo na vsakem pismu. Kolek stane 2 vinarja; naroča se pri finančnem odseku Slovenske Sokolske Zveze.

Zgradba telovadnice je razpisana. Z delom se prične takoj po praznikih.

Čehi so prijavili svojo udeležbo na zletu. Med češkim Sokolstvom se pridno agituje za veliko udeležbo; posamezna društva prirejajo predavanja o naših pokrajinah in o naših razmerah; na čelu pripravljalnega odbora stoji velik prijatelj Slovencev brat Vincenc Štěpánek, ki je priredil že sam več predavanj. Pravkar je nam sporočil, da se je doslej prijavilo čeških Sokolov že za dva posebna vlaka. O naših pokrajinah predava Slovincem znani turist dr. Dvorsky.

Ravnatoko so prijavili svojo udeležbo Hrvači in Srbi, ki se tudi kaj marljivo pripravljajo na zlet. Železniški odsek se je sestavil ter pridno vrši svojo nalogo. O zletnih dneh pride v Ljubljano 16 do 20 posebnih vlakov.

Veselični odsek priredi v zletnih dneh dve veselici, eno na gradu in eno na letnem telovadnici ljubljanskega Sokola. Grad bode čarobno razsvetljen; zažigal se bo umetni ogenj, kar bo nudilo zlasti gostom krasen pogled na naš starodavni grad.

Razstavni odsek priredi jubilejno sokolsko razstavo v Mestnem domu. Razstava naj nam poda verno sliko našega življenja. Poznati hočemo sami sebe, a hočemo tudi, da spozna naše delo cela javnost. Dolžnost posameznih društev je, da zberejo vse, kar priča o njih delovanju ter pošljejo pravčasno razstavnemu odseku. Razstava bo sledeče razvrščena: velika cesarjeva slika v dvorani v Mestnem domu se okraši s palmami in praporji, ki bodo razvrščeni v loku in bodo obdajali Tyrša in Fugnerja. V višini 1 m bo na celi dvorani pas kartonov, na katerih bodo fotografije vseh važnejših zletov slovenskega Sokolstva. Po stenah bodo grupirane v skupinah raznovrstne fotografije posameznih znamenitih članov, telovadcev, telovadk, telovadskih skupin in članstva, zbirka važnejših diagramov, plakato, osnutkov za razglednice, zemljevid, dve večji skupni slovenskih sokolskih razglednic. Vrhni pas bodo tvorile diplome. Naraščaj in ženstvo sta grupirana skupno; nato bodo skupine modelov telovadnega orodja, skupine važnejših anatomskega preparatov. V dvorani bodo razpostavljene steklene omare in police z važnejšimi pismenimi dokumenti, knjige, tiskovine od raznih prirediteljev, tekmovalna darila itd. Trgovci s sokolskimi potrebščinami dobe v reklamne svrhe posebne prostore. Za prostor 1 m² je plačati 10 K, za večji prostor 20 K. Za razpoložljiv reklamnih listov za sokolske potrebe čine se računa 5 K. Vstopnina v razstavo znaša za odrasle 50 v, za naraščaj 20 v, za člane z znakom 20 vinarjev. Vodnik po razstavi 50 v.

Razstava »Jugoslavanska žena«, ki jo priredi v priliki zleta »Splošno slovensko žensko društvo« v Ljubljani, obeta biti zelo lepa in zanimiva. Razstava se vrši v prostorih »Mladike« in bo odprta meseca avgusta in septembra. Vstopnina bo znašala za osebo 1 K, ob delavnikih in 60 v ob nedeljah, za člane v kroju 50 v. Katalog stane 40 v.

Mali sokolski zletni znaki so dospeli ter se dobe že v Ljubljani v knjigarnah in pri finančnem odseku S. S. Z. Pozivljamo bratska društva, da skrbijo za to, da se proda kolikor mogoče teh znakov. Ne naročate za svoje prireditve posebnih zletnih znakov, naročate samo mali zletni znak, ki stane 60 vinarjev. Društva imajo popust. S. S. Z. je založila samo ta znak, zato je tem bolj dolžnost vseh Sokolov, da ga kupujejo.

Župne odbore pozivljamo, da nadzorujejo priprave za zlet po posameznih društvih. Župni nadzorniki naj nadzorujejo priprave za javno telovadbo; prirejte predavanja o slovenskem Sokolstvu, župa bi morala skrbeti za to, da je v vsakem društvu pred zletom vsaj eno predavanje; navdušujte, vzbujujte zanimanje povsod za naš zlet — prišel je čas podvojenega dela!

Župe, katere še doslej niso razposlale velike lepake med svoja društva, naj to nemudoma stori, skrb posameznih društev pa je, da lepake pritrdijo na vidnih mestih.

Predsedstvo S. S. Z. obrnilo se je do sokolstvu naklonjenih trgovcev z vljudno prošnjo, da darujejo nekaj blaga za zastave za okras telovadnice ter brisače za skupna prenočišča članov; doslej odvzale so se sledeče tvrdke: Janko Češnik, Ljubljana, Rudolf Strmečki, Celje, A. E. Skaberne, Ljubljana, J. Zirc, Semič, Viljem Tomic, Trebnje, Franjo Dežman, Trbovlje, Milan Žnidaršič, Matenja vas, Plevnik & Šerjak, Trebnje. Veletržec gospod Franjo Žagar v Markovcu pa je daroval večjo množino lesa za tribune.

Vsem darovalcem bodi na tem mestu izrečena najtopleje zahvala. Na zdar!

Predsedstvo Slovenske Sokolske Zveze.

Mornariški izlet 500 Slovencev na Jadransko morje.

To pa ti je res moralo biti lepo, si je mislil, kdor je čital oficijelna poročila, in se morda že pričel kesati, da tudi sam ni bil poleg! Kako tudi ne?! Sodeč po imenovanih vesteh, smo Slovenci jadrili po Adriji, kot revni kmetič po Indiji Komandiji in vsem izletnikom od prvega do zadnjega, so kar pohajale besede, ki bi dovolj živo slikale njih zadovoljnost nad izvrstno prirediteljo. No rad bi potem tudi videl, kako so ob teh same pohvale se cedecih vesteh krivili obraze, razsajali užaljeni v dno svoje poštene duše ali pa se pomilovalno smejali vsi tisti izletniki, ki so družno z raznimi žlahtnimi posteljnicami živčali tako koprneče čakali prvih žarkov rešilne jutranje zarje, ali pa tisti, ki so iskajoč si vzorov v svetni ali sveti zgodovini tekmovali v potrpljenju, ko so prekladali svoje koščice sedaj na eno, sedaj na drugo plat in ne mogli dovolj prehlvaliti udobnosti skromnih trdih ležišč, ali pa oni, ki so se zatekli na barko in zalegli gornji in spodnji salon, kakor romarji kako cerkev. — Toda kaj ena noč! Vzeli bi jo po vrhu, kljub posebnim ceni 2 ali 3 K, samo da bi se vse drugo izvršilo, kakor je bilo na programu vabljivo zapisano. Prišli pa smo komaj v Reko in že se je videlo, da bo treba vedriti na ulici ali na Trsatu ali pa po kavarnah, dokler ne odrinemo proti Opatiji. Ogledovanje ladjedelnice in morske akademije je izostalo menda iz enostavnega razloga, ker gospoda tam ni vedela, da si pridemo ogledat imenovani napravi. V Pulju vam točno ob 7. zjutraj stojimo zbrani v areni, občudujemo velikansko rimsko gledališče in čakamo na g. prof. Guiera, da — po programu — malo popredava o veličastni razvalini. A g. prof. Guiera ni od nikoder, ker ni vedel, da so ga naprosili za predavanje! Nadomestila sta ga Baedeker in g. Levar. Na Brionih te radovednost žene tudi v zverinjak, toda glej ga spaka! Ne moreš notri brez odkupnine. Mikajo te noji, brionski medvedje, opica na biciklu, sklicuješ se na program, zastoji — tam se ti sklicujejo pa na svojega. Ali naj mar še omenim, da so nam celo golaž dvakrat servirali — tudi proti programu? Prosim vas, je premalenkostno, zlasti, ko je bil golaž št. 2 kar čisto dober. — Edina vredna plat tega izleta »Kranjcev« (kakor pravijo razglednice!) na Adrijo je bilo ogledovanje vojnega pristanišča v Pulju. Zelo prijazni gospodje čast-

niki in podčastniki so nam z ljubeznivo postrežljivostjo razkazali mornariški muzej, arzenal, različne doke in pa dreadnaut Erzherzog-Franz-Ferdinand. Opuščilo pa se je (proti programu) streljanje z velikokalibrskimi ladjiskimi topovi, baje, da prekusijo točnost oficijelnih poročil. Recimo pa, da so bile prava malenkost vse te pomanjklivosti. Vodstvu bi oprostili vsako izjemno program, čeprav je običajno, da si pridržijo vsak impresario tozadevno pravico tudi na programu.

Ali nekaj drugega je, kar nam ostane neizbrisno v spominu. Pod imenom mornariško društvo so prireditelji zakrivali, da se je na tem izletu globoko razžalil naš narodni čut. Popeljal nas je v Opatijo v hotel Lokey, ki ga Hrvatje ne obiskujejo, ker je nekak nemški kazino, šulferajska last baje in kjer so se skovali in se še kujejo najhujši naklepi proti Hrvatom, v Pulju v hotel »Riviera«, ki je strogo nemški in v Trstu zopet k Nemcu. V hotelih si mogel naročevati le nemški, a moral si prenašati, zlasti v Pulju, različna muhanja in neuslužnosti nemških nakarjev. Vsprejemaj nikjer pravega, ako se že o vsprejemih poroča. In kako neki? Hrvatov ni bilo, — drugih ljudi pa doli ni. Govori, pozdravi in odzdravi, (razven enega) vsi nemški. Ni pa res, da bi dijaštvo in učiteljstvo med seboj nemškularilo. Hodil si po svojih domačih tleh, a nisi pozdravil svojega brata, ki bi ti tako rad stisnil roko. To je bilo žalostno in sramotno za nas.

Vprašam pa sedaj, kako je to tudi moralo vzgojno vplivati na našo mladino. Ali se s takim ravnanjem ni naravnost grešilo proti najrojavnejšim pedagoškim principom: vcepi mladini najprvo ljubezen in spoštovanje do nje ožje domovine, ako hočeš, da bo kot mož mogla ljubiti svoje širše domovine. Kako naj ona spoštuje druge narode, ako vidi, da njen ne uživa nobenega spoštovanja in drugih govorico, ako pri drugih ne vidi v čislju svoje materinske. Kaj bi neki rekli nemški profesorji, ako bi gimnazijci iz sev. Tirolske na svojem izletu v Celovec ali Gradec posetili izključno slovenske restavracije. Pa poreče kdo, češ izlet je vendar priredilo mornariško društvo! Per l' apponto. Toda mornariško društvo vendar ni istovetno s kakim drugim nemškim društvom. Vso odgovornost tedaj prevzamejo prireditelji. Še nekaj. Oficijelno poročilo pravi, da je poleg ljubljanske, kočevske podružnice in centrale na Dunaju s svojim prispevkom pripomogla tudi nemška Kranjska hranilnica, češ, ker bi sicer smešno nizko vsotico 20 K ne zadostovala. Kako pa vendar? 505 izletnikov je plačalo — ne vstevša stanovanja, ki so bila posebej zaračunana — 10.100 K. Recimo, da sta vlak in parnik, ki tudi ni bil za 800 do 1000 potnikov, kakor je čitati v poročilu ljubljanske, stala K 2900 + 2200, ostane še vedno K 5000 za hrano, to je okroglo K 5 na dan za osebo, ki pa mislim popolnoma zadoščajo z napitnino vred za to, kar smo oficijelno zavžili. Tako tedaj se je izvršil naš izlet na Jadransko morje. Bil je zelo poučen za vsakega, ki hodi z odprtimi očmi po svetu. Videli smo poleg morskih orjakov, čuvajev svoje obali, tudi, kako se povsod vtihtopla Nemec, kako smoteno zaseda, podpiran od vseh, postojanko za postojanko in kako krčevito neizprosno se čuti za domačega gospodarja na vsaki pedi zemlje, ki mu jo je usoda naklonila. Spoznali pa smo tudi lahko, da imamo v svojih sodržavljanih narodnostne nasprotnike, ki jim moramo podleči, ako se naša zavest ne osokoli tako silno, da za zaimponira tudi Nemcem, ki se danes še vedno smatrajo za edine upravičene prebivalce naše monarhije.

Dnevne vesti.

+ Lampe, Pegan in Zajec. Zdaj je sleparstvo, ki so je klerikalci vpriporili pri državnozborski volitvi na Notranjskem, vsestransko pojasnjeno, zdaj vemo, kdo je provzročitelj tega sleparstva in kako se je izvršilo, zdaj vemo, da spadajo poleg tistih, ki so za lažljivimi vestmi zbegali volilce v posameznih občinah, tudi deželni odborniki dr. Lampe, dr. Pegan in dr. Zajec, na zatožno klop. Čim se je razvedelo, da kandidira postojnski župan, da je »Slovenec« napadel z notico, v kateri ga je sumnil zaradi postojnskega občinskega gospodarstva. Ta notica je brez dvoma izšla iz deželnega odbora in vse kaže, da jo je spisal sam dr. Lampe. Notica je namreč lažljiva in perfidna in v njej se podkajajo Lavrenčiču sicer neznatni pogrški rajnega Dekleve, in to pa je znamenje, da tiči za notico dr. Lampe. V ponedeljek dne 18. t. m., torej neposredno pred volitvijo,

je »Slovenec« obnovil svoje početje. Vehementno je napadel župana Lavrenčiča, ga obdolžil nepoštenega gospodarstva ter napovedal, da bo odstavljen. Brez dvoma je tudi te napade »Slovenec« priobčil po informacijah in v dogovoru z deželnim odborom, saj sta bila Lampe in Pegan voditelja cele volilne agitacije. Ravno ob istem času, ko je »Slovenec« tako napadel Lavrenčiča, so pa klerikalni agitatorji razdeljevali po Notranjskem letake, v katerih je bilo v obliki brzoglavk povedano, da je občinško gospodarstvo v Postojni v največjem neredu in da bo župan Lavrenčič odstavljen. Ti letaki so bili narejeni na pomnoževalnem aparatu deželnega odbora. Razposlalo jih je najbrž tajništvo klerikalne stranke, v Vipavo jih je pa skoro gotovo prinesel Lampe sam. — Lopovstvo klerikalne stranke se je obneslo. »Brzoglavka« je vplivala kakor bomba na ljudstvo. Zbegala je volilce, uničila pri njih zaupanje do vse časti vrednega poštenega župana Lavrenčiča in pridobila koritarju Pogačniku toliko glasov, da je dosegel mandat. Z lopovstvom je torej zmaga klerikalna stranka, ki ima svojo glavno zaslonbo v duhovščini. Zmaga je z lopovstvom, kakoršno se v naši državni polovici že desetletja ni pripetilo, z lopovstvom, ki nam kaže v vsi nagoti demoralizacijo in propadlost klerikalne stranke. V zadnji seji deželnega odbora smo izvedeli nekaj posebnega, da so namreč Lampe, Pegan in Zajec 18. t. m. »cirkulando« sklenili predlagati vladi razpust gospodarskega odbora v Postojni. Predlog sam na sebi je brez pomena, saj vemo že davno, da preganjanje in šikaniranje deželni odbor vse napredne občine od kraja, tudi popolnoma brez vzroka, dočim mirno gleda velikanski nered v klerikalnih občinah — samo da mu ostanejo zveste. Tudi predlog na razpust gospodarskega odbora v Postojni je iz strankarskih in političnih nagibov izvirajoča šikana, je čisto navadna klerikalna zlobnost in prav nič drugega. Sklep glede razpusta postojnskega gospodarskega odbora je bil torej po zatrditvi dr. Pegana storjen 18. t. m. in sicer za hrbotom grofa Barbota in za hrbotom dr. Trillerja, ki je bil tisti dan do 5. ure popoldne v deželnem odboru in ki bi ga bili Lampe, Pegan in Zajec lahko našli, ko bi bili hoteli! Če so Lampe, Pegan in Zajec res 18. t. m. storili rečni sklep, potem so se pregrešili proti svojim uradnim dolžnostim in storili navadno nepoštenost, da svojega sklepa niso predložili tudi dr. Trillerju. Mogoče je pa še nekaj. Dozdeva se nam, da Lampe, Pegan in Zajec dotičnega sklepa sploh niso storili dne 18. t. m., ampak šele pozneje, in da so se v poznejši seji deželnega odbora kratkoma zlagali, rekoč, da je bil sam sklep storjen 18. t. m. Čemu naj bi bili dne 18. t. m. hiteli skleniti razpust gospodarskega odbora, ko so vedeli, da pred volitvijo sploh ne more biti rešen in je torej čisto vse eno, če pride par dni prej ali pozneje vladi v roke. Tak sklep ni imel 18. t. m. nobene zmisla. Pač pa je zadobil pomen in zmisel v tistem hipu, ko je bila pri državnem pravdnistvu vložena kazenska ovadba zaradi volilnih sleparij. Pri volitvi so klerikalci sleparili in so si seveda mislili, da pojde tako, kakor gre navadno, da se namreč po volitvi nihče več ne bo zmenil za klerikalne goljufije in da se bo klerikalcem tudi v tem slučaju prizaneslo. To pot pa je bila točno podana kazenska ovadba in ta je dala povod, da so Lampe, Pegan in Zajec naknadno »cirkulando« skrpali svoj sklep in ga nazaj datirali na dan 18. t. m. Glasom »Slovenca« ima ta sklep številko 6666. To pa ni številka novega akta, kakor bi bilo uradno pravilno, marveč številka že več tednov starega akta o reviziji postojnskega gospodarskega odbora. Čemu so Lampe, Pegan in Zajec to storili? Vsled kazenske ovadbe so v strahu, da pride na dan, kdo je izdal in razposlal sleparske letake, s katerimi so klerikalci pri volitvi zbegali volilce, da je Lavrenčič propadel, da pride na dan, v kaki zvezi je s tem lopovstvom vodstvo klerikalne stranke, specijelno Lampe, Pegan in Zajec, in da bi pri sodišču imeli izgovor, da bi se mogli opravičevati, češ, saj ni bil letak brez podlage, ampak sloni na sklepu deželnega odbora, zato so Lampe, Pegan in Zajec naknadno »cirkulando« skovali svoj famozni sklep, ga nazaj datirali na dan 18. t. m. in mu dali nepravilno staro številko 6666. Tako je ta stvar in če jo bo sodišče preiskalo, jo bo lahko dognalo in bo lahko tudi prišlo te tri žalostne pošteniake, ki se imenujejo Lampe, Pegan in Zajec.

+ Odgovor »Slovenca«. »Slovenec« je naju v številkah 114. in 116. z dne 20. maja in z dne 23. maja t. l. imenoma napadel ter nama očital, da poročava sodišču kot sodna komisarija v nemškem jeziku, odnosno, da poročava sodišču tudi pri slo-

venskih strankah v nemškem jeziku. Če nastopa proti tem neosnovanim očitanjem javno, storiva to le iz edinega nagiba, ker se čutiva kot javna funkcionarja primorana, pojasniti to zadevo javnosti — četudi nimava nobenega povoda se opravičevati, ker je bilo najino dosedanje postopanje v jezikovnem oziru popolnoma pravilno. Podpisana sva do zadnjega časa dopisovala kot sodna komisarija sodišču v zapuščinskih zadevah, ki so se izvršile slovensko, v slovenskem jeziku. Ko je tukajšnje okrajno sodišče od naju v zadnjem času zahtevalo, da moramo sodišču poročati sploh v nemškem jeziku in v tem jeziku sestavljati tudi stroškovnike, sva zoper dotične ukrepe vložila v vsakem posameznem slučaju nadzorstvene pritožbe. Te nadzorstvene pritožbe še niso končno rešene, zato ne bodeva o istih dalje govorila. Občeznana je, da sva v posebni spomenici razložila, kako da se je do zadnjega časa postopalo v jezikovnem oziru v zadevah, katere so sodišče poverila notarjem kot sodnim komisarjem, ter sva to spomenico osebno izročila v družbi z g. državnim poslancom dr. Vladimirom Ravnarjem dne 3. aprila t. l. ekselencama gospodoma justničnemu ministru vitezku Hochenburgu in ministrskemu predsedniku grofu Stürgku ter jima tudi pojasnila, kako se je doslej postopalo v teh zadevah pri sodiščih. Ta najin nastop so svoj čas notificirali vsi večji dunajski in graški in nekateri slovenski listi, le čuda, da o tem »Slovenec« in njegovemu dopisniku ni nič znanega. Kaj več po najinem mnenju sedaj ne sodi v javnost. Iz tega pojanila po bode mogla širša nepristranska javnost soditi, ali sva v jezikovnem oziru pravilno postopala ali ne in ta sodba bo — o tem sva prepričana — gotovo nama v prilog. — V Ljubljani, dne 27. maja 1914. — Ivan Plantan, c. kr. notar in predsednik c. kr. notarske zbornice v Ljubljani. — Aleksander Hudovernik, c. kr. notar.

+ Sovraštvo do gostilničarjev. Kar so mogli klerikalci škodovati gostilničarjem, to so vse storili. Preganjajo jih po županiji tako, da komaj dihaajo, zdaj so jim navalili še ogromne doklade in davke, a vendar imajo pogum se pritoževati, da so nekateri gostilničarji agitirali proti klerikalnemu kandidatu Pogačniku. Bogle, klerikalci pa res mnogo zahtevajo, celo braniti bi se ljudje ne smeli, če jih klerikalci ubijajo. Pri tem klerikalci popolnoma pozabljajo, da so gostilničarji veliki davkoplačevalci in da jim gre čisto gotovo tehtna beseda v vseh javnih stvareh. Gostilničarji samo še nikoli niso poskusili pokazati klerikalcem svojo moč. V drugih deželah znajo to vse drugače. Kdo pa odloči na Angleškem pri volitvah? Gostilničarji in pivovarji. Ti imajo namreč največ stika z volilci, imajo ugled in vpliv, so pa tudi energični agitatorji, in na katero stran se oni postavijo, tam je zmaga. Pa pogledimo še na Francosko. Tam so imeli ravno zdaj volitve, pri katerih so bili klerikalci tako strahno tepeni, da se še nam smilijo. Klerikalni listi sami pišejo, da so na kmetih klerikalci v prvi vrsti zato propadli, ker so proti njim nastopili gostilničarji. A tudi v drugih državah nastopajo gostilničarji zelo energično pri volitvah in povsod se vidi, kako moč imajo. Saj je pa tudi naravno. Na deželi je gostilničar navadno tudi posestnik in celo mesar, je ugleden mož, pride po svetu, se bolje spozna na javne stvari, kakor drugi može v občini, bere časopise, kupčuje s tem in onim in pomaga temu in onemu. Tak mož uživa seveda zaupanje, tak mož ima vpliv in če hoče, ga lahko pokaže pri volitvah. Kadar bodo enkrat gostilničarji siti teh doklad in te užitnine, kadar bodo enkrat hoteli klerikalcem pokazati svojo moč, tedaj bo pa te samopašni klerikalni stranki, ki danes strahuje deželo, zapel mrtvaški zvonček. — »Domo-ljub« razglašal bojkot strokovnemu glasilu »Gostilničarju«. Predvsem mu očita, da odriha čez deželni odbor itd. Klerikalni matadorji menda mislijo, da jim bodo gostilničarji, katere hoče klerikalna deželnozborska večina materielno uničiti, še slavo peli ter se jim priporočili, da naj še bolj navijejo davčni vijak. In »Domo-ljub« svetuje vsakemu gostilničarju, ki noče »Gostilničarja«, naj izstopi iz zadruga. Ker vemo, da je le malo takih gostilničarjev, ki bi se ne zavedali velikega pomena obrtne združne organizacije, tedaj smo tudi prepričani, da gostilničarji ne bodo šli na ta klerikalni lim, s katerim hočejo klerikalci posamezne nerazsodne gostilničarje pripraviti ob vse one koristi, ki jim jih nudi strokovna organizacija v obliki obrtnih združenj. In najboljši odgovor, ki ga morejo dati gostilničarji klerikalcem, bo, če vračajo milo za drago: Vi mečete naše strogo strokovno glasilno ven, mi bomo pometali »Slovenca« iz svojih gostiljen. In videli bomo, koga bo

bolj bolelo, vsaj je nepobitno dejstvo, da so edino gostilničarji v resnici plačujoči naročniki »Slovenca«.

Železniški projekt Rogatec-Brežice-Nov mesto. Občine kranjske in štajerske, ki so zainteresirane pri tej progi, so si pred leti naprile veliko breme financiranja glavnega načrta ali projekta, katerega je izvršila tvrdka Schenkel v Gradcu. Projekt in trasiranje stane mnogo denarja, mislim, da okoli 30.000 kron. K plačevanju so se na Kranjskem pritegnile vse občine ob Krki, ki pa niso posebno imovite. Kljub temu niso odrekale prispevka k velikemu delu, ki naj tvori podlago in začetek gradbe železniške proge v Krški dolini. Veliko dela in skrbi si je pa tudi na del železniški odbor v Brežicah, v katerem so zastopane vse dolenske občine ob Krki po voljenih odposlancih in zasebnih interesih. Gospodje se niso strašili truda, niti osebnih stroškov, ki so iz oddaljenih krajev hodili k sejam v Brežice. V tistem času je bil še državni poslanec sedanji krški župan dr. Hočevnar. Ta je z dr. Benkovičem začel nekaj kuhati in zaprosil koncesijo za trasiranje proge od Mrtvic na Krško in odtod na St. Jakob pri St. Jerneju. O tem so izvedeli občani Krške doline in so hitro poklicali dr. Hočevnarja na odgovor. Na tozadevni velikem shodu v Kostanjevici leta 1910, je prišlo na dan, da je pravi krivec dr. Benkovič, kateri je imel takrat neke spore osebnega značaja z Brežičani in zato nasprotoval projektu v brežiškem odboru združenih štajerskih in kranjskih občin. Kolikor se spominjam, ni prišlo do Benkovič-Hočevnarjeve koncesije in tudi ne do trasiranja, pač pa se je leta 1912, vršila revizija trase na podlagi glavnega projekta, ki ga je dal izvršiti železniški odbor v Brežicah. Zdaj, ko bi imela zadeva dozoreti in ko bi imele občine, ki so se toliko trudile in so toliko žrtvovale za stvar, ki je zanje življenjskega pomena, priti do svojih dolgotrajnih prizadevanj, so se pa zopet našli elementi, ki hočejo vnovič spraviti razdor v to velevažno akcijo. O priliki obiska železniškega ministra začeli so nekateri zopet spravljati na površje vprašanje o zvezi na Krško, v katerem slučaju bi prišle dolenski občine Čatež, Cerklje, Sv. Križ in Kostanjevica ob vsak stik s to železniško progo, dasiravno so le-te in ne Krško prispevale k vsem dosedanjim stroškom. Gospod dr. Hočevnar se prav dobro ve, kako razburjenje je vladalo v kostanjeviškem okraju in občini Cerklje takrat, ko je on z dr. Benkovičem začel nasprotovati brežiškemu projektu. To je on uvaževal v polni meri ob priliki obiska železniškega ministra in bil o svoji varijanti oficijalno čisto tiho. Tudi gosp. dr. Benkovič, mislim, da se je pobotal z Brežičani in je v Brežicah celo skupno s temi sprejel ekselenc. Kljub temu pa so zdaj Krčani (ki imajo že železnico), začeli vnovič s to varijanto in spravljajo s svojo neumestno zahtevo celo akcijo v nevarnost. Zato pa naj občine Čatež, Cerklje, Sv. Križ in Kostanjevica posvečajo zadevi dvojno pozornost, da v pravem trenutku ne bodo prišle prepozno in da ne bodo drugi uživali sadove njihovega truga in požrtvovalnosti. — Dolenski član železniškega odbora v Brežicah.

Postojnske doklade. »Slovenec« je vedno nesramen. Časih zavija pa tudi svetohlinsko oči in izreka svoje nesramnosti z milim obrazom, kakor bi mu krvavelo srce. Tako je napravil 28. t. m. Pravi namreč, da je deželni odbor moral odrediti revizijo postojnske mestne občine, ker presegajo naklade 100%. Glej ga, glej, nesramnega svetohlina. Da pa je deželni odbor brez zadržka dovolil občini Hrenovice pobirati letos 156% naklade in da ta občina prosi, naj se ji še posebej za nazaj dovoli pobirati 42%, tedaj skupno 198%, to seveda »Slovenec« zamoči. Ravno tako je ta list tudi zamočil, da se je leta 1913, brez zadržka dovolilo pobirati v mestu Postojna 120% naklada, da tedaj za leto 1914, ni naklada nič večje kakor za leto 1913, pač pa je za leto 1911, znašala še celo 125%. Te številke kažejo, kako hinvščino uganja »Slovenec«. Zadnja revizija je bila leta 1911., a občina še do danes o ti reviziji nima nič poročila, kar priča, kako lenuštvu uganjajo pri deželnem odboru taki dični referenti, kako je disciplinirani dr. Pegan. Revizija jih nič ne zanima, če se ne da politično izrabiti.

Pomazani farovž. Kar si le morejo izmisliti pokvarjeni in zlobni ljudje, to so klerikalci vse storili pri zadnji državnozborni volitvi na Notranjskem. Ni je lumparije, da bi se je sramovali. Kako lumparijo so na primer napravili v Postojni. Pomoči so pomazani farovž, oziroma kaplani, potem pa so vplili, da so to liberalci storili. Tudi dr. Pegan je razsajal in tulil po celi Notranjski: »liberalci so v Postojni farovž pomazali!« Resnica pa je, da se noben li-

beralec ni farovža dotaknil, pač pa so klerikalci to sami storili. Tega ni težko dokazati. Po pričah se je dognalo, da do 4. ure zjutraj farovž ni bil pomazan. Ko se je pa cerkvenik vrnil, je bil farovž že pomazan. Pobalinstvo se je torej zgodilo po 4. uri zjutraj. A glej — ob 6. uri zjutraj, torej niti dve uri po storjenem delanju, je župnik v daljnih Hrenovcih že pri maši s primernim hujškanjem označil, da je bil farovž v Postojni pomazan. Kako je mogel župnik v Hrenovcih že ob 6. zjutraj vedeti, kar se je pred dve uri poprej zgodilo v Postojni? Ali je zdaj treba še boljše pojasnila, da je bilo to pobalinstvo med klerikalci domenjeno in da so klerikalci sami pomazali farovž? Pač ne! Lopovstvo je bilo domenjeno celo z duhovniki in vpričeno, da bi mogli duhovniki napadati, grditi in psovati ljudskega kandidata Lavrenčiča.

Absolut keinen Platz mehr! Vsa dan prihaja čim več dokazov na dan, kako so klerikalci tvoritelji belokranjske železnice izlorabili zgolj v propagando za svojo stranko in pa tudi kako so šefa stavbenega vodstva, znanega Opitza priklenili za svoj načrt. Gospodje, ki so se ne zaradi tega, da bi se zastoj vozili v Belo Krajino, ampak zgolj v interesu svojih poklicev (n. pr. fotografii) oglašali pri Opitzu, naj bi jim vendar kak skrit prostorček dovolil v otvoritvenem vlaku, pripovedujejo, da se je Opitz zvijal kot jegulja in z najnedolžnejšim obrazom zatrijeval: Bedaure sehr, aber es ist absolut kein Platz mehr! Da je pa g. Opitz vedoma ali nevedoma neresnično govoril, to se je lahko opazilo že med vožnjo iz Novega mesta v Belo Krajino. Od novomeške postaje dalje so na postajah vstopali ljudje, ki jih čisto gotovo ni živa duša povabila. To se je slišalo že iz njih vprašanj, če se smejo pridružiti in v vlakom se peljati. Železniško osebje je tako vprašanja seveda odklanjalo, toda nekateri so se za to tako malo zmenili, da so neženirano vstopili in se kot »zajci« peljali ves čas, dokler se jim je zljubilo. Da, prišlo je še lepše. Pri banketu v Črnomlju se je zgodilo, da so čisto nepoklicani pometali raz miz napisane naslove, glaseče se na imena vabljenih gostov, se lepo k mizi vsedli in se namesto gostov prav dobro imeli. In še več nam je znano in sicer iz čisto zanesljivega vira znano, da je bilo v vlaklu še najmanj za 50 oseb prostora in sicer v prostorih, kjer bi vabljenih gostov prav nič ne ženiralo.

Napredna noblesa pred sodiščem. Iz Radeč se nam poroča, da se je dne 6. maja 1914 odigralo zadnje dejanje znane šentjanjske afere glede volitve dveh članov v volilno komisijo za deželnozbornske volitve. Znan politični veteranjak Jože Repovž iz Koluderja je namreč obdolžil napredne občinske odbornike in svetovalce, zlasti skrutatorje, da so pri tej volitvi goljufali, vsled česar so nastopili zoper njega, zastopani po g. dr. Franu Novaku s tožbo: župan šentjanjski, g. Ivan Majcen, g. Vinko Berce, nadučitelj v St. Janžu, ter odbornika Josip in Matija Župan iz Glinega. Med tem časom je pa deželni odbor vsled anonimne ovadbe dobro znanega ovaditelja poslal v St. Janž, deželnega oficijala Kristana, ki je vodil »preiskavo«, in na podlagi te preiskave je deželni odbor napravil ovadbo na državno pravdnitvo v Novem mestu, ki je uvedlo poizvedbe, toda kmalu vsako postopanje proti ovadenim naprednjakom ustavilo. Postopanje zoper Josipa Repovža se je nato zopet nadaljevalo ter se je v zadevi zelo obširno razpravljalo, ker si je obtoženec drznil celo nastopiti za svoja obrekovanja dokaz resnice, ki ga seveda ni mogel doprinesiti. V prvi instanci obsojen na 300 K ali deset dni zapora, se je prizval na drugo instanco, ki je iz nekaterih formalnih ozirov prvo sodbo dvignila ter vrnila zadevo v izpolnitev postopanja prvi instanci. Pri razpravi dne 6. maja 1914 pa je Josip Repovž ponižno preklical vse obdolžitve, prosil zasebne obtožitelje župana Ivana Majcena, nadučitelja Berceta in oba Župana odpustčanja, se zavezal plačati vse stroške, ki niso ravno majhni ter poleg tega še 50 K za šolsko zastavo v St. Janžu in končno priobčiti vsebino poravnave v »Slovenec«. Zasebni obtožitelji so v svoji velikodušnosti umaknili tožbo zoper Josipa Repovža ker so vedeli, da ta sam ni glavni krivec, temveč je bil le slepo orodje v rokah drugih, ki so nesramnimi obrekovanji in lažmi hoteli streti napredno večino v St. Janžu ter politično obglaviti njene voditelje. Imenovani slučaj nam kaže, kako popustljivi in velikodušni so naprednjaki. Dočim je hotel klerikalec Josip Repovž s svojim obrekovanjem pripraviti poštene in neomadeževane naprednjake ob dobro ime ter s tem celo tudi spravil v nevarnost existenco gosp. nadučitelja Vinkota Berceta, ki je oče

nepreskrbljenih otrok, so mu slednji brez vsakega obotavljanja takoj odpustili vse žalitve in storjeno zlo, ne da bi stivali za to kake posebne pogoje; take velikodušnosti in prizanesljivosti bi menda zastoj iskali pri pristaših Slovenske ljudske stranke, ki bi že iz same maščevalnosti in političnega sovraštva zadevo tirali do konca.

Zopet preiskave. Državna policija ima v zadnjem času zopet preko glave posla. Preglavice ji delajo — dijaki. To pot so na vrsti realci. Kaj so dijaki zakrivil, nam ni znano, vemo samo to, da je bilo že več realcev klicanih na policijo, kjer so jih strogo zasliševali. Preiskava se nadaljuje, uvedla pa se je baje brezvednosti ravnateljstva. Kakor se zadržuje, je dijake ovidel neki profesor, ki je imel v dijaških vrstah svojega zapupnika. Kolikor smo niformirani, skuša oblast izslediti, ako so ljubljanski dijaki v zvezi »s poskušanim atentatom« trgovskega akademika Schäferja v Zagrebu na barona Skerleca. To domnevanje, da bi bili ljubljanski dijaki v zvezi s Schäferjem, je naravnost blazno. Prvič je za vsakega razumnega človeka jasno kakor beli dan in dokazano, da o kakšnem »poskušnem atentatu« Milutina Schäferja sploh ne more biti govora, drugič pa je docela izključeno, da bi bili naši dijaki v kakršnikoli zvezi z zagrebškimi trgovskimi akademiki. Zato smo prepričani, da se bo tudi ta najnovejša akcija naše policije končala z istim fiaskom, kakor vse njene dosedanje. V policijskih krogih se seve zadržuje, da bodo to pot spravili na dan naravnost presenetljive stvari. V koliko se bo to pričakovanje vresničilo, to bo pokazala bodočnost.

Nemški »kristjani« zopet denuncirajo! Nedavno tega je potoval po Dalmaciji nadvojvoda Friderik. Bil je tudi v Splitu, kjer so ga sprejeli, kakor se spodobi tako visokemu gostu. Nadvojvoda je bil s sprejemom, ki mu ga je povsodi priredilo dalmatinsko prebivalstvo, nadvse zadovoljen, kar priča njegova brzojavka, ki jo je poslal z Dunaja namestniku grofu Attemsju, in v kateri izrecno pravi: »Zahvaljujem se prav presrečno tudi prebivalstvu na rodoljubnem sprejemu, ki mi ga je priredilo vsepovsodi.« Nadvojvoda Friderik se je torej vrnil iz Dalmacije z najboljšimi vtiski. To pa ni po volji gotovim dunajskim krogom klerikalnim, zato so izlegli v »Reichsposti« debelo laž, da je pri prihodu nadvojvode Friderika v Split svirala ciganska godba ob obali — srbsko himno, kateri je občinstvo demonstrativno ploskalo in zahtevalo, da se je morala opetovano ponoviti. Ni nam pač treba posebe naglašati, da je ta vest od kraja do konca izmišljena s prozornim namenom, da bi uničila dober vtisk, ki ga je nadvojvoda prinesel sabo s pota po Dalmaciji. Dunajski »kristjani« pač ne morejo prenašati, da bi tako visoko stoječe osebe, kakor je nadvojvoda, imele pravilno sodbo o razpoloženju prebivalstva na našem slovenskem jugu.

Obsojen klerikalni agitator. Danes je bil pred tukajšnjim deželnim sodiščem obsojen občinski tajnik, županov zet in cerkveni ključar v trnovskem okraju na Notranjskem, Anton Čandek, na pet dni strogega zapora in v izgubo volilne pravice za dobo šest let, ker je grozil Jožetu Čandeku, da bo moral plačati v štirinajstih dneh dolg pri trnovski hranilnici, če ne bo klerikalno volil.

Slovenske akademike prosimo, da bi sodelovali kot spremljevalci dan pri cvetnem dnevu v soboto dne 6. in v nedeljo dne 7. junija. Ali nima naša akademična mladina nobenega idealizma in nobenega navdušenja za narodno delo več, da jo je treba še posebe prositi, da sodeluje pri tako eminentno narodni prireditvi?!

Dame in gospode, ki hočejo sodelovati pri cvetnem dnevu, prosimo, da pridejo na sestanek, ki se vrši v torek dne 2. junija ob 6. uri zvečer v mali dvoran v Narodnem domu.

Rodoljubkinje in rodoljubi, nabirajte dne 6 in 7. junija širom slovenske domovine prispevke za naš obrambni društvi »Družbo sv. Cirila in Metoda« in »Braničor«!

Na sejmišču se vrši v nedeljo, 7. junija po več letih zopet velika ljudska veselica, ki obeta po predpripravih občinstvu mnogo zabave in razvedrila. Veselica bo prirejena v velikem štilu ter bo nudila tudi najbolj razvajenemu vse, kar si more želeči. Razne novosti, ki jih ni videlo okoli in ne slišalo uho so pripravljene. Poleg tega bodo, kakor je navada postavljeni paviljoni za razna okrepčila. Pripravljeno bo tudi veliko plesišče. Zato v nedeljo 7. junija vsi na sejmišče! Nobenega ljubljana, ki se hoče razvedriti, ne sme manjkati ta dan na sejmišču.

Vsi na pomladansko veselico na binkoštni ponedeljek v Ciril-Metodovo gostilno pri Babiču na Dolenski cesti 14. Veselico priredi za

svojo javno ljudsko knjižnico Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj in so na sporedu take prirčne ljubeznivosti in zanimivosti, kakršnih še ni bilo videti v Ljubljani. Društvo se s to veselico ni šlo toliko za velik dobiček; svojim obiskovalcem hoče nuditi za majhen denar mnogo raznovrstne razvedritve. Začetek veselice je ob 3. popoldne, vstopnina 40 v za osebo, otroci do desetih let v spremstvu staršev so prosti vstopnine. Če bo slabo vreme, bo veselica v zgornjih in spodnjih prostorih gostilne. Vrt bo krasno okrašen. Pridite vsi, ki hočete biti dobre volje!

Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj izreka najtoplejšo zahvalo gospodom: krojaškemu mojstru in posestniku Franu Kraigherju, abs. juristu Otonu Pelanu, hišniku Franu Pečniku, karju in strojno-ključničarskemu mojstru Petru Škafarju, ki so blagovolili v zadnjem času darovati društven knjižnici lepe knjige, zlasti se pa zahvaljuje velečenjeni rodbini, ki noče biti imenovana, za lepo število deloma krasno vezanih knjig, kateri dar nas tolikanj bolj veseli, ker se ga nismo nadejali iz teh krogov, in ki nam priča, da si pridobiva knjižnica prijatelje in podpornike v vseh ljubljanskih krogih. Srčna hvala vsem; priporočamo se pa še tudi v nadalje blagohotni pozornosti vseh somišljenikov in rodoljubov dvorskega okraja. Knjige sprejemamo v knjižnici, Pred igriščem št. 3 ob knjižničnih poslovnih urah, ki so vsako sredo in petek od 6. do 8. zvečer in ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. dopoldne, odnosno pošljemo tudi ponje na dom, če darovalec želi.

Knjige je daroval knjižnici Gospodarskega naprednega društva za šentjakobski okraj trgovski poslovodja g. Leon Alf. V a. i. c. Rodoljubnemu darovalcu najlepša zahvala, naj bi našel še mnogo požrtvovalnih naslednikov in naslednic!

Javna knjižnica Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj ne bo odprta jutri na binkoštno nedeljo, pač pa bo poslovala na binkoštni ponedeljek od 10. do 12. ure dopoldne.

Sokolske razglednice. »Slovenska sokolska zveza« je izdala na korist zletnemu zakladu celo vrsto razglednic. Zgodovinskih razglednic je 8 vrst po 10 vin. komad. Trobarvni razglednic je doslej izšlo osmero. Vse so izšle izpod čopiča mojstra I. Vavpotiča. Cena vsakemu komadu je 12 vin. Poleg razglednic je S. S. Z. izdala tudi zletne kolke, komad po 2 vin. Razglednice in kolke se naročajo pri »Slov. sokolski zvezi« (finančni odsek) v Ljubljani. Razpošiljajo se proti plačilu v gotovini ali pa proti poštenu povzetju. Pri kolkih se daje popusta 10%, pri serijah 15%, pri razglednicah pa pri naročilu od 100—200 komadov 15%, od 200 do 400 komadov pa 25% popusta.

Glavna posojilnica. Likvidacijski odbor Glavne posojilnice se že nad eno leto trudi doseči poravnavo med upniki (vlagatelji) in zadružniki Glavne posojilnice. Z nešteti dopisi in noticami je odbor neovržen dokazal, da le na ta način je dana možnost, da pridejo vlagatelji do delnega pokritja svojih terjatev. Ogronna večina se je odzvala temu pozivu, spoznala je, da so vse druge govoriče in trditve ničve in prazne. Tekom prihodnjega meseca se bo pričelo z izplačevanjem dogovorjene 30% ne kvote vlagateljem Glavne posojilnice. Z ozirom na to, se oni vlagatelji, kateri še do danes niso podpisali zahtevane izjave nujno pozivajo, da to store čimprej, saj je v njih eminentnem interesu, da pridejo čimprej do denarja. Končno se omenja, da se s podpisom zahtevane izjave nikakor ne odpovedo pravici do konkurznega premoženja, ta pravica jim ostane, kakor doslej, tudi vnaprej nedotaknjena. Vlagatelji Glavne so že dobili iz konkurznega premoženja 10%, in kakor vse kaže, je pričakovati, da bodo dobili iz konkurznega premoženja še 10%, tedaj bodo prejeli skupaj približno polovico svoje vloge.

Nogometne tekme o Binkoštih. Poročali smo že, da se vrše jutri v nedeljo ter v ponedeljek na novem igrišču v Tivoli (staro dirkališče) nogometne tekme domačih moštev. Tekme se vrše kakor običajno ob vsakem vremenu in sicer jutri v nedeljo vsled izrecne, od več strani izražene želje dopoldne, v ponedeljek pa zvečer. Pričetek tekme v nedeljo ob 10., v ponedeljek ob pol 6. Blagajne se odpro vsak dan pol ure pred pričetkom tekme. Ker je vstopnina določena naravnost nizko, namreč sedeži po 1 K, stojišča po 40 v in dijaške ter vojaške vstopnice, se nadejamo, da vsaj to pot občinstvo ne pusti »ilirije« na cedilu in da poseti mnogobrojno te zanimive športne prireditve.

V ponedeljek v Postojno, kjer se vrši v svetovoznani jami velika binkoštna veselica pri vsakem vremenu ter traja celo popoldne. P. n. občinstvo se še enkrat opozarja, da vozi posebni vlak iz Ljubljane po znižani ceni ob 9. zjutraj. Nikomur ne bo žal, ako porabi to priliko, da se popelje ta dan v Postojno ter si ogleda pri čarobni razsvetljavi podzemeljsko krasoto obenem veliko razvedrilo in velikansko zabavo pri različnih prireditvah v jami. Posebni vlak odhaja iz Postojne ob 9. zvečer ter prihaja v Ljubljano ob 10. uri 35 minut ponoči.

Nesreča na železnici. Danes je od strani zadel dun. brzovlak, ki pride ob 5. uri 55 minut v Ljubljano, ob prazni osebni vlaku državne železnice. Trije vozovi brzovlaka in en voz osebnega vlaka so skočili s tira. Dva pasajirja in sicer 24letni pravnik Jožef grof Auersperg iz Ljubljane in 26letni laški delavec Fr. Serravato iz Trsta sta bila lahko poškodovana. Prvi je bil lahko ranjen na kolenu, slednji pa na nosu in na roki. Brzovlak je imel vsled tega 57 minut zamude.

Vsak prijatelj dobre kave vedno zahteva, da je zanj pripravljena kava samo s Kolinsko kavno primestjo, kajti le taka kava je res dobra ima namreč izvrsten okus, prijeten vonj in lepo barvo, torej vse lastnosti, ki jih mora imeti dobra kava. Kolinsko kavno primest pa zahteva vsak tudi zato, ker je ta kavni pridelek pristno domače blago, edino te vrste na celem našem jugu sploh. Vsem našim čitateljem in čitateljicam tudi mi prav toplo priporočamo izborno in pristno domačo Kolinsko kavno primest.

Ljubljanski igralci v Kranju. Jutri, v nedeljo, dne 31. t. m., gostujejo člani ljubljanskega deželnega gledališča drugič v Kranju. Vprizore se tri zelo srečno izbrane enodejanke: tragedija, burka in groteska. — Prva, »Nihilistka«, nam slika žalostno usodo in tragični konec od nihilistov zlorabljen ruske žene, druga, »Metuljček«, je originalna burka, ki je vzbujala od sedaj še povsod, kjer se vprizorila, cele salve smeha; tretja, »Maska satana«, pa je vefektna, drzno pisana groteska, v kateri nastopi vodja g. Milan Skrbinšek, ki se nam to pot predstavi prvič, kot gledališki ravnatelj satanske narave. Ta vloga ni le efektna, temveč je tudi zelo težka, in je žel g. Skrbinšek povsodi, kjer je nastopil kot ravnatelj Matihenjen, viharno pohvalo.

Železniški minister v Kostanjevici. Okoli poldne 26. t. m. se je pripeljal železniški minister s svojim spremstvom iz samostana Pleterje v Kostanjevico. Poleg deputacije županov sosednih občin, načelnika meščanske korporacije v Kostanjevici, ga je sprejela tudi kostanjeviška meščanska garda z godbo na čelu. Mesto je bilo vse v zastavah, večinoma narodnih, kar je z okrašenimi mostovi in slavoloki napravilo najlepši vtisk na obiskovalce. V imenu deputacij je ekselencno pozdravil krški župan dr. Hočevnar. Navzoče gospode pa je predstavil ministru krški okrajni glavar dr. Mathias. Skočatozele na dolina ob Krki s svojimi vinskimi goricami je jako ugajala ministru, ki se je tudi sam izrazil, da tako lepih krajev in tako zdravih ljudi že dolgo ni videl.

Iz Krškega. Dopis v »Slov. Narod« z dne 26. t. m. nadvse laskavo ocenjuje moje delovanje v šoli in zunaj nje. Vseeno bi bilo pa bolje, da taki dopisi v prihodnje ne prihajajo v liste, ker v današnjih razmerah ne pomagajo ni stvari, ni meni, pač pa neugodno vplivajo, posebno na medsebojne odnose med tovariši učitelji, ki bi radi otrok in radi ljudstva vsaj na zunan ne smeli kazati, da se ne skladajo v mišljenju. Če bi se mi bilo vredno zdelo, bi bil sam odgovoril na napad v »Slovenec« z dne 15. t. m. Ker me pa taki napadi prav nič ne bole, zato nisem odgovoril in zato tudi nisem prav nič radoveden, kdo je dopisnik. Kdo izmed mojih ožjih tovarišev gotovo ne!

Drag. H. Svetoven list. Iz Novega mesta se nam poroča: Nismo slutili, da izhaja v našem mestu svetoven list. Pa je tako in pokazalo se je to ob otvoritvi belokranjske železnice. Nekateri listi sploh niso bili zastopani, drugi so imeli po enega zastopnika, še ti so bili menda nesrečni — »Dolenjske Novice« pa so imele kar tri poročevalce. Povabljen je bil šefredakter kanonik Žlogar, odgovorni urednik katehet dr. Ažman in posebni poročevalec dr. Ogrizek, ki je tudi v prostih urah odvetniški koncipient. Dr. Ogrizek je hodil po novomeškem kolodvoru za svojim šefredakterjem s torbo, kakor jo navadno nosijo boljši mežnarji za svojimi »gospodi« na kaki božji poti. O premeščenju nadučitelja Drag. Česnika iz Knežaka v Cerklje na Dolenskem je pisal »Domoljub«, da se bode zdaj učiteljstvo in ljudstvo komaj oddahnulo in res: komaj se je

izvedelo o tej premestitvi, že je učiteljsko društvo postojanskega okraja, zbrano skoraj polnoštevilno na svojem običnem zboru dne 14. maja t. l., izvolilo nadučitelja Drag. Česnika soglasno zopet svojim predsednikom ter mu obenem priredilo navdušeno in prisrčno ovacijo; in komaj se je razglasila vest o tej krivični premestitvi po občini Knežak, že je ogorčeno ljudstvo, ne glede na politično mišljenje, samo iz sebe, začelo nabirati podpise zanj, v jasen protest onim, ki se bahaja, da so »voditelji« ljudstva. To je bilo pač vse kaj drugega, kakor vaše volitve, pri katerih naženete uboge starčke, bolnike in dolžnike s peklom in hudicem, s posojili in strašili na volišče, kakor uboga živinčeta v klavnico! Mislimo, da je to v veliko zadoščanje anonimni tvrdki Pehani, Baloh & Komp., ki prodaja s tako obupno reklamo svojo potentovano krščansko ljubezen« na drobno in na debelo.

Iz občine Knežak se nam piše: Pri nas je zmaga pri zadnjih državnoborskih volitvah še klerikalna stranka z večino 47 glasov. Ako pa odštejemo 7 praznih glasovnic, jim ostane le še 36 glasov. Prava razlika je bila torej 18 glasov. Vendar pa bi bila našemu kandidatu Lavrenčiču zmaga zagotovljena, da niso uprizarili klerikalci na predvečer volitve znano lumparijo z brzobjavko. Videlo se je, da so bili na to že prej dobro pripravljeni. Ko je došla brzobjavka, so se zagnali klerikalni agitatorji kakor nori nad ljudi. Kričali so, da se Lavrenčič ne sme voliti, ker je odstavljen, da si morajo liberalci izbrati drugega kandidata ter se še na druge načine norčevali in lagali o njem. V tem se je v prvi vrsti odlikoval seveda tukajšnji župan Franc Urbančič. Poslal je tudi brez odloga občinskega slugo na Bač, najnaprednejšo našo vas, da je tam s telegramom in z lažni ljudi begal. Na Baču mu je posebno vneto pomagal modri Uhan. Pravil je o našem kandidatu take laži, da so bili ljudje kar poparjeni. Upamo, da ti može »krščanskega« mišljenja ne uidejo zasluženemu plačilu. Značilno pa je, da se naš župnik Pehani pri tem ni prav nič izpostavljal. Ta tiha voda vam globoko dere. Star lisjak, zvita buča. Ampak grdo je vendar od njega, da svojo prijateljca Mateta ni nekoliko podučil, kako naj se obnaša. Zda ga bo imel že v drugič na vesti. In tako smo se zopet enkrat prepirali, kakšna so tista »krščanska« načela, ki jih širijo klerikalci med ljudstvom. Z lažjo in s sleparijami si hočejo obdržati vladno nad kmetom, davke in naklade nam povisujejo, sami pa ne plačajo nič, kakor tisti češki birt, ki je učil svojo ženo: »Napravi tako račun, da ne bom ja niš!« Naši klerikalni može so zda tudi zelo hudi na g. Sedmaka iz Koritnice. Mate pravi: »Ta koritniški vol je vsega kriv.« Mi pa pravimo, da ima Sedmak prav. Mate iz Knežaka bi rad sam vse meso obral, drugim pa ne privoščiti nič ko obrane kosti. In tako se bodo še marsikomu odprle oči. Ti ljudje so lepo zmenjeni med seboj, župnik priganja ljudi Matetu, Mate pa župniku in tako se obema dobro godi. Pri županstvu ima glavno besedo tajnik pa zagorski vikar Baloh. Kaj pa ima ta tuš človek po cele dneve opraviti v naši občinski pisarni? Ali mi davko plačevalci zato plačujemo občinsko pisarno, da ima zagorski vikar v nji svoja shajališča in popiva tam s tajnikom in drugimi podrepaniki? Ali ga v občini ni človeka, ki bi mu enkrat pokazal vrata? Zagorci so mu že dali zaslužen brco, zda pride vrsta na Knežacane. Vikar Baloh, imejte pamet, pa držite se doma svoje fare!

Z Bogom za ljudstvo! Iz slavinke občine se nam piše: Nasilstvo, terorizem, denuncijantstvo ter laž in skrajna hinavščina so one lepe čednosti in sredstva, s katerimi se hoče držati na površju, na Kranjskem vladajoča pseudo-katoliška stranka. Teptanje božjih in posvetnih postav in zakonov je takorekoč vdomečeno. Ni že skoraj človeka v deželi, kateri bi se ne občutil občudovanja vredne pravičnosti deželnega odbora, dež. šolskega sveta, knezoškof. ordinarijata ali katere drugih korporacij, katere so v klerikalnih rokah, doli do mežnarskega dostojanstva. Njih moralna padla je na nivo morale afriških Čulufakrov, za nje ni vere, ne Boga, hudič je pa menda samo zato tu, da bo pocitral vse tiste, ki kritizirajo delovanje in gospodarjenje klerikalcev, vse tiste, ki niso naročeni na »Slovenca« ali »Domoljuba«. Ako pa kdo celo voli drugače, kakor želi štab S. L. S., je pa to višek hudobije in čaka ga na onem svetu — najmoedernejši pekel, na temu pa preganjanje in trpljenje. Pogledimo malo v našo občino! Kakor že znano, je bil obč. odbor razpuščen — brez vzroka! Ne, ne smem reči brez vzroka, kajti obč. odbor je bil napreden in to je začasno zadosten vzrok za razpu-

stitev. Utemeljitev razpusta je tako puhla in prazna, da prihaja pri čitanju iste človeku nehoti na misel, da je šolska naloga, pri kateri je odnesel avtor-učenc — dvojko. Pa ni pomagati, če ni dejstev, jih tudi sam prebrisani dr. Pegan ne bo našel — pa tudi ni treba — »mi ukažemo« — pa je! Sedaj vlada torej pri nas g. gerent, ali kakor ga zelo točno označa priprosto ljudstvo: g. indiferent — župnikov pobočnik. A kaj sedaj — vprašujejo se naši Eselesovci. Pripravi bi treba imenike za nove obč. volitve in po volitvah bi bilo treba zopet uiniti kako lopovstvo; kajti sicer bi prišli klerikalci iz dežja pod kap, iz luže v blato. Ker bi pa bilo z lopovstvom predolgo čakati do takrat — dajmo takoj! Slavinška občina sestoji iz vasi: Slavina, Koče, Zeje, Prestranek, Orehek, Matenjvas, Rakitnik in Grobišče. Prve tri vasi so s častnimi izjemami popolnoma črne, Orehek popolnoma in ostale vasi z veliko večino napredne. Orehek odločuje pri volitvah, da jim je tako zelo pri srcu je — umljivo. Odtrga naj se toraj Orehek, ter priklopi občini Hrenovice, da bo pa še bolj »gvišno«, priklopi naj se slavinški občini še dve klerikalni vasi šentpetrskeske občine, to je Selce in Nemška vas in evo nas: »Dež. odbor je z nami, — Kdor proti nam, — Ga če Pegan podreti!« — Da so se odbori vseh teh zadevnih občin soglasno izjavili proti takemu mrevrenju — se ne upošteva. Tu velja »previdnost« in »prosti preudarek« dež. odbora, čeprav so s tem občutno udarjene vse tri občine, najbolj pa vas Orehek. Pomisliti je namreč, da spada občina Hrenovice že pod senožeški sodni okraj, kamor bi bil inkorporiran tudi Orehek. Sedaj so Orehovci oddaljeni od sodne oblasti, urada zemljiške knjige, davkarje i. dr. okoli 4 km po krajšji poti, potem bodo 15 km. Ne glede na drugo, zamudili bodo toraj skoro 4krat toliko časa po opravkih, a koliko več zapravili?! Seveda deželni kristjani mislijo, da si lahko vsak na »regiments-unkoštengo« avtomobil nabavi. Poleg tega pridejo Orehovci v občino, v kateri bi plačevali nad 100% več obč. doklad, kakor do sedaj tu. Ne bom navajal krivic, katere bi zadele s tako delitvijo občino in druge posamezne vasi, saj je navedeno dovolj — v nebo vpijete! No — pa za neslajvi znaki, na nebu, temveč na realnih zemeljskih tleh kažejo, da se pojavi v kratkem, prej kakor si gospoda misli, Lambergar, kateri bode menda tudi »cirkulando« ukrotil hudega Pegana in njegovo kompanijo. Potem pa zbogom korita, šila in kopita deželnih šuštarjev!

Kaplan, ki noče plačati vstopnice. Dne 27. t. m. prišel je na postopni Trnovo-Bistrica tukajšnji kaplan Janez Dolenc. Predpisano je kakor povsod na vseh avstrijskih postajah, da si vsak pri blagajni reši listek za peron, če že hoče na peron iti. Tega pa kaplan Dolenc ni storil, ker si nemara domišljava, da zanj ni postav. Ko ga je pa eden g. uradnikov vpljudno opozoril na listek, se je kaplan na dotičnega uradnika stresel, da on ne plača listka ali vstopnine na peron. Se izzivati je hotel, s tem da je hodil za uradnikom ter poudarjal, da ne plača. Ker pa ta kaplan ne ve, da se mora dati Bogu kaj je božjega in železnici kar je železniškega, ga bode podučilo ravnateljstvo južne železnice, pa bo dal malo več kot pa borih 20 vin. In taki ljudje naj bodo božji namestniki — ala ja.

Spoved pred zakonom in drago plačana odveza pri njej. Nekod je šel gospod k spovedi, da izpolni verske dolžnosti pred poroko. Spovednik, duhovnik beraškega reda, ga vpraša, kedaj je bil zadnjič pri spovedi. »Ko sem odhajal iz gimnazije pred dvanajstimi leti« odgovarja skesani grešnik. »Tedad Vam ne morem dati odveze«, reče nevoljno pater. Spovedanec porine stotak skoz mrežico v spovednici in reče patru: No, tak pa berite nekaj sv. maš za mene ubogega grešnika! Patru se pri pogledu na bankovec — znak dejanskega kesa — zasvetil obraz, desna roka njegova napravi znamenje sv. križa in grešnik zasliši pomirljive besede: Absolve Te itd. po kateri mu pater pomoli skoz mrežico listek s potrdilom, da je opravil confessionem sponsalem. Odvezani grešnik pripoveduje to svojim znancem in svetuje neoženjenim, da naj store v potrebi po njegovem vzgledu, da ne bodo imeli sitnosti pri poroki, ki tako nekaj več stane ko navadno, pa vendar je spoved z enim potom v cerkev opravljena.

Umrl je v petek 29. maja v najlepši dobi (34 let star) nadučitelj v Brusnicah g. Anton Sila kot žrtev svojega poklica; zapušča vdovo in dvoje nepreskrbljenih otročev. Pogreb bo v Brusnicah v nedeljo dne 31. maja 1914 ob 3. uri pop. Pokojnik je bil možnačaj, ki ni uklonil tilnika brezjejnemu nasilstvu in terorizmu gospodujočih nasprotnikov.

Celo mesto pokonci zaradi — bika. — V četrtek popoldne se je iztrgal bik in divjal po mestu in Kandiji. Večkrat so ga vjeli, pa jim je le še ušel. Prišedši na visoki most nad Krko, je prišel nasproti voz, kateremu se je bik umaknil na ozki hodnik, kjer je stalo več ljudi. Dotim se je večini posrečilo za vozom srečno odnesti pete, je en sam gospod ostal med vozom, med bikom in ograjo. Kaj storiti? Ali naj se pusti od podivjanega bika nabosti in vreči v globoko Krko, ali pa naj se sam obesi nad Krko? Skočil je čez ograjo mostu in se nad globoko Krko oprjel železne ograje ter tako visel nad Krko. In s tem se je rešil velike nevarnosti. Junak tega čina je bil načelnik novomeških »Sokola« in založnik Delniške pivovarne, gospod Gregor. Bik je potem še dalje divjal tudi po novomeških ulicah, dokler ga niso zopet vjeli in z družinimi močmi spravili na varno.

Samomor v novomeškem preiskovalnem zaporu. V petek popoldne, ko je nad novomeško okolico začelo grmeti, se je v preiskovalnem zaporu okroglega sodišča pod čudnimi razmerami obesila 37 let stara Kočevarica Fr. Wolf iz Taple Rebr. Obesila se z obrisačo. Samomorilka je poskusila svojega 5 let starega otroka pobiti. Ker je že parkrat samomor v vodi, in je njeno obnašanje sploh kazalo, da ni prav pri zdravi pameti, so jo internirali v svrhu opazovanja. Stori so pa baje napako, da so jo djali v samotno celico in ne v družbo kakšne ženske jetnice. Samomor so sicer takoj opazili, vendar je bila vsaka pomoč prepozna. Značilno je tudi, da se je l. 1899. skoro pod enakimi razmerami v preiskovalnem zaporu obesila tudi ena njenih bližnjih sorodnic, ki je bila tudi radi podobnega dejanja v opazovalni preiskavi. Samomorilko so prenesli v mrtvašnico na novomeško pokopališče.

Bivšo poštarico na Suhuro sta v petek popoldne dva orožnika iz Ljubljane pripeljala v preiskovalni zapor novomeškega okrognega sodišča. Na sumu je radi nerednosti na pošti.

Iz St. Lamberta. Kakor smo že poročali, se vrši na binkoštni ponedeljek izlet iz kapelice sv. Cirila in Metoda v St. Lambertu. Postaja je Zagorje. Upamo, da se udeležijo tega izleta prav mnogo narodno mislečega občinstva.

V kopališču Krapinske Toplice se otvorijo na svečan način, dne 1. junija nove blatne kopeli; za nje je nabavljen izvrsten kopališčni reditelj iz Pistyrana. Promet z avtomobilom med postajo Zabok zagorske železnice in Krapinskimi Toplicami je itorjen že od 20. maja.

Pri Kitajcih, kjer je oprostil belega slona, pri ljudozrcih, dalje na Arabskem in v Egiptu se je potikal zagonetni Jules Verne junak Saturnin Farandol, doživljajoč najneverjetnejših stvari, veselih in čudovitih, da se človek čudi, kako si je kaj takega moči izmisliti. Med drugim se vprizori tudi bitka med gorečimi ladjami, ekspedicija potapljačev, vidijo se prizori na Kitajskem, na otoku opic in med afriškimi zvermi, — vse to pa v kinematografu Bachmaier v Lattermannovem drevedu samo še čez praznike.

Smelodržni Dick, senzacionalna iznajditeljska drama v 4 delih, ki se bo predvajala danes in binkošne praznike v kinematografu »Ideal«, je igrokaz, v katerem sledijo zasledovalni prizori in boji z levi. Lev napade deklico, ji raztrga obleko raz telesa, jo vrže na tla in v resnici bi se ji kmalu slaba godila, toda k sreči je ostala nepoškodovana.

Pazite na otroke! V našem mestu se je vpeljal nov ugoden način zavarovanja otrok proti neugodam. Plačuje se skozi eno leto majhne mesečne obroke, za katere je otrok zavarovan do končanega osemnajstega leta. Pojasnila in prospekti se dobe v zavarovalni pisarni št. 6, I. nadst. v Wolfovih ulicah.

Na novo otvoreno trgovino s šivalnimi stroji, ki jo vodi g. Josip Petelinc, bivši poslovođa tvrde Singer & Komp., opozarjamo naše občinstvo. V zalogi so stroji Gritzner in Vesta, ki so priznani najboljše kakovosti. V porabi jih je polčetrtilijon. Čitatelje opozarjamo na današnji inersat trgovskega podjetja Petelinc, ki ga priporočamo.

Zgubili se je v nedeljo na poti iz Domžal do Ljubljane nov dekliški slavniki. Pošten najditelj naj ga odda v upravnistvo tega lista.

Najdene stvari v času od 25. do 28. maja 1914: Zlata damska ura z verizico iz korald, srebrna damska ura z verizico, črna denarnica s 7 K 97 v, delavske bukvice na ime »Skafar«. — Izgubljene stvari v času od 25. do 28. maja 1914: poselska knjižica na ime »Vrečko«, črn dežnik.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je nakazala Kolinska tovarna za kavine primesi K 1000 kot prispevek za prvo letošnje polletje. Zvestoba za zvestobo! — V Mozirju se je poročil g. Jak. Korenjak z gđ. Elizabeto Deleja. Pri tej svatbi se je nabralo K 9 in vsoto je vpsal g. Ant. Miklavac. G. dr. Srečko Kovačič je daroval K 20 mesto venca na krsto svojemu očetu. G. J. Prelovec, dijak IV. realke v Idriji je poslal 10.600 rabljenih poštnih znamk, 52 dg štanjola, 40 dg odrezkov od smodk. Poslatev je zanimiva po posebni snažnosti in urejenosti. Ga. Lončaričeva je nabrala v veseli družbi Hrvatov in Slovencev v gostilni Sorčič v Kapelah 6 K 20 v, vsoto je poslal g. Jos. Pečnik, nadučitelj v Kapelah. Rodbina Pestevšek je podarila K 8 namesto venca na krsto pok. ge. Matilde Loh, trg. vdove v Slivnici pri Mariboru. Ob otvoritvi belokranjske železnice je nabrala gđ. Mara Tavčarjeva v Črnomlju 13 K 86 v. V Ajdovščini sta jemala slovo od samskega stanu g. Anton Križaj in gđ. Mimca Cunta. S tega poslovnega večera je nakazal g. St. Štekar C. M. družbi 30 K 19 v. Hvala!

Društvena naznanila.

Sokolski izlet v Šmarje. Delni župni izlet sok. župe Ljubljana I. dne 24. maja v Šmarje je nad vse pričakovanje lepo uspel. Po deževnem tednu je sledila topla in solčna majniška nedelja. S pomladnim nakitom odičena narava je vabila sokolske goste v svoje bujno naročje. Takoj po 1. uri je odhajalo 107 bratov ljubljanskega okrožja (14 konjenice) izpred Mestnega doma skozi šentpetersko predmestje, Turjaški trg in po Karlovski cesti na Dolenjsko. Trobentaški zbor je bil močan, v harmoniji dovršen. Na Skofelji se je Sokolom pridružila tamošnja požarna bramba. Na šmarjskem klancu se je ljubljansko okrožje srečalo z brati iz dolenskega okrožja. Tu so brhke Šmarjanke pozdravile in svetjem okrasile sokolske goste. — V Šmarju je nastalo živahno vrvenje. Raz hiš so visele narodne trobionice v pozdrav, od blizu in daleč je sokolski izlet privabil mnogo domačinov, mnogo kmetijskega ljudstva. Ni čudno, kajti Sokol je tokrat prvič stopil na tla iz francoske dobe staroslavne in zgodovinskega Šmarja. Okrog 5. ure se je pričela javna telovadba na travniku nad Škerjančevo gostilno. Lep prostor, kot namenoma izbran za proslavo pomladnega življenja. Krog prostora širok venec gledalcev (od teh dobra tretjina domačinov). Nad 700 gledalcev je burno pozdravilo nastop telovadcev k prostim vajam. Vrsta na drogu (pod vodstvom br. žup. nač. Vidmarja) je žela pohvalo. Telovadbo je zaključil kratek nagovor br. župnega staroste dr. Pestotnika in in šmarjskega rojaka br. dr. Laha. Sokoli obeh okrožij so se vrnili z večernim vlakom. — Uživali smo lepo naravo, utrdili marsikoga v prijateljstvu za Sokolstvo, zbudili nekatere k novemu življenju, upamo, da smo nekatere tudi spreobrili; ko so videli nas in našo telovadbo, so postali verujoči. S tem smo dosegli svoj namen. Iz drobnega semena vzraste lahko v Šmarju številni sokolski zarod.

Sok. župa Ljubljana I. »Sok. Vestnik« je bil pretekli dni razposlan vsem župam in društvom. Novomeški župi so bili poslani na željo predsedstva za vsa vžupljena društva vsi izvodi neposredno župi, posamezna društva jih dobijo torej iz Novega mesta. Morebitne pomote naj se javijo takoj upravi »S. V.«

Sokol I. ima svojo poletno javno telovadbo in veselico prvo nedeljo v juliju, kakor običajno. Prve priprave so že v teku. Društvo smatra za svojo dolžnost, da pokaže ljubljanskemu občinstvu nove uspehe, nov napredek v svojem sokolskem delu.

Julijevski koncert. Opozarjamo na koncert pevskega društva »Slavec« ki se vrši danes ob 8^{1/2} zvečer v vel. dvorani »Narodnega Doma« povodom 30 letnice. Spored je kakor je znano jako zanimiv in obširen vstopnina pa jako nizka.

Jutrišnja ljudska slavnost povodom društvene 30 letnice pevskega društva »Slavec« se vrši ob vsakem vremenu in sicer ob lepem na vrtu in areni, ob slabem pa vseh zgornjih prostorih »Nar. doma«. Vstopnina 50 v za osebo. Začetek ob 4. uri popoldne. Po znanih zakonitosti društvenih aranžerjev bode veselica nudila vsestransko resne in šaljive zabave. Binkoštno nedeljo tedaj v »Narodni dom«.

Slov. pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. K zadnji odborovi seji so sklenjene sledeče priredbe: dne 19. junija 1914 pevski večer za člane in prijatelje društva, v juliju izlet pevskega zbora v Kamniško Bistrico, dne 6. oz. 8. septembra veselice, dne 3. oktobra koncert. Pevski zbor sodeluje na večer cvetličnega dne 7.

junija v Narodnem domu. Slavna ljubljanska društva prosimo, da ob navedenih dneh opuste svoje morebitne priredbe.

Deželna zveza gostilničarskih zadrug na Kranjskem je imela včeraj ob 3. popoldne v restavraciji Narodnega doma svoj IV. redni občni zbor. Občni zbor je otvoril predsednik g. Ogorelec s pozdravom navzočih, zlasti zastopnika obrtne oblasti in zadrugnega inštruktorja. Zapisnik zadnjega občnega zbora se odobri. Zveza je delovala v preteklem letu v prilog gostilničarske obrti z ustanovitvijo, oziroma urgenco za ustanovitvev zadrug, z raznimi vlogami, protesti, resolucijami, spomenicami, pritožbami, prošnjami, posredovanji, pravniško pomočjo in s strokovnim listom. Zveza ima 19 članic z nad 2400 člani. Kot član in odposlanec Obrtno pospeševalnega urada je priporočal g. Ložar obiskovanje knjigovodstvenih tečajev ter strokovni poduk. Dohodkov je imela zveza lani 1205 K 33 v, izdatkov pa 1052 K 35 v. Odboru se podeli absolutorij. Proračun izkazuje 1500 K potrebščine. Kot letni prispevek za one zadruge, ki niso sklenile obveznega naročila na list »Gostilničar« se določi 50 v od vsake osebe. Nato se sklene cela vrsta peticij, pritožb in resolucij. Ker se bo s temi vprašanji obširneje bavil strokovni list »Gostilničar«, se lahko omejimo na najvažnejše sklepe. Sklenjena je bila peticija za izpopolnitev obrtnega reda v tem smislu, da je s podelitvijo pravic § 16. f podana ob enem pravica, privedati gorkim ali mrzlim povzročilom kakršnekoli potrebne ingredijence ali dodatke, bodisi alkoholne, bodisi brezalkoholne. Sprejeta je bila resolucija proti utesnjevanju pri prodajanju žganja, da tolmačijo obrtna oblastva določbe tako, da pri policijski ureditvi točenja žganja prepovedujejo točenje žganih pijač kar za cele politične okraje ter s tem vtesnjujejo obrtnikom podeljene pravice. Glede prodajanja tobačnih izdelkov po gostilnah se sklene naprositi državno zvezo, da potrebno ukrene, da dobe gostilničarji za prodajo teh izdelkov vsaj majhno odškodnino. Sklenila se je resolucija, da se za zadrugam in zadrugni zvezi pravi pomen in da se upošteva njih mnenje pri priporočilih in odklonitvenih izjavah. Točenje pod vejo dela gostilničarjem občutno škodo. Tako je v konjanskiškem okraju vsega skupaj 84 koncesijoniranih gostilničarjev, v eni sami občini tega okraja pa 81 vinotočev. Pogosto pa se po vinotočih prodajajo tudi živila. Dočim si ljudje nabavljajo zaradi doklad vedno več privatnega vina, ki ni obdačeno, delajo gostilničarjem vinotoči najobčutnejšo škodo. Sklene se resolucija za odpravo vinotočev. Nadalje se sklene napraviti vlogo, da se naj smatra vsaka prodaja vina pod 56 l in v zaprtih steklenicah kot koncesijonirano obrt. Občni zbor nastopa nadalje proti zavlačevalni taktiki političnih oblasti pri ustanovitvi gostilničarskih zadrug, ki ovira pravilno organiziranje gostilničarstva. Glede užitninskega davka se sprejme resolucija, ki meri proti temu, da mora gostilničar, ki je ob enem kmečki posestnik, plačati do zadnje kaplje vina užitnino, ne dobi pa nikdar vrtnega onega denarja, za kolikor se je vino posušilo, razlilo in končno vsled godle ostalo nevžitno. Vino, ki je popije družina gostilničarja in dninarji, naj bo prosto užitnino. Da se dajave pravično zednačijo, naj se deželne doklade odvale tudi na privatna vina. Konsum vina pada strahovito. Obžalovati je, da se deželni odbor ni oziral na tozadevne prošnje gostilničarstva. Zato se sklene prošnja za enako razdelitev doklade na vse prebivalstvo in na privatna in na konsumna vina, toda tako, da vinorejci ne bodo trpeli škode. Na finančno upravo naj se napravi vloga, da se takozvana posebna oddaja za žganjetoče naj plačuje enako drugim davkom, za kar naj velja enako ekskutivno postopanje. V slučaju zakasnelosti naj se ne porabijo tako krute kazni. Novomeškega župana je naprositi, da omogoči ustanovitev gostilničarske zadrug v novomeškem okraju. Tekom tega leta naj se napravi velik manifestacijski dan vsega avstrijskega gostilničarstva. Vsi predlogi in resolucije se naj izročijo tudi vsem državnim in deželnim poslancem. Končno izreče občni zbor zahvalo vinarskemu nadzorniku Skalicemu in kletarskemu nadzorniku Gombaču.

Jesenitski Sokol slavi 7. junija desetletnico z razvitim praporom. Važnost tega društva se je v našem listu ponovno poudarjala. Želimo samo, da ob tej priliki pohiti kar največ njegovih prijateljev k temu slavu. Za vlak iz Ljubljane bodo znižane cene, nakar že sedaj opozarjamo občinstvo. Vsi, ki si žele prijetnega izleta na Gorenjsko, naj porabijo to priliko.

Zahvala. Kranjska hranilnica je naklonila pri obnem zboru „Prosto-voljnemu gasilnemu društvu“ na Rečici (Bled) znatno podporo v znesku 100 K. Za ta blagodušen dar se najtopleje zahvaljuje odbor.

Grozna nesreča na morju.

Več nego 600 ljudi mrtvih.

Grozna nesreča se je dogodila včeraj zjutraj ob izlivu reke Lawrence. Parnik „Empress of Ireland“, ki je last Canadian-Pacific družbe, je zadel blizu Fatherpointa ob parnik za prevažanje premoga „Storstad“ vsled pregošte megle. Parnik „Empress of Ireland“ se je v par minutah potopil.

Nesreča se je zgodila v St. Lawrence-Riverju, 30 milj vzhodno od Fatherpointa. St. Lawrence-River, izliv velikih vzhodnih severoameriških jezer, je od svojega izvira iz Ontario-jezera do svojega izliva 500 milj dolg. Do Montreala je plovben za velike ladje, sicer pa za male ladje. Štiri do pet mesecev je plovba na dolinem St. Lawrence zaradi ledu ustavljena.

Parnik „Empress of Ireland“ je eden najmodernejših parnikov Canadian-Pacific železnice. Parnik je bil leta 1906 izpuščen v morje in je prevažal pasazirje med Liverpoolom in Quebecem. Parnik obsega 14.190 ton in ima 18.500 konjskih moči. Dolg je 549 čevljev, širok 65, globok pa 10. Parnik, ki je vozil 20 voziljev na uro, je opravljen z vsemi napravami moderne tehnike za grajenje ladij. Parnik je bil pripravljen za 432 pasazirjev prvega razreda, 328 pasazirjev II. razreda in 846 pasazirjev III. razreda.

V naslednjem podajamo došla poročila:

Quebec, 29. maja. Parnik „Empress of Ireland“ Canadian-Pacific železnice družbe z več nego tisoč osebami na krovu je na St. Lawrence reki vsled goste megle zadel ob parnik za prevažanje premoga „Storstad“. Katastrofa se je dogodila 30 milj vzhodno od Fatherpointa. „Empress of Ireland“ je takoj brezlično prosila pomoči. Marconijevo postajo v Fatherpointu, nakar so takoj odposlali pomožne ladje na kraj nesreče. Po destih minutah pa so prenehali klicati na pomoč. Parnik se je potopil.

Tristopetdeset pasazirjev parnika „Empress of Ireland“ se je pripeljalo v Rimonski. Število ponesrečenecv znaša več nego 600.

Pariz, 29. maja. Kot vzrok, da je parnik „Empress of Ireland“ zadel ob neki drug parnik, navajajo velik vihar. Ko je parnik odplul iz pristanišča v Quebecu, je vladala visoka temperatura. Nesreča se je zgodila v gosti megli na mestu, kjer je reka Laurence zelo široka. Med časom, ko se je parnik zadel in potopil, so mogli rešiti 350 oseb. Ti pripovedujejo o groznih prizorih, ki so se odigravali na krovu ladij. Kanadski parnik „Heureka“ so mogli še le ob pol 8. zjutraj odposlati na kraj nesreče. O potopljeni ladiji ni bilo sledu več. Niti jemborji niso gledali iz vode. Mnogo mrtvecev plava v valovju blizu kraja nesreče.

Liverpool, 29. maja. Pred pisarnami Canadian-Pacific-Railway so danes zjutraj, ko se je razširila vest o katastrofi „Empress of Ireland“, odigravali grozni prizori. Ogromna množica ljudi je oblegala pisarno ter čakala novih poročil.

London, 29. maja. Med rešenimi parnika „Empress of Ireland“, ki jih je vzel kanadski vladni parnik „Heureka“ na krov, je tudi kapitan ladije Rendal. Takoj, ko je kapitan Rendal prišel v Remonski, je natančno popisal katastrofo. Pripovedoval je, da je ladja včeraj zvečer pri ne-navadno gosti megli plula po reki St. Lawrence nizdol. Hitrost, s katero so vozili, so morali zaradi megle in orkanu podobnega viharja reducirati. Koli polnoči je priplul „Empress“ na višino Father Pointa. Šel sem na poveljnikov mostiček in naenkrat videl, da se je na strani ladje prikazal velik parnik, ki je, kakor se mi je zdelo, plul z veliko hitrostjo. Dal sem povelje, naj se „Empress“ obrne, toda bilo je že prepozno. Bližajoči se parnik je z veliko silo zavozil v bok ladje, približno v višini magacinov. „Empress“ je bil v dva dela prerezan.

Dal sem povelje, naj se spuste v morje reševalni čolni. Ladja se je med tem začela potapljati, tako da niso mogli več vsi pasazirji dobiti prostora v reševalnih čolnih. Deset minut po trčenju, ki se je pripetilo ob dveh in pet minut, je bil „Empress“ popolnoma potopljen. Mnogo pasazirjev, ki jih niso mogli sprejeti v reševalne čolne, so poskakali v valove ter se skušali rešiti s plavanjem. Moštvo „Empressa“ se je držalo vzorne discipline in je skušalo najprej odpraviti žene in otroke v čolne. Vendar pa je bila panika pasazirjev grozna. Divji prizori obupa so se

odigravali, tako da niso mogli niti oficirji, niti moštvo misliti na urejeno rešitev pasazirjev. Medtem se je „Empress“ rapidno potapjal. Med zadnjimi, ki so šli v reševalni čoln, so bili oficirji in kapitan Rendal. V gosti megli so se skušali reševalni čolni obrniti proti obrežju. Med vožnjo proti obrežju so potegnili v čoln več nego 30 se živih, toda deloma že nezvestnih oseb. Par minut pred šesto uro je parnik „Mureka“ sprejel reševalni čoln. O usodi ostalih ni mogel kapitan Rendal ničesar sporočiti.

Berolin, 29. maja. O nesreči parnika na reki St. Lawrence poročajo iz Londona: Še le polagoma prihajajo posameznosti o veliki katastrofi, katere postal je žrtev parnik „Empress of Ireland“. Včeraj je vladala na kanadski obali nevihta in gosta megla. Ob dveh ponoči se je zgodila na reki Lorenzo, ki je na tem kraju 18 kilometrov široka, katastrofa. „Empress of Ireland“ se je pričel takoj potapljati, in čas za spuščanje reševalnih čolnov je bil izvanredno kratek. Posrečilo se je le majhen del pasazirjev, ki jih je bilo 1500, spravili v reševalne čolne. Ko so bili ostali še na parniku, se je ta v četrte ure popolnoma potopil. Rešene so spravili v neko vas ob morju. Več se jih je že danes pripeljalo z železnico v Quebec.

Kakor poročajo rešeni, so se med katastrofo odigrali grozni prizori. Mnogo pasazirjev je bilo v kajutah in je spalo. Večina pasazirjev pa je vsled prevelike vročine bdela in je bila na krovu. V trenutku katastrofe, ko je vladala popolna tema, je izbruhnila panika. Od vseh strani so se slišali glasni klici na pomoč. Telegrafist za brezlično brzojavljenje je imel toliko prisotnosti duha, da je dal navzlic veliki zmešnjavi na bližnjo postajo signal za pomoč, vendar pa ni prišla.

Berolin, 29. maja: Berolinski glavni stan reševalne armade poroča „Lokalanzeigerju“, da je bilo med pasazirji ponesrečenega parnika kakih 300 članov kanadske reševalne armade s kakimi 400 godci, ki so se peljali na mednarodni kongres reševalne armade, ki se bo vršil meseca junija v Londonu.

London, 29. maja: Canadian-Pacific - družba je sporočila Reuterjevemu biroju, da je imel „Empress of Ireland“ na krovu 78 pasazirjev prvega razreda, 210 pasazirjev drugega razreda, 490 pasazirjev tretjega razreda. Moštvo je šlo 413 oseb, tako da je bilo 1191 oseb na ladiji.

Montreal, 29. maja: Število vtopljenecv cenijo na 678. Med 350 rešenimi osebami je 12 žensk. 22 oseb je po izkrcanju umrlo vsled poškodb.

Razne stvari.

* Dunajski podžupan dr. Porzer umrl. Dunajski podžupan dr. Porzer je v četrtek zvečer ob pol devetih umrl.

* Sufragetke. Iz Londona poročajo: 28. t. m. so ponoči sufragetke pobile par šip na kraljevi palači v v Buckinghamu. Policija je prišla dve sufragetki. Ker pa dvorni maršal ne bo tožil, so ju zopet izpustili.

* Velika sleparija. Z Dunaja poročajo: Včeraj so aretirali disponenta špedijske tvrdke Emil Rudolf Nidel, ki je tekmo 15 let z največjo rafiniranostjo ponaredil mnogo carinskih deklaracij v škodo komitentov. Škoda znaša 100.000 K.

* Časopisni katalog znane anončne ekspedicije J. Rafael, Dunaj L. Graben 28 je to leto izšel z večmesečnim zakasnenjem zaradi tiskarskega meznega gibanja. To zakasnenje pa je imelo to prednost, da je katalog do današnjega dne izpopolnjen glede cen, izhajanja časopisov itd. Katalog je najnatančnejša in najbolj avtentična pomožna in priročna knjiga za vsakega inserenta. Na željo se pošlje zastoni.

* Izrežite! Proti vpošiljati te notice pošlje tvorniška firma preprogarstva S. Schein, Dunaj, I. Bauernmarst 10/14, dva dela strapacnega modernega zastora, belega ali creme, vsak del 300 cm dolg, 100 cm širok, s trakovnim obrokom in bogato vezana umetniška suknena draperija z žametasto aplikacijo in posamenterskim našivom 150x40 cm veliko, za 7 K 90 v po povzetju.

* Z zdravim telesnim odvajanjem smo srečni in sposobni za delo, brez tega pa betezni in neporabni. Prirodna „Franc Jožefova“ grenčica povzroči točno uravnovo slabe prebave. Ta zdravilni vrecel ima prednost prijetnega okusa in že pri razmeroma majhnih množicah, 1 kupice, trajen razkrajajoč in odvajalni učinek. Najstarejši vseh nemških zdravnikov, tajni sanitetni svetnik dr. Körte v Berolinu izpričuje, da se je Franc Jožefova voda tudi v njegovem poklicnem poslovanju izkazala

za takisto milo in zanesljivo odvajalno sredstvo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Telefonska in brzojavna poročila.

Avstrijska delegacija.

Budimpešta, 30. maja. Delegacijska sezija je končana. Včeraj ob 7. zvečer se je avstrijska delegacija zadnjič sestala. Konstatiralo se je soglasje sklepov obeh delegacij, nakar je spregovoril zunanji minister grof Berchtold ter sporočil delegaciji, kakor običajno, vladarjevo zahvalo. Po formalnih zahvalah in ovacijah za cesarja ter po verifikaciji uradnega protokola je bila 49. sezija ob 1/8. zvečer zaključena.

Česko-nemška pravna pogajanja.

Dunaj, 30. maja. Predsednik dr. Sylvester je končno vendar razposlal vabila na česke in nemške poslance k pravnim pogajanjem 4. junija, ki jih označuje kot neobvezna.

Tirolski deželni zbor.

Inomost, 30. maja. Tirolski deželni zbor se je baval včeraj s predlogi za uravnovo rek, pomočjo zaradi poplav, s preprečevanjem izvoza sadja in sočivja, z zakonom o rekrutnem kontingentu deželnih strelcev in z absolutizmom v monarhiji.

Novi voditelj ogrske neodvisne stranke.

Budimpešta, 30. maja. Ludvik Božidar Kossuth je odklonil ponudeni mu mandat svojega brata. Poslanec Julij Kossuth ni hotel sprejeti ponudeno mu vodstvo ogrske neodvisne stranke ter je predlagal za voditelja stranke grofa Mihaela Karolyja. Karolyi je bil nato soglasno izvoljen. Kossuthov mandat se ponudi grofu Aladarju Szechenyju ali pa grofu Mihaelu Karolyju.

Izpred budimpeštanske porote.

Budimpešta, 30. maja. Snoči o polnoči sta bila pred budimpeštansko poroto obsojena pekovski pomočnik Gostav Nik in njegova priateljica Roza Kobor, s katero skupaj sta umorila znano demimondko „Magnatenelse“ zaradi umora in ropa v dosmrtno ječo.

Socijalni demokrati v nemškem državnem zboru.

Berolin, 30. Dočim so socijalno-demokratični poslanci pri „Hochu“ na cesarja doslej zapuščali dvorano, so v zadnji seji obsedeli. Zato je predlagal član gosposke zbornice grof Jork, da naj se obtoži vseh 111 socijalnodemokratičnih poslancev zaradi razhajanja Velicanstva, kar pa je justični minister odklonil, češ da so bili še vedno imuni.

Kabinetna kriza na Francoskem.

Paris, 30. maja. Listi poročajo, da je pričakovati, da poda že v torek kabinet Domergue svojo demisijsko zaradi spora glede triletno vojaške službe. V kombinacijo stopi kabinet Combes.

Velika nesreča na morju.

London, 30. maja. O včerajšnji katastrofi „Impres of Ireland“ poročajo listi iz ust rešenih pasazirjev sledeče podrobnosti: Dogajali so se naravnost strahoviti prizori. Moštvo se je vedlo silno brutalno in se je skušalo rešiti samo sebe. Prvo je zasedlo rešilne čolne ter z vesli pobijalo potnike, ki se je hotelo rešiti. Dokaz za to brutalnost je dejstvo, da je bilo rešenih samo 12 žensk. Rešeni pasazirji očitajo kapitanu, da je z ozirom na vladajočo meglo mnogo prehitro vozil. V notranjosti potopljenega parnika je še mnogo žrtv. Neki rešeni natakali sliko prizore pri katastrofi sledeče: Vse je ležalo v globokem spanju, ko se je kakor silen potres čutil sunek. V hipu je bilo slišati z vseh strani obupno kričanje. Pasazirji so neobleženi drli iz kabin. Že na stopnjicah je prišlo do bojev na življenje in smrt. Mnogo ljudi je že tu obležalo. Predno so dospeli pasazirji na krov, je moštvo že spustilo in zasedlo čolne. Kakor se poroča, so utonili skoro vsi potniki tretjega razreda. Pokazalo se je, da je imel parnik premalo čolnov. Med rešenimi je mnogo težko ranjenih. 25 jih je ponoči v bolnici umrlo. Število mrtvih potnikov še ni natančno določeno. Eno poročilo pravi, da jih je 1030. Parnik je vozil s seboj mnogo prtljage in blago za nad 3.000.000 dolarjev. Kapitan Kendal, ki se je izkazal kot pravega junaka, je baje težko ranjen. Zdi se, da bo umrl. Rešili parniki love še vedno trupla ponesrečenih. Quebec, prvi vlak, ki je vozil rešene potnike, parnika „Impres of Ireland“ med katerimi je bilo mnogo ranjenih, je pri Rimenski skočil s tira, k sreči brez nadaljnjih posledic. Po najnovejših poročilih je bilo po eni verziji 1191, po drugi verziji 1772 potnikov. Število rešenih znaša nekaj nad 400. Vsi drugi so mrtvi.

Dogodki na Balkanu.

REVOLUCIJA V ALBANIJU.

Posredovanje volesil.

London, 30. maja. Poroča se da odputuje 3. junija polk Warwighshire, da nadomesti sedanjo posadko v Skadru. Sedanja angleška posadka bo odpotovala v Drač.

Kelmoraj, 30. maja. Potovanje dvornega maršala Trote nima političnega odzadja. Gre za osebne želje kneza Viljema.

Boji in pogajanja.

Litomešice, 30. maja. Pred Dračem ustreljeni Berger je pravni praktikant, ki je odpotoval 23. aprila v Albanijo. Bil je sin nekega nadučitelja v Brnu. V zadnjem času je bil v albanski službi.

Drač, 30. maja. V Draču so aretirali policijskega ravnatelja Rapnija, ker je razširjal vest, da se bo Esad paša v par dneh vrnil.

Petrograd, 30. maja. Ruski član kontrolne komisije Petrajev izjavlja, da se obrača vstaja izključno proti knezu. Mohamedanci zahtevajo, da knez odstopi.

Milan, 30. maja. Corriere della sera“ piše, da naj Avstrija in Italija ne napravita sami reda v Albaniji, namreč da naj se udeleži tudi Nemčija. „Odkritosrčno zvezno razmerje med Avstrijo in Italijo naj sene preizkuša s preozkim stikom v Albaniji.“

Rim, 30. maja. Vstasi se koncentrirajo pri Tirani in Šjaku. Položaj je silno kritičen. V Draču samem je situacija neizpremenjena. Mesto je dobro oboroženo. V torek se vrši kongres vstashev, katerega se udeleže tudi člani kontrolne komisije.

Nov albanski kabinet.

Drač, 30. maja. Snoči se je konstituiral novi albanski kabinet. Predsedstvo prevzame zopet Turkan paša, zunanje ministrstvo Prenek Bib Doda. V kabinetu je še pet mohamedancev, dva katoličana in en pravosлавен.

Sodišče dožene, kdo je zakrivil katastrofo Bolgarske.

Sofija, 30. maja. Dnevnik „Mir“ je nedavno tega priobčil članek „Izjava romunskega kralja“. V tem članku se je kategorično trdilo, da je car Ferdinand izdal dne 28. junija 1913 brez vednosti takratnega ministrstva ukaz bolgarski armadi, naj zjutraj 29. junija napade na vsi črti Srbe in Grke. Državno pravdnstvo je sedaj dvignilo proti „Miru“ tožbo zaradi hudodelstva obrekovanja carja Ferdinanda. „Mir“ beleži z velikim zadovoljstvom to dejstvo, naglašajoč, da bo sedaj poleg parlamentarne preiskovalne komisije razpravljalo tudi sodišče o vprašanju, kdo je zakrivil katastrofo Bolgarske, kar da je poročstvo, da se bo dognala neizkaljena resnica. Pisec inkriminiranega članka je bivši naučni minister v kabinetu Gešova Ivan Pejov-Plačkov. Pejov bo pred sodiščem za trditve v članku nastopil dokaz resnice. Začetek procesa, v katerem nastopa pravzaprav car Ferdinand kot tožitelj, pričakujejo v vsi bolgarski javnosti z veliko napetostjo.

Grška.

Atene, 30. maja. Kraljevska rod-bina se udeleži na Krfu petdesetletnice združenja Jonskih otokov z Grško.

Rusija in Romunska.

Bukarešta, 30. maja. Obisk ruskega carja v Konstanci je definitivno določen na 14. juni. Car pride na Romunsko s celo svojo rod-bino.

Lopovstvo deželnih odbor-nikov nepobitno razkrito.

Dočim so govorile sedaj večinoma le indicije, da se dr. Lampe, dr. Pegan in dr. Zajc zlorabili uradno oblast deželnega odbora in povzročili z znano brzojavko najpriprostejšo volilno sleparijo, je sedaj doprinese popoln dokaz, da so to lopovstvo v resnici storili. Deželni odbor je namreč izdal njegov največji zaupnik v vipavski dolini, deželni poslanec S. L. S. in vipavski župan Perhacev. Njega so namreč poklicali njegovi ožji rojaki z vso odločnostjo na odgovor radi razširjevanja lažnjive brzojavke o od-stavljenju postojnskega župana Josipa Lavrenčiča. On se je pa pred več pričami izrazil doslovno: **Jaz sem dobil brzojavko od deželnega odbora. Če to ni res, kar so mi brzojavili in če je mene deželni odbor napa-bal takoj odstopim od po-slanstva in županstva?** V Postojni gospodarski odsek - še danes ni razpuščen, postojnski župan še danes ni odstavljen, a vipavski župan Perhacev je še danes poslanec, če-tudi je bil „nafaiban“. Radovedni smo, kaj poret deželni odbor, ko je lopov-stvo klerikalnih odborikov doka-zano. Še bolj radovedni pa smo, če bo vlada kar mirno gleda-

la, da se je pod deželnim glavarjem dr. Sušteršičem, ki je cesarjev zaupnik, zgodila taka zlo-raba deželnega urada. Naj-manj kar bi moral dr. Sušteršič kot deželni glavar in zaupnik krone takoj storiti, bi bilo, da bi razveljavil nepo-postaven sklep zloglasne tropersne deteljice v deželnem odboru. Morda pa je deželni glavar dr. Sušteršič sam vedel za cel trik?

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali: Za „Ciril-Metodovo družbo“ gđc. Kadivčeva v Ljubljani 6 K, mesto venca na grob Vlad. Ilesiča, Olga Haring v Črnomlju 11 K, ob priliki zlate poroke g. Emanuela in ge. Karoline Fux v Metliki darovali deželenci in „Ameri-kanci“ po gospej Grmekovi v Trstu 4 dolarje = 19 K 52 v. Skupaj 36 K 52 v. Ziveli nabiralci in darovalci!

Današnji list obsega 24 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk „Narodne tiskarne.“

Ceno domače zdravilo. Za uravnovo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega „Mollovega Seiditz-praška“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. Moll, c. in kr. dvorn. zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Mollov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 1 25

RADIUM strapazin tkanine

tovarne B. SPIEGLER in SINOVI Hronov

so izdelane iz najfinejše Amerika-preje, ter v lepoti in trpežnosti ne-prekosljive. Imajo prednost, da osta-nejo v perilu snežnobe ter so znat-no ceneje kot konkurenčni izdelki. Dobivajo se v poljubni širjavi in de-belosti za vsakovrstno živотно ali posteljno perilo v manufakturni trgo-vini J. Cihua, Ljubljana, Pod Trancō. — Zahtevajte vzorce za pralne pre-izkušnje.

Najprirodnejše in najprimernejše negovanje las obstoji v rednem iz-mivanju glave s Pixavonom, tekočim kotranovim milom, ki mu je na pa-tentiran način odvzet vonj. Pixavon ne očisti samo las, nego zaradi svo-je vsebine kotrana naravnost poživ-lja lasišče. Prekrasno se peni in se da lahko splakniti z las.

Ze po nekaterih umivanjih s Pi-xavonom bo vsakdo čutil dobrodejni učinek in se torej Pixavon lahko označuje za idealno negovalno las.

Cena steklenici Pixavona, za-dosti za več mesecev, 2 K 50 v. Do-biva se po vseh zadevnih trgovinah. Vse boljše brivnice umivajo s Pixa-vonom.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 300-2 Srednji uradni tlak 736 mm

mesec	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
29.	2. pop.	734-1	16.9	sr. sever	oblačno
9. zv.	734-4	13-2	sl. sever	oblačno	
30.	7. zj.	734-7	11-1	sr. sever	dež

Srednja včerajšnja temperatura 13.50, norm. 15.7°. Padavina v 24 urah mm 3.5.

Zahvala.

Vsem, ki so ob bolezni in smrti predragega našega očeta, gospoda

Jakoba Golj

stali ob strani s pomočjo in tolažbo, ga počastili z zadnjim spremstvom, nam ostalim pa izkazali toliko gnljivega sočutja, izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 29. maja 1914.

Zahvalni ostali.

Nizke cene!

Kupujte in naročajte suho, modno blago, perilo i. dr. pri

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

Ljubljana, Štolarjeva ulica 4.
Vsorec navaarovan.

Priloga se
specialna
modna
trgovina za gospode in dečke

J. KETTE
Ljubljana
Franca Jožefa
cesta št. 3.

TEVOVA ZNAMKA
V VSEH KULTURNIH DRŽAVAH VARNOST
PERILO ZA GOSPODE
M. JOSS & WENSTEIN
6-1 KR. DVORNI LIFERANTI PRAGA

Hiša na prodaj.

V Solkanu pri Gorici na glavnem trgu in najlepši legi je na prodaj hiša z velikim številom sob in gospodarskih prostorov pokojnega Antona Mozetiča z renomirano gostilno s prostornim vrtom in vinogradom zraven.

Kdor želi to priložnost porabiti v svojo srečo naj se blagovoli ogledati pri posestniku Ivanu Oblakarju v Solkanu. 1413

Bleščeče belo perilo.

Kakor na solncu beljeno — izgleda perilo po polurnem kuhanju s primesjo

Persil

MODERNO PRALNO SREDSTVO

Persil ne vsebuje — kljub svojemu hitremu učinku — nikakih perilu škodljivih snovi. Zajemčeno neškodljivo pralno sredstvo.

TOVARNA.

Gottlieb Voith
DUNAJ III. 1.

Naprodaj po vseh trgovinah.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ
BOLJŠA SEDANJOSTI

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE
ZIJE CESTA 57. 14 NOVISVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GELEHAUS. oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

1329 **Modni salon**
Joane Schiller, Št. Petra cesta 29
priporoča veliko izbero izgotovljenih dunajskih
damskih in dekliških slamniov
... praznih oblik in nakita. ...

A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOVI

LJUBLJANA.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljnate
barve

Suhe
barve

Emajlne
barve

Fasadne
barve

Mariljin trg št. 1.

Vse vrste:
firnežev,
čopičev,
lakov,

Mavec
(Gips)

Olje za pode
in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje;

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastoj!

Ceniki zastoj!

! Pozor! Košnja!

Kateri kosilni stroj je najboljši?

Brez dvoma nova kosilnica „ZMAJ“,

ker je najtrpežnejši in dosedaj najlažje tekoči stroj.

Dobi se edinoole pri:

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga poljedelskih strojev

Dunajska cesta 16 : LJUBLJANA : Dunajska cesta 16.

Istotam se dobe tudi ameriške kosilnice **McCormick** in **Deering** ter obračalniki za mrvo in konjske grablje. — Velika zaloga rezervnih delov.

Poskusite „Zmaj“, predno kupite kak stroj!

Zacherlin

pomaga čudovito kot nede-
sežni „uničevalec mrčesa“.
Pristen samo v steklenicah.
Naprodaj, kjer so obešeni plakati.

Štajerski Slovenci.

Piše B. Bregušič.

Štajerske slovensko - narodne razmere so nekoliko boljše nego koroške. Na Štajerskem je bilo po zadnjem ljudskem štetju l. 1910 skoro petkrat toliko slovenskega prebivalstva kakor na Koroškem ter imajo štajerski Slovenci baš radi svoje številnosti mnogo ugodnejše stališče nego slovenski Korošci.

Zares je slovenski narod v zadnjem polstoletju ogromno napredoval, toda res je tudi, da so drugi številnejši narodi še bolj napredovali, kar pa se rado prezira. Vendar je v današnjem času se vedno spopolnjujočih prometnih sredstev za maloštevilni in nezadostno socialno razvit narod velika umetnost, si ohraniti svojo individualnost. Komunikacije so v današnjem kapitalističnem gospodarskem življenju žile, po katerih teče mednarodna konkurenca kulturnega in ekonomskega napredka in katere so zbog tega malim in gospodarsko slabo razvitim narodom za njih narodno eksistenco velika nevarnost. Mal, manje razvit narod ne more že po bioloških zakonih asimilirati element tujih bolj razvitih in pri tem še številnejših narodov, ki se vrivajo v njegovo narodno telo in je preje razjedajo nego utrjujejo; zakaj mali narodi ne morejo razpolagati s takšnimi odpornimi silami, katere bi mogle odbijati in paralizirati napade ne le številnejših, ampak tudi naprednejših narodov. Treba je imeti pred očmi, da je vsak narod živ organizem, kateri se bodisi pozitivno, bodisi negativno razvija, t. j. ali napreduje na škodo ali pa nazaduje na korist drugega naroda in da je zakon prirode tak, da slabejši vedno močnejšemu podleže. S tem pa še ni rečeno, da mal narod ne bi smel pričakovati zasigurne boljše bodočnosti. Ako je mali narod zdrav, bode nagnoma iskal zvez s sorodnimi narodi v svrhu ohranitve svoje individualnosti, o čemur jasno pričuje povestnica. Nevarnost pred sovražniki ter strah pred izgubo samobitnosti sta vedno sorodna plemena ožje združevala, s čemur ni ničesar izgubila plemenska individualnost in le v jezikovnem oziru je nastala nekaka izravnava. Posebno gospodarski odnosi morejo dandanes gospodarski šibke sorodne narode zblížiti, da se obvarujejo gospodarskega podjarmljenja od gospodarski silnejših narodov; zakaj gospodarska odvisnost je mati kulturne, politične in socialne bede vsakega naroda.

V habsburško-lotrinški monarhiji je bilo l. 1910, na podlagi raznih statističnih podatkov računano

Hrvatov	2.927.913
Slovencev	1.394.244
Srbov	2.649.064

Jugoslovanov . . . 6.971.221

Lepo število je Jugoslovanov, kateri bi mogli biti velik činitelj v monarhiji, če bi ne bili pod tremi vladnimi sistemi in razkosani po desetih deželah z raznimi upravami ter če bi bili dobro ekonomski, kulturno in politično organizirani. Edina vez, katera bi mogla Jugoslovane spajati, bi mogla biti za zdaj mogoča gospodarski odnosi, iz katerih bi se sčasoma mogle razviti tudi jugoslovansko kulturno edinstvo. Osebito bi se morali Slovenci z vso energijo poprijeti obrti in trgovine ter prevzeti trgovski promet slovenskih dežel z slovanskim jugom, kar pa zahteva, da so sposobni tekme z nemškimi obrtniki in trgovci. Čili trgovski promet bi polagoma igranje rešil vprašanje skupnega jugoslovanskega obsevalnega jezika kot občila za jugoslovanski trgovski in obrtni svet; zakaj problem enotnega jugoslovanskega jezika ne bodo rešili teoretični sociologi in nepraktični filologi, ampak jugoslovanski delavec, obrtnik in trgovec. Jezikov ne delajo posamezniki, ampak nujne življenske potrebe, katere se ne brigajo za sive teorije, ampak se ozirajo na to, kar bi je uzadovoljilo.

Domače prebivalstvo po obsevalnem jeziku na Štajerskem.

Leto	Slovenci	Nemci
	a) absolutno	
1788	319.429	509.800
1798	317.884	509.800
1801	300.000	512.464
1846	362.742	640.332
1880	388.419	794.841
1890	400.480	847.923
1900	409.531	902.343
1910	409.684	983.252
	b) relativno	
1788	38,52	61,48
1798	38,41	61,59
1801	36,92	63,08
1846	36,16	63,88
1880	32,75	66,99
1890	32,05	67,83
1900	31,18	68,71
1910	29,37	70,50

Viri: J. Rohrer, Versuch über die deutschen Bewohner der österreichischen Monarchie, Wien 1804, I., in Versuch über die slavischen Bewohner der österreichischen Monarchie, Wien 1804, I.; Dr. R. Pfandner, Die nationalen Verhältnisse in Steiermark am Ausgange des 19. Jahrhunderts. Statistische Monatschrift, Brünn 1906. Neue Folge XI. Jhgg.; Oesterreichisches statistisches Handbuch, Wien 1894, 1913, II. XI. XXI. XXXI.

Narodnostna statistika Štajerske uči, da Slovenci konstantno relativno nazadujejo, dočim še absolutno napredujejo. Prihodnje ljudsko štetje pa že mogoče pokaže, da so začeli štajerski Slovenci i absolutno nazadovati. Naloga socialnih politikov bodi, znanstveno preiskati vzroke številnega nazadovanja slovenskega ljudstva na Štajerskem ter najti sredstva za njega normalno napredovanje.

Najbolj ogrožene so sedaj Slovenske Gorice, raj²⁾ Štajerske, in vasi onkraj Mure v radgonskem okraju, za katere se niti slovenska šolska družba ne briga, da bi njim oskrbela potrebno slovensko šolo. Slovenci liutomerskega okraja bi imeli v večji meri nego doslej gojiti prijateljske stike s svojimi brati onkraj Mure, z ogrskimi Slovenci, katerih je v obeh komitatih Zala in Vas gotovo mnogo čez 100.000 duš.

Dve tretjini nemškega prebivalstva Štajerske je brezdvomno slovanskega, pred vsem slovanskega, in ena tretjina nemškega izvora. Nemška industrija, trgovina in obrt štajerske Slovence odnaručuje, dočim nemške šole ponemčevanje slovenskega ljudstva pripravljajo.³⁾

Da se jezikovne meje ne bodo na škodo Slovencev pomikale proti jugu, je pred vsem treba, da se okrepi slovenski delavec, kmet, obrtnik in trgovec, kateri morajo z nemškimi delavci, kmeti, obrtniki in v trgovci vendar že enkrat začeti tekmovali, kar se tiče dela, kmetijstva, obrtnije in trgovine. Slovenska inteligenca ima nalogo z podučevanjem in z izpodbijanjem dramiti, razvijati in vzgajati podjetniškega duha slovenskega človeka; kajti tudi v narodnostni zadevi velja rek: Pomagaj si sam in Bog ti pomore!

¹⁾ Dr. R. Pfandner, Die nationalen Verhältnisse in Steiermark am Ausgange des 19. Jahrhunderts. Statistische Monatschr., Brünn 1906. XI. str. 413: Diese Zahlen zeigen zur Genüge, dass in Steiermark als einem Ganzen betrachtet die deutsche Sprache gegenüber der slowenischen in einem ununterbrochenen Vordringen begriffen ist, dessen Tempo zwar wechselt, das aber konstant bei jeder Zählung wiederkehrt.

²⁾ I. Rohrer, Versuch über die slavischen Bewohner der österreichischen Monarchie, Wien 1804, I., str. 22: Die Winden bewohnen das Paradies von Steiermark zwischen Radkersburg, Pettau, der ungarischen und kroatischen Gränze, welches sie aber freilich nicht hinlänglich zu schätzen verstehen! — Dr. F. Sartori, Neueste Geographie von Steiermark. Grätz 1816, str. 184: Die Gegend umher heisst in Luttenberg, und trägt die besten Weine des ganzen Landes, die mit zu den angenehmsten und stärksten Weinen von Europa gehören. Die besten Gewächse sind: Die Jerusalem- und Grünauerberger; die stärksten sind: die Altenberger und Phetenhengster.

³⁾ Dr. M. Wutte, Die sprachlichen Verhältnisse in Kärnten auf Grundlage der Volkszählung von 1900 und ihre Veränderungen im 19. Jahrhundert. Carinthia, Klagenfurt 1906, I., 96., str. 173: Fragen wir nun nach der Ursache der Zunahme der deutschen Umgangssprache, so gibt uns der Charakter der Gegenden, wo eine solche Zunahme zu bemerken ist, selbst Aufschluss. Überall dort, wo Fremdenverkehr (Wörthersee, Nötsch und Föck), Industrie (Fellach), oder regerer Handel und Verkehr (Klagenfurt und Umgebung, die Gegenden an der Südbahn östlich von Klagenfurt, die Gegend von Unterdrauburg) herrscht, hat das deutsche Element erheblich zugenommen. Industrie, Handel und Verkehr sind also in Kärnten die besten Bundesgenossen des Deutschthums. Sie sind fast durchwegs in den Händen der wirtschaftlich stärkeren und fortschrittlicheren Deutschen, mit ihrer Entwicklung schreitet auch die Weiterverbreitung der deutschen Umgangssprache vor. Von einer gewaltigen Germanisierung, etwa durch die Schule, kann nicht die Rede sein. . . Viel stärker ist das Bedürfnis der Slowenen, sich mit dem wirtschaftlich überlegenen deutschen Nachbarn verständigen zu können.

Redinost in zdravilnost

ribjega olja je splošno znana, prav kakor dejstvo, da se malokateri človek pre-maga, uživati to težko prebavno olje neprijetne slati. Kdor torej poseže po Scottovi emulziji za ribje olje, ne pride nikdar več nazaj na navadno ribje olje, saj je ta izdelek tako blagosten in lahko prebaven, da dela njega uživanje veselje starim in mladim. Zraven pa je še omeniti, da Scottova emulzija iz ribjega olja s sestavinami prekaša navadno ribje olje na redilnosti in izravnosti in je torej pri odraslih in otrokih povsod na mestu, kjer je treba čvrsto okrepiti: po prehlajenju, oslabeleostih, otežkočenem dobivanju zob, pri prenežni rasti kosti pri otrokih, po bolezni, shujšanju itd.

Toda samo

Scottova emulzija
in nobena druga!

Čez erg. nalni steklenici 2 K 50 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 50 v. v pisemnih znakih dobiti od trditve SCOTT & BOWNE d. o. z. na Dunaju VII. sklicuje se na naš list enkratno vpošiljatev polkušnje od kake lekarne.

Visjega slabega zdrav-nika in izalka dr. Schmi-ka da znamenito
: olje za sluh :
odstrani hitro in teme-
lito nastalo
glukoto, tečenje iz
ušes, šumenje po :
ušesih in naglušnost
tudi ako je že zastarano.
Steklenica stane K 4 -
z navodilom o vporabi.
Dobiva se samo v lekarni
na Novem trgu v Ljubljani.

Litijskomlečno milo s konjičkom

Bergmanna & Ko., Decin na Labi

je vedno bolj priljubljeno in razširjeno sprito svojega priznanega učinka proti pegam in njega dokazane neprekosljivosti za racionalno gojenje polti in lepote. Na tisoče priznanih pisem. Mnogo odlikovanj. Pozor pri nakupu. Pazite izrecno na označilo »s konjičkom« in na polno firmo! Po 80 h v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako je Bergmannova litijska krema »Manera« (70 h lonček) čudovita za ohranitev nežnih damskih rok. 954

Modni salon Stuchly-Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3

Priporoča cenj. damam tu in na deželi vseh vrst

najfinije in najmoderneje

damske in otroške slavnike kakor tudi športne čepice

po znano nizkih cenah.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 208 Cene brez konkurence!

Berite! Berite!

Predno kupite nagrobni spomenik, si oglejte mojo

veliko zalogo

najmodernejših spomenikov.

Prevzamejo se vsa v kamnoseško obrt spadajoča dela po najnižjih cenah.

Ker se radi opustitve razproda vsa zaloga spomenikov, se prodajo pod lastno ceno.

Priporočam se cenjenemu obisku

1929

s spoštovanjem

I. Čamernik-Brezovšek.

Visoko, moderno podobo, lepoto linij, udobnost dajo samo

Warnerja Rust Proof

stezniki

(originalno amerik. izdelek).

Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se odstranile vloge. Za vsak kos se jamči.

Edina zaloga v Ljubljani:

Josipina Podkrajšek,

Ljubljana, Cevljarska ulica 2.

Priporoča moderne bluže, spodnja krila, damsko in moško perilo. Otroško higi-enično perilo TETRA, sivalne potrebščine, kakor tudi vse druge modne predmete najb. kakovosti.

Poštna naročila se izvršujejo točno!

MOËT & CHANDON

JE ŠAMPANJEC
NAJVJŠJEGA
DVORA IN
ARISTOKRACIJE

USTANOVLJENO
1743

Največja zaloga

Sukna

za vsakovrstna moška oblačila izvrstne kvalitete po brezkonkurenčnih cenah

priporoča

manufakturna trgovina

J. GROBELNIK, Ljubljana

Mestni trg šte. 22, nasproti lekarne.

Zahvala.

Iskreno in toplo zahvaljujemo vse znanke in prijatelje, ki so se našega

Vladimira

spomnili ob njegovi smrti. Časteč trpljenje, so počastili samih sebe.

V LJUBLJANI, dne 28. maja 1914.

2151

Dr. Fr. Hečič z obitelji.

Zahvala.

Za vse izraženo ter izkazano srčno sočutje povodom smrti našega nepozabnega, najljubšega soproga ozir. očeta, gospoda

Josipa Izgoršek

tovarnarja, cerkvenega ključarja, občinskega odbornika itd.

izrekamo najsrčnejšo zahvalo vsem, ki so spremili predobrega rajnika k zadnjemu počitku ter se vključ slabemu vremenu od bliži in daleč v tako obilnem številu udeležili spremstva. Posebno se zahvaljujemo prečastitemu gospodu dekanu Mateju Riharju, preč. gg. duhovnikom in g. cerkveniku za mnogobrojne obiske in tolažilne besede ob boleznih rajnika, ter za tako požrtvovalen trud, da se je spremstvo vršilo v tako veličastnem sprevedu, nadalje cerkvenim ključarjem, občinskim odbornikom, cerkv. pevskemu društvu za pretresljive žalostinke, sl. gasilnemu društvu, izobraževalnemu društvu, mnogim darovalcem krasnih vencev od blizu in daleč, sploh vsem, vsem najprisknejša zahvala!

2149

Globoko žalujoča rodbina Izgoršekova.

Dober zaslužek

dobe inteligentni in marljivi ljudje brez posebnega truda. — Kje in kako, izvedo ako upravnistvu „Slov. Naroda“ naznanijo svoje naslove v zaprtih zavetih z napisom „Dober zaslužek/2160“.

2160

Spreten

2158

urarski pomočnik

za mešana dela se sprejme takoj pri Matiji Petriču, urarju v Postojni.

Prva in druga

košnja

na travniku ob Tržaški cesti, preje Megličovo posestvo, se odda najvišjemu ponudniku.

2162

Ponudbe sprejema do 5. junija t. l. Ljubljanska kreditna banka.

Resna ženitna ponudba!

Prav kmalu se želi poročiti 27letni inteligenten, soliden posestnik in obrtnik, kateri poseduje 30.000 kron premoženja, z domače vzgojeno 20 do 27 letno gospico, tudi vdova ni izključena, ki bi imela okrog 12.000 kron imetja in veselje do obrtništva. Tajnost zadržana.

2159

Ponudbe pod „Resna ponudba/2159“ na upravn. »Slov. Naroda«.

1660 Prva domača tovarna

omar za led

Simona Praprotnika
v Ljubljani, Jenkova ulica št. 7.

Prevzemajo se vse v stavbno in pohištveno : mizarstvo spadajoča : dela, katera se točno in po najnižjih cenah izvršujejo.

Velika zaloga gostilniških okroglih miz. Imajo se polniti na voljo krepkih in polnih prstov.

Selenburgi 1845 Selenburgi
Klobučarska prevleka
na rednih oddajah zabavajo trga-
nje in svetiljenje oblike. Udelež
in blagovno sadenja! Prospekt po-
šlje A. Selenburg, Ljubljana, Ljub-
ljana, Selenburgova ulica 1.

Kavarna
vse noč
odprta

LEON

Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Franc Furlan

malih fascijev vseh
ključavničarstvo
in
zaloga štedilnikov
se nahaja: 172
Ambrožev trg št. 9.

G. Flux

Gospodsk. ulica 4,
I. nadstropje, levo. 2114
Uradno dovoljena, že 20 let obsto-
joča najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb

Išče najmo:
pisarniškega slugo, ki se mora razumeti neko-
liko na vrtnarstvo ali mizarstvo; gozdnega
adjunkta ali gozdnega čuvaja za graščino na
Hrvaškem; 2 strežaja za Ljubljano; starejšo
kuhinjsko blagajničarko, 70 K plače, za veliko
obrt na Reki; več kuharic, sobaric in deklic za
vse, tudi k 1-2 osebam za Ljubljano in z-
naj; plačilno natakario za Bled i. t. d. itd.
Pri vnanjih vprašanjih se prosim za odgovor.

dečka

v trgovino s mešanim blagom. Vstop
takoj. 2154
Anton Zadrnik, trgovec v Senožetih.

Kontoristinja

zmožna slovenskega in nemškega je-
zika, stenografije in strojepisja, se
sprejme takoj. 2156
Oferte je nasloviti na „predal
št. 3“, Ljubljana.

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 43
L. SEBENIKU v Spod. Siški.

Trgovci s 1. junijem se odda v
najem večja

trgovska hiša

blizu farne cerkve in večjega kopališča
na Sp. Štajerskem. Trgovina z meša-
nim blagom se je pričela v tej hiši že
leta 1888 in se je doseglo v njej nad
100.000 K letnega prometa. S sobami
je mogoče zaslužiti po leti 17 K na
dan. Hiša se event. tudi proda. Pri
nakupu je treba samo 4000 K. —
Ponudbe naupravnistvo „Slovenskega
Naroda“ pod „Ugodna prilžnost 2157“.

KONTORIST

2052

zmožen slovenskega, hrvaškega in nem-
škega jezika, stenografije in strojepisja,
išče mesta proti skromnemu plačilu.
Naslov pove upr. »Slov. Naroda«.

V najem se odda takoj klobučarska obrt v mestu

Več pove

1922

Makso Rojc v Kamniku.

Parni stroj

6 konjskih sil, še dobro ohranjen, se
proda. 2055

Zglasiti se je pri Avgust Prekuh,
Vel. čelarske ulice 19, Ljubljana.

Izprašan strojnik

in izkušen ključavničar, ki se razume
samostojno popravljati stroje, išče
primerne službe. 2018

Naslov pove upravnistvo »Slov.
Naroda«.

Lepo letno stanovanje

z več sobami, meblovano, z uporabo
vrta, se odda. Ogledati se prosi v
četrtek ali nedeljo. — Več se poizve
pri posestnici Franji Keber, Tacen pod
Šmarno goro (postaja Vižmarje). 2091

Za masaže, operacije kurjih oči,
:: hidroterapijo, manikuro ::
se priporoča

zdravniško preizkušeni kopelšček
v hotelu pri Slouu v Ljubljani,
soba št. 82, telefon št. 50. 1929

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove
vzorke 3 za 1 K, 6 za
1 K 80 h, 12 za K, 3-42
ilustrovan cenovnik i,
zdravniškimi nasveti
gratis in franko (zaprti)
30 h). — L. Singer
higienična manu-
faktura, Dunaj FI
Wiesingerstr. 8 F.

Slovenski zavod.

Sanatorij „Mirni dom“

pošta Gornja Kungota pri Mariboru
za notranje in živčne bolezni.
Celo leto odprto, zmerne cene. Govori se
slovensko. Pojasnila daje dr. Fr. Čeh.

K. LINHART

urar

Ljubljana, Marije Terezije cesta 7.

Zaloga vseh vrst žepnih ur, zlasti
„Omega“, nikljaste in srebrne, dalje
ure na nihalo, stenske ure in budilke.

Specialist za popravila.

S I R

dobro vlečan
polnomasten po K 1-60
polmasten „ „ 1-40
ima v zalogi
Mlekarska in sirarska zadruga
v Logatcu. 2015

Oddaje se takoj

restavracijski lokali

z vse opravo in velikim znan-
stnim vrtem na Nadvojvode
Friderika cesti št. 3, kakor
tudi velika (transit) vinska
klet z lastnim vodozvedom.

Pokrove se lotim. 2181

Anoio Novak Ljubljana

Čevlji za gospode
in dame.

Odličnost v kvaliteti
in oblikah.

Šelenburgova ulica 7
(nasproti c. kr. glavne pošte).

Cene:

K 12⁵⁰K 16⁵⁰

Zavarovalnica za življenje

sprejme spretnega in inteligentnega

zastopnika

s plačo in provizijo.

Streke vajenim gospodom distribucija zagotovljena.

Ponudbe pod „Versicherung F 121“ na avstrijsko dopisnico Jan.
A. Kienreich, Gradec, Šteingasse 4-6. 2153

Javna skladišča.

O pomenu javnih skladišč je le malo znanega med širšimi sloji interesentov. In ni skoraj institucije, o kateri bi bili razširjeni tako nejasni, zmešani in napačni pojmi, kakor ravno o javnih skladiščih. Javna skladišča so zelo važna za trgovino in promet.

Javno skladišče ima nalogo, centralizirati trgovino v njenih važnih delih, nuditi prodajalcem, komisijonarju in trgovcu, kakor tudi konsumentu vse one udobnosti prometa, ki jih morajo imeti pri svojih večini trenutnih odločbah, če hočejo uspešno konkurirati. In le malo poklicev ali činitelev javnega prometa je, ki bi ne imeli direktne ali indirektno koristi od javnih skladišč.

Za vsakega trgovca je uporaba suhih, zračnih, vsem modernim zahtevam odgovarjajočih prostorov dobrega javnega skladišča cenejša in ugodnejša nego najeta ali lastna skladišča, kajti ti stroški so mnogo večji nego minimalna, samo za fiktivno shranjevanje proračunjena skladiščarina v skladišču. Pri tem pa ni treba niti vračunati dragega odvajanja in dovažanja na železnico, navadno visoke najemnine in letne amortizacije.

Za lastna skladišča se mora vedno plačevati enako visoko najemnino, če je skladišče polno ali pa včasih tudi prazno. In dolžnost vsakega trgovca je napraviti sebi samemu bi bila, da prekalkulira, kaj bi ga veljala skladiščarina v javnem skladišču v primeri z njegovim dosežanim skladiščem.

Vsled centralizacije so pa tudi vsi kupčijski stroški v skladišču manjši, kajti trgovec prihrani lastne delavce, katere je moral dosedaj imeti stalno najete, dočim plača javnemu skladišču le fiktivno izvršena manipulacijska dela. Trgovec prihrani torej tudi pri personalu.

Bistvena korist, ki jo nudi uporaba skladišč in sicer samo javnih skladišč, je **warrant**. Warrant je ona javna listina, ki nadomešča v prometu v javnem skladišču shranjeno blago. Warrant je polnovredno potrdilo dejstva, da je označeno blago v resnici shranjeno v skladišču. To blago se ne sme prej izročiti iz skladišča, dokler se ne vrne warrant. Hranitelj svoj warrant v svrhu zastavitve žirira in vsak denarni zavod, predvsem Avstro - Ogrska banka, mu dovoli ceno posojila, ker ji zastavljeni skladiščni list nudi kar najboljšje jamstvo. Posojilo znaša navadno 70 do 80% tržne cene blaga. Če pa cena blaga pade, tedaj mora dolжник, i. t. j. oni, ki je warrant zastavil, na zahtevo doplačati.

Pri prodaji v skladišču shranjenega blaga zadošča nadaljno žiriranje novemu posestniku, ne da bi se vzelo blago iz skladišča. Warrant se more potem sodišča amortizirati in je torej vseh zakonitih kavtel deležen. Zistem warrantov je specijelno v inozemstvu vpeljan in razvit in si je pridobil v inozemstvu velik praktičen pomen v prometu. V Avstriji pa ta papir ni posebno priljubljen in vpeljan. Pri jemajnu posojil na blago se raje poslužujejo bank,

ki kratkim potom na podlagi navadnih skladiščnih potrdil in po vpogledu blaga lombardirajo taisto.

Nadaljna velika važnost, ki jo pa nudijo tudi samo javna skladišča, je **reekspedicija**. Vsak posredovalni trgovec skuša prikriti svojemu liferantu svoje razpečevališče, svojemu odjemalcu pa zopet svoje dobavne vire, ker bi sicer liferant in odjemalec stopila v direktno zvezo ter ne potrebovala več njegovega posredovanja. Reekspedicija ne dovoljuje trgovcu samo, da more ogledati si svoje blago ter z njim manipulirati, marveč je ista velikega pomena tudi, če trgovec blago naprej pošlje, kar se more zgoditi tekom 12 mesecev. Trgovcu ni treba plačati posameznih mnogo dražjih tovarnin, marveč plača samo mnogo cenejše direktno tovarnino od kraja, iz katerega se je prvotno blago odposlalo, do končne postaje, kamor je blago namenjeno, torej plača isto tovarnino, kakor če bi se blago direktno brez prekinjenja vozilo.

Možnost reekspedicije zelo pospešuje trgovino in spekulacijo in nudi železnicam prevažanje tovorov na dolgih progah. Vsled tega je v interesu železniških uprav, da dovoljujejo takim skladiščem pravico reekspedicije.

Kot javna tehnična in merilnica je javno skladišče nepristranska, popolnoma zanesljiva, primerna institucija, specijelno glede avtomatične mostne tehnice za železniške vozeve. In taka potrdila o teži, kakovosti itd. so onemogočila že marsikak proces.

Za trgovce, ki imajo večji blagovni promet in ki nočejo, da bi javnost spoznala skrivnost njihove posebne manipulacije z blagom, imajo skladišča na razpolaganje posebne privatne kabine.

Važen činitelj v javnem prometnem življenju so skladišča zategadelj, ker se ob enem **prosta hranišča** (carine prosta hranišča, davka prosta hranišča itd.). Posebno so kot taka važna za povzdigo domačega izvoza, pa tudi za uvoz, n. pr. žita, ki se v tranzitnih magacinih more preložiti v druge vreče, egalizirati, osnažiti in celo pomešati z domačim žitom. Ni treba, če se ga eksportira, plačati carine, carina se še le tedaj plača, če se blago doma konsumira. Pri eksportu pride pa v poštev že prej omenjena reekspedicija oziroma direktna tovarnina.

Blaga, ki je v skladiščih, javno skladišče na noben način ne sme prodajati ali pa na svoj račun prevažati, kajti če to stori, tedaj izkorišča skladišče okoliščino, da ve dobavne vire in odjemalce vseh, ki imajo blago shranjeno.

Od časa do časa se lahko vrše v skladišču javne akcije blaga. Blago se more v skladišču prodajati na prostovoljni dražbi brez oblastvenega dovoljenja. Te dražbe so deležne pristojbinske olajšave po zakonu iz l. 1889. Dan in ura dražbe se razglašata v uradnem listu. Dražba se vrši, kakor to predpisuje zakon iz leta 1786.

Že v starem in srednjem veku so spoznali veliko važnost ustanavljanja takozvanih žitnih shramb. To se je izkazalo kot posebno koristno za časa velike lakote l. 1526. pr. Kr.

r. v Egiptu in pa za vladanja Karla IV. (1266.—1370.).

Dandanes so javna skladišča posebno važni činitelj za časa vojaških operacij vsled svoje velike zaloge žita in piče.

V Avstriji imamo le malo koncesioniranih javnih skladišč. Na Kranjskem je samo eno tako javno skladišče in sicer v Ljubljani. Pač pa ima Francija mnogo skladišč, najbolj razvita skladišča v Evropi pa so na Holandskem.

Vse poslednje blagovne krize so pokazale, da so skladišča za trgovino neobhodno potrebna. In po vsaki krizi so začeli intenzivnejše uporabljati skladišča.

Javna skladišča imajo pa tudi razlaščevalno pravico zemljišč napram vsakemu posestniku, kakor jo imajo občine in druge javne korporacije. Tudi morajo skladišča vsak mesec ministrstvu pošiljati pismene raporte, ki se potem uradnim potom objavljajo v navedbenem listu.

Upamo, da bodo te vrste pojasnile pomen, ki ga imajo javna skladišča za trgovino in promet, ki se tudi pri nas na Slovenskem vedno bolj razvijata. C. H.

Po zdravniških poročilih se pri revmatizmu, protinu in nevralgijah dobro obnaša za točno, bolečine tolažeče, za vsahavanje oteklin in zopetno premičnost členkov sredstvo Contrheuman iz lekarne B. Fragner v Pragi. Glej inserat. Ila.

Sukna
in modno blago za gospe in gospo dobe zasebniki najboljše iz prvotne izvozne hiše
Prokop Skorkovský & Sin
Humpolec, Češko.
Velika izbira. Vzorci na zahtevo franco.
Na željo damo napraviti moške obleke tukaj.

Proti
zobobolu in gnjilobi zob
izborna delujo dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg Franc. Jožefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod lekarnar!
Prosim vljudno, pošljite mi zopet
tri steklenice Vaše izborna delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katere je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najboljše priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se
blagovolite obrniti na tvrdko

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno.

Obstoji od leta 1883.

Izredno nizke cene!

Novo!

Novo!

Zaloga pohištva „Javor“
Ljubljana, Rimska cesta 16

priporoča slav. občinstvu svoje izdelke ter izvršitev
vseh mizarških del kakor opravo hotelov, prodajalen,
izložb, vsa stavbna dela i. t. d. 1550

Domače podjetje z mehaničnimi delavnicami.
Najnižje cene! Točna postrežba!

Dobro blago se samo hvali!

122

G. F. Jurásek
vglaševalec glasovirjev in trgovec glasbil
Ljubljana, Poljanska cesta 13.

Zaloga prvovrstnih glasovirjev, pianin, harmonijev, gosli, gitar, tamburic, citer,
harmonik itd. Najboljše strune „Weichhold“ in druge ter vse potrebščine glasbil. —
Jamčim pismeno 10 let. — Zavod za ugaševanje ter popravila glasovirjev in vsega
glasbenega orodja.

Najcenejša posojevalnica.

Vglašujem „Glasbeni Matici“, „Mladiki“ in drugim
slovenskim zavodom. Svarim pred samouki in neiz-
kazanimi baje-strokovnjaki, ki instrumente samo po-
kvarijo. Edini samostojni strokovnjak za vglaševanje ter
popravila vseh glasbenih instru-
mentov je na Kranjskem
koncesionirana tyrdka

F. G. Jurásek.

Ivan Bizovičar
umetni in trgovski vrtnar
Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato
opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno
:: izdelane vence, šopke in trakove. ::

Dalje ima na razpolago
:: za izposojevanje ::
ob mrtvaških odrih
drevesne cvetlice,
kakor tudi najfi-
niješe dekoracijske
cvetlice za dvorane
in balkone. ::

Imam tudi vsakovrstne
sadike do najzlahtnej-
ših cvetlic in zelenjadi.
Sprejemam tudi naro-
čila za na deželo. Vsa
naročila se izvršujejo
:: točno in solidno. ::
Brzjavke: I. Bizovičar,
vrtnar, Ljubljana. ::

Za birmance

priporoča svojo veliko za-
logo deških oblek po brez-
konkurenčnih nizkih cenah

B. Götzl Ljubljana
Mestni trg 19.

Zanesljivo blago! Nizke cene!

Razne zanesljive ldoče ure, krasne veržice,
obeske, uhane, ovratne veržice in vsa
druga primerna darila za

1710

BIRMO

kupiš najceneje in najboljše

Prešernova ulica 1.

Lastna tovarna Union ur v Švici.
Edino zastopstvo za celo Kranjsko.
Naročite cenik tudi po pošti gratis.

F. ČUDEN

Obširne zračne kopeli. — Zdravljenje z odebelenjem in shuj. —
Šefzdravnik: **dr. Victor Hecht.**

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

Zajamčen uspeh ali pa domar namaj. Sposobnost izhaja o trdnosti učinka, zavezan pa je na tisoče zdrav. pism na ogled.

Bujne, lepe prsi
dobite ob rabi med.

Dr. J. Rixa kreme za prsi oblaščeno prečiščeno, par. neškodljivo za vsako starost, zanesljivo uspeh. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8. Razpošiljanje strogo diskretno. 1604

Koz. dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/2.
Zaloga v Ljubljani: Lohman pri „Matem. letniku“, drugič pri Koz. in „Admiral“.

PETROVE KAPLJICE

Preizkušen in izvrsten lek proti akutnim in kroničnim boleznim želodca, črev, jeter, ledje in vranice. Petrove kapljice so sestavljene iz zeliščnih sokov, ki blagotvorno delujejo na prebavo. Vsakemu pomagajo proti slabi prebavi, bolečinam, kroničnemu kataru želodca in črev. Umirujejo živce in krepe ves organizem. **Petrove kapljice** so zakonito zavarovane in se razpošiljajo na vse strani sveta. Steklenica stane 50 vin., 12 stekl. 5 K, 24 stekl. 10 K.

Dobiva se v lekarni pri **sv. Petru**
FR. SULLER, Zagreb, Vlaška ulica št. 91
kakor tudi v vseh drugih lekarnah. 1659

Nobena varnostna odredba ne brani nikogar pred smelimi tatvinami.
Dolžnost je torej vsakega, braniti svoje imetje

z zavarovanjem zoper vlomsko tatvino
katero pod zelo ugodnimi pogoji sklepa in na vsa vprašanja z obratno pošto odgovarja 2147

Generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

! Močnoglasne harmonike !

Harmonike in sicer od 65 K naprej z 2 do 6 vrstami najfiniša izvršitev, se dobivajo najboljšo pri izdelovalcu

FRANŠ. JOST,
Grader, Lendikai 117.
Cenovnik zastoj.
Popravila vseh harmonik. 2144

Potniki v Severno in Južno Ameriko se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana
Trst — New York, Buenos Aires, Rio de Janeiro, Santos itd.

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vijakoma, električno razsvetljavo, brezničnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, posteljo, kopeljo itd.

ODHOD PARNIKOV: V Severno Ameriko vsako soboto, v Južno Ameriko vsakih 14 dni.

Voznja iz Trsta v Kanado: (Portland, Quebec, Montreal) vsaki mesec enkrat.

Vsakovrstna pojasnila daje radevolje brezplačno in prodaja vozne liste glavni zastopnik za 40 Kranjsko, Štajersko in Koroško

SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Velikanska zaloga oblek
za gospode in dečke

A. KUNC
Ljubljana.

Bogata zaloga blaga za naročila po meri.

Priznana najfiniša izvršitev.

Najnižje cene!
Ceniki na razpolago.

A. KUNST
Ljubljana
Zidovska ulica št. 4.
Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na lageru.

Vsehina naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse more se sklanjajo in zanesljivo. — Pri zunanji naročilih naj se blagovni vzorce posli. 40

Razglednice
umetniške,
in
pokrajinske
se dobe vedno
v veliki izbiri v
„Narodni knjigarni“
Prešernova ulica 7.

Josip Stupica
jermener in sedlar
v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.
Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
— krasno opremljene —
kočije, druge vozove in najrazličnejšo
vprežno opremo
katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse
druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-
ne stvari, še obrabljene vozove in u
konjske oprave.

Jos. Rojina
modni atelije
: za gospode :
Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

Najnovejši londonski kroj.
Pristno angleško blago.
Elegantna izdelava.
Točno in solidno.

**:TONI:
JAGER**
LJUBLJANA,
Zidovska ulica št. 5.

Prodtiskarija
najnovejših vzorcev
za vezene obleke
in bluze.

Radioaktivno Toplice na Dolenjskem.
termalno kopališče

Dolenjskih železnih postaja Straža-Toplice. Gorki vrelec 38° C, čez 30.000 hektolitrov radioaktivne vode vsak dan, veliki basini, posebne kopeli, mahovne kopeli, elektroterapija, masaža, komfortno opremljene sobe, izborna restavracija.

Zdravi se: revmatizem, protin, neuralgije (ischias), nevrastenija, histerija, ženske bolezni itd. Prospekte razpošilja topliško ravateljstvo.

Sezija od 1. maja do 1. oktobra. 1480

Gleichenberg
Štajersko

Neprekosljive vrednosti pri vseh boleznih sopil. Svetovno-stavni zdravilni vrelec (Emin vrelec, Konstantinov vrelec.)
Pojasnila in prospekte pri zdrav. komisiji v Gleichenbergu.
Sezija: 15. maja do 30. septembra.

Gulliver
prima kavčukov
podpetnik
kralj kavčukovih pod-
petnikov
izredno cenó
ker je napravljen samo
iz kavčuka.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji
za gospode in gospe so nogam
najbolj priljubljeni, lični in najboljše
kakovosti. Napredaj samo pri
JULIJU STOR, Ljubljana
Prešernova ulica št. 5.
Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.
K 12.50—16.50.

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvleček iz voznega reda.

Voljaven od 1. maja 1914.

Postaja: Ljubljana glavni kolodvor.
Odhod.
6-00 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Tr-
žič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Celovec, St. Vid ob Glini,
Dunaj.
6-51 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Jese-
nice, Trbiž, Trst, Gorico itd. (Od 31. ma-
ja ob nedeljah in praznikih od 1. julija
Ljubljana gl. kolodvor. — Jesenice vsak
dan; od 15. julija do inkl. 15. septembra
Radeče-Bela peč Trbiž vsak dan.)
8-05 dopoldne. Osební vlak na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo,
Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bub-
narce (od Novega mesta naprej od dne ot-
voritve.)
8-20 dopoldne. Osební vlak na Kranj,
Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak,
Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Ce-
lovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Ber-
lin.) [direktni voz Reka-Opattja-Solnograd.]
11-00 dopoldne. Osební vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.
12-02 dopoldne. Osební vlak na Grosu-
plje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo,
Stražo-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bub-
narce. (Od Novega mesta naprej od dne ot-
voritve.)
1-05 dopoldne. Osební vlak na Skofje
Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni
vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)
3-40 dopoldne. Osební vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Celovec.
6-22 zvečer. Osební vlak na Kranj, Tržič,
Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na
brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd,
Monakovo, Vissingen, (London), Celovec,
Linc, Dunaj.
8-20 zvečer. Osební vlak na Grosuplje,
Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Črnomelj,
Metlika, Bubnarce. (Od Novega mesta na-
prej od dne otvoritve.)
9-21 zvečer. Osební vlak na Grosuplje,
Kočevje, Novo mesto Črnomelj, Metlika,
Bubnarce. (Od Novega mesta naprej od
dne otvoritve.)

10-01 po noči. Osební vlak na Kranj, Je-
senice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza
na brzovlak na Beljak, Franzenfeste, Ino-
most, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago,
Draždane, Berlin.
Prihod.
7-35 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Go-
rice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-
lina, Draždan, Prage, Linca, (Londona)
Vissingena, Monakovega, Solnograda, Ino-
mosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.
8-56 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega,
St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega,
9-52 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža,
Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Dunaja,
Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda,
Inomosta, Beljaka.
10-55 dopoldne. Osební vlak iz Straže-
To lic, Novega mesta, Grosupljega in (od
otvoritve) Bubnarce, Metlike, Črnomlja
11-10 dopoldne. Osební vlak iz Gorice,
Jesenice, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka,
Tržiča, Kranja.
2-35 popoldne. Osební iz Straže-Toplice,
Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Ko-
čevja, Grosupljega, in (od dne otvoritve
naprej) Bubnarce, Metlike, Črnomlja.
4-33 popoldne. Osební vlak od Trsta,
Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca,
Solnograda, Franzenfeste Beljaka, Tržiča,
Kranja.
7-32 zvečer. Osební vlak iz Jesenic,
Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni
vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)
8-20 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice,
Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca,
Beljaka, Tržiča, Kranja.
9-23 po noči. Osební vlak iz Straže-To-
plice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega,
Kočevja, Grosupljega, in (od otvoritve
naprej) Bubnarce, Metlike, Črnomlja.
11-21 po noči. Osební vlak iz Trsta, Go-
rice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja

Postaja: Ljubljana gl. kolodvor.
Odhod na Kamnik: 7-40, 11-50, 3-12,
7-15, (11-22 ob nedeljah in praznikih).
Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41,
6-22, (10-22 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državne železnice ravateljstvo v Trstu.

Humanic

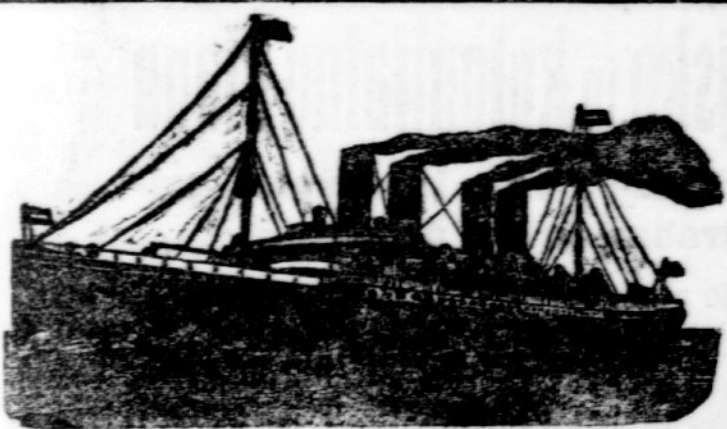
Stalne
enotne
cene.

12⁵⁰
16⁵⁰
20⁵⁰

Odlična kakovostna znamka.

LJUBLJANA, Franca Jožefa cesta št. 1.

Najhitrejša
in najsigurnejša
voznja

v Ameriko

je z ekspresnimi cesar-
skimi brzoparniki:
„Kaiser Wilhelm II.“,
„Kaiser Wilhelm d. Gr.“,
in z največjimi brzoparniki
„Princ Friedrich Wilhelm“, „George Washington“, „Columbus“ itd.

Voznja 5 do 6 dni!

Posebno opozarjam na novo vpeljane kajute (kabine). — III. razr. I V teh je prostora za 2—4—6 oseb, opremljene so čim najudobneje. Potniki dobivajo v posebnih jedilnih dvoranah ob pograjenih mizah izborna hrana. Na razpolago imajo poleg družabnih in kadilnih dvoran tudi posebni šetaini krov, kopelji itd. Na krovu im igra vsak drugi dan godba. — **Odhod potnikov iz Ljubljane vsak torek in četrtek.** — Potnik, ki kupi pri meni vozni list, dobi hrano in stanovanje v pristanišču brezplačno! — Edino veljavne vozne listke za parnike, kakor tudi za vse proge ameriških železnic pri

EDVARDU TAVČARJU v Ljubljani, Kolodverska ulica 35
nasproti občeznane gostilne „pri Starem Tišlerju“.

Izdajanje vozniških listov tudi za proge: Baltimore, Filadelfija, Galveston, Kanada, Avstralija. — Zabavna potovanja v Italijo, Egipt, na severni rt itd.

Milijoni rabijo proti

kašlju

hripavosti, kataru in zasie-
zenju, krčnemu in oslovsko-
mu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve
prsne karamele
s „trema jolkami“

6050 not. poverjenih
izpricheval od
zdravnikov in
zasebnikov za-
jamčuje gotov uspeh. Izredno prijetni
in slastni bonboni. 1562

Zavitek 20 in 40 vin, škafija
60 v. Prodaja jih v Ljubljani:

Ubald pl. Trakoczy, lekarna. Rib. Suknik, le-
karna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna le-
karna. Mr. Ph. And. Bohinc, lekarna pri kroni.
Mr. Ph. Jos. Čizmar, lekarna. Ant. Kanc, dro-
gerija. B. Cvančara, drogerija „Adrija“.
Daniel Pirč, lekarna Idrija. J. Bergmann, le-
karna, Novo mesto. C. Andrijašič, lekarna,
Novo mesto. Jur. Hus, lekarna pri Mar. P. Vi-
pava. Mi. an. Wacha, lekarna, Metlika. A. Ro-
blek, lekarna, Radovljica. Hinko Brilli, le-
karna, Litija. Karel Savnik, lekarna pri „Sv.
Trojici“, Kranj. Fr. Baccarich, lek. Poslojna.
Jos. Močnik, lekarna, Kamnik. E. Burdych,
lekarna v Sk. Loki. Mg. Ph. B. Lavicka, lekarna,
Trzin. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna, Jesenice.
V. Arko, trgovec, Senožec. Jos. Rudolf, drog.
Litija. J. Kandušar, trg. Mengel. Jos. Ančik, le-
karna v Ribnici. J. R. Hoševar, lek. na Vrhniki

Staroslavno
žvepleno
zdravilišče

Varaždinske toplice (Hrvaško)

Železniška, poštna, telefonska in brzojavna postaja. — **Nov zdraviliški hotel z elek-
trično razsvetljavo. Staroznana radionaktivna žveplena kopel 58° C** priporočljiva za
itd. **Pitna zdravilišča** za bolezni v vratu, krhlju, psih,
jetrih, želodcu in v črevesih. — Električna masaža, blatne,
oglj. kisline in solne kopeli, zdravljenje z vroč. zrakom.

Odprto celo leto.

Moderni komfort.

Novi hoteli. Krasna okolica. Vojaška godba. Prospekti zastoj od zdraviliškega rav-
nateljstva. — Zdraviliški zdravnik dr. I. Lochert. 1413

Modni salon

M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam

1178

: **slamnike le najfinejše izvršbe.** :

Zalni klobuki vedno na razpolago.

Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalka v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

„Živahna zveza z Ameriko.“

Delniška glavnica K 8,000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje
(rente, zastavna pisma, delnice, sročke
itd.) — Valute in devize. — Premese
k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice
ter na žiro in tekoči račun.

Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga.
Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskomptira: menice, devize in fakture.
— Zavarovanje vredn. papirjev proti
kurzni izgubi. — Revizija žrebanja
sročk brezplačno. — Rembours-kredit.
— Borzna naročila. — Inkaso.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Delniška glavica 8.000.000 kron. „

152

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun **4 1/2 0** Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje
 ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **4 1/2 0** vseh vrst po dnevnem kurzu. :: ::

Krasne spomladanske novosti

dobro blago in po že priznani najnižjih cenah dobite

v modni
trgovini**Peter Šterk**Ljubljana
Stari trg 18

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, la kakovosti moško, žensko in otroško perilo, najmodernejši moški klobuki, čepice in slamniki. Čepice za dame, deklice in otroke, razni nakiti, vse potrebščine za šivilje itd.

Edina svetovna znamka.

Krasni katalog zastoj. — Zastopnika:
A. Cerar, Domžale. — Mat. Rozman, Stožice.

Izboljšajte promet v svoji gostilni z najboljšim in najcenejšim plzenskega tipa češkim budejeviškim delniškim pivom.

Zahtevajte ga v gostilnah ljubljanskih, v grand hotelu Balkan, Trst, hotelu Lacroma, Gradež, palači prve hrvatske štedionie Zagreb, Napredak, Sarajevo, Beranek, Banjaluka i. t. d.

Informacije podaja češka delniška pivovarna v čeških Budejevicah, Roza Rohman, Ljubljana, Bogumil Pouka, Trst. 2505

Nova tovarniška zaloga najboljših šivalnih strojev Gritzner in Special-Gutmann.

Ne kupujte nikjer, dokler ne poskusite mojih strojev. Prednost: lahek tek brez ropota, vsak stroj ima kroglični tek (Hugellager), a ne stane za to nič več. Šiva tudi nazaj. Poduk brezplačen. — Jamstvo 10 let. Hrpanje (mašenje) perila, nogavic in umetno vezenje (štikanje).

Cena nizka, oprema najkrajše.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev Gritzner in koles Jos. Petelinc, Ljubljana, 2094

Križevniška ulica št. 7.

Otvoritev naznanilo.

P. n.

S tem vljudno naznanjam, da bom otvoril z dnem 8. junija t. l. na Bledu

filialo za špecerijsko in kolonijalno blago

delikatese, špirit, žganje, vino in deželne pridelke na drobno in na debelo.

Priporočam to svoje podjetje kar najtoplejš s prošnjo, da mi slavno občinstvo ohrani tudi v bodoče doslej izkazano zaupanje.

Z velespoštovanjem

Edvard Dolenz,

šef tvrdke Franc Dolenz v Kranju.

2092

11-50 Velika zaloga 15-50

najfinejših, trpežnih in nogi najbolj priležnih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Gg. učiteljem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta.

Najboljše švicarske vezene.

A. ŠARC

last. Jadviga Šarc

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Perilo za dame in gospode po meri.

Največja izbira namiznih garritur.

Najboljše platno v vseh širjavah.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhin vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:

Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Delniški kapital: 150.000.000 kron.
Rezervni zaklad: 95.000.000 kron.

226

Podružnica c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50, v lastnem poslopu

Sprejema vloge proti hranilnim knjižicam, katere obrestuje od dne vplačila do dne dviga; rentni davek plačuje zavod sam
 vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti blagajniškim listom najugodnejše. — Zavod

dovoljuje kredite v tekočem računu, nadalje stavbne, hipotekarne, carinske, davčne jamstvene kredite, rombarne kredite itd., eskomptira menice in devize ter preskrbuje njih inkaso, izdaja nakazila, kreditna in priporočila pisma na vsa tržišča tu- in inozemstva, prodaja in kupuje tu- in inozemske rente, zastavnice, delnice in srečke ter daje vestne nasvete pri nalaganju kapitala, izvršuje vse posle pri založitvi vojaško-ženitvenih kavolj, nadalje kavolj in vadilj, potrebnih za udeležbo pri razpisanih ofertih, sprejema vrednostne papirje v svrhu njih shrambe in uprave,

oddaja proti ognju in vplomu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precioze) v hranitev, zavaruje srečke in izrebanju podvržene vrednostne papirje proti kurzne izgubi ter oskrbuje brezplačno revizijo izrebanjajočih efektov, vnovčuje kupene, izrebane vrednostne papirje in valute, dovoljuje prodajne na blago, vrednostne papirje ter sprejema borzna naročila za tu- in inozemske borze, preskrbuje za svoje komitente trgovske informacije na vseh tu- in inozemskih tržiščih, itd. itd.

Centrala na Dunaju; Podružnice: Bolcan, Bregence, Brno, Celovec, Dunaj VI., Feldkirch, Jablanica, Gorica, Inomest, Karlovi vari, Liberec, Ljubljana, Lvov, Mor. Ostrava, Olomouc, Opava, Pal, Praga, Toplice na Gailkom, Trst, Warsdorf.

Stanje vlog na knjižice, na tekoči račun ter razni kreditorji dne 31. decembra 1912 približno 878 milijonov K.

Poljedelstvo v Avstriji.

III.

Kmetijstvo je neminljivo, med tem, ko je industrija minljiva. Kaj bo z industrijo v 200 ali letih 300 letih, to bo zmanjkalo premoga, tega nihče ne ve, kmetijstvo bo pa ostalo in zato mora biti kmetijstvo podlaga vsega narodnega gospodarstva in je povzdiga kmetijstva in kmetijskega stanu najvažnejša naloga države.

Zal, da izpolnjuje naša država in naša dežela to nalogo skrajno slabo in zato je kmetijstvo na Nemškem tako daleč prehitelo avstrijsko kmetijstvo. Seveda so pri nas vplivale tudi druge okolščine. Kmetovalec v Nemčiji je veliko bolj delaven, veliko bolj štedljiv, veliko bolj dovteten za napredek kakor — izvzemši zopet Čehe in deloma tudi Nemce — avstrijski kmetovalci. Slovenci, Hrvati in Poljaki se nič preveč ne odlikujejo po tistih lastnostih, ki so češkega in nemškega kmetovalca spravile naprej in dokler ne dobi slovenski, hrvaški ali poljski in maloruski kmet potom vzgoje in omike tistih lastnosti, ki jih ima češki in nemški kmet, se ne bo nič na bolje obrnilo, pa naj se razmeče še toliko denarja za »podpore«.

Znani nacionalni ekonom dr. Oppenheimer je sestavil zanimiv izkaz, iz katerega spoznamo moč kmetijstva v Nemčiji. Leta 1907. je imela Nemčija 32 milijonov hektarjev kmetijske izrabljene zemlje in 64 milijonov prebivalcev. Če bi se obdelana zemlja — izvzemši gozdove in pašnike — razdelila po famijlah (vsaka po pet duš), bi prišla 2 in pol hektarja na eno famijlo. In toliko ima res povprečno ena rodbina na Nemškem zemlje. Skoro polovica vseh nemških kmetov ima le pol do dva hektarja zemlje. To torej kaže, da zamore ena kmečka rodbina na Nemškem že izhajati in živeti, če ima samo dva in pol ha zemlje. Obogateti seveda ne more, izhaja pa, seve le vsled tega, ker je ta kmet na višku kmetijske izvedenosti, ker ima vse dobre lastnosti, ki jih more imeti zdrav narod.

Na Nemškem pa se peča s kmetijstvom le 17 milijonov ljudi, kajti veliki deli nemških dežel so v rokah veleposestnikov in ti so na Nemškem ravno tako ovira razvoju kmetijskega stanu, kakor v Avstriji. Pri nas v Avstriji so najlepši deli kronovin v rokah veleposestnikov, kar zadržuje pomnožitev kmetijskih posestev in provzroča vsakovrstne socialne nadloge. Izkušnja uči, da je izseljevanje vedno posledica tega, da naraščajo veleposestva. V Irski, v Italiji, v Galiciji in na Ogrskem so edino veleposestva vzrok, da beže ljudje v Ameriko. Pri nas na Slovenskem so veleposestva tudi prav čutne ovire razvoju kmetijskega stanu. Koliko ti-soč lepih kmetij bi se dalo napraviti iz naših veleposestev! Toda pri nas vpliva — poleg neznosnih javnih razmer, slabe državne in deželne uprave; zaostalosti kmetijstva — še nekaj: Lujo Brentano, znameniti monakovski znanstvenik, je dognal, da je Kranjska dežela najbolj razparcelirana v Evropi in se vsled tega kmetijstvo ne more razvijati.

Boljša razdelitev zemlje, ustanovitve zaokroženih dobrih kmetij, domača kolonizacija, če se smemo tako izraziti, razdelitev veleposestev — to so sredstva, s katerimi se da ustvariti premožen kmečki stan. Danes ga na Kranjskem pravzaprav sploh več nimamo: posestva so tako majhna, da njih obdelovalec že ni več pravi kmet, ampak kmečki proletarec.

Seveda bo marsikdo po vsi pravici rekel: Kaj bi pomagalo ustanavljanje nove kmetije, če pa še starih ni mogoče ohraniti, če vse beži s kmetije. Pri nas so glavni vzroki tega bega: 1. premajhni obseg posestev, 2. preveliki hipotekarni dolgovi, 3. javne razmere. Vprašanje, kako bi se dalo prezadolženje kmetij odpraviti, že je najbolj pametni možje v različnih državah posvetili svoje moči, a do sedaj še brez uspeha. Nasvetov ne bilo že dosti, tako da naj se hipotekarni dolgovi podražijo in da naj se določi meja, čez katero se ne sme posestvo zadolžiti. A izpeljalo se ni nič. Sedaj se zahteva dvoje: da nobeno posestvo ne sme biti na dražbi prodano pod svojo vrednostjo in da morajo s prodajo posestev biti plačani vsi hipotekarni dolgovi. Ta nasvet je vreden najresnejšega uvaževanja; po tem načrtu bi se zelo mnogo storilo zoper zadolženje posestev, s tem bi bilo kmečkemu stanu zelo pomagano — a glej, največji kmetijski prijatelj in reševalci se temu ustavljajo.

Slovenska kmetija propada. Najkranjski deželni odbor še toliko strokovnjakov nastavi, še toliko vodnjakov zgradi, še toliko podpor razdeli, tega propadanja ne more ustaviti. Ljudi če bi imel voljo hoditi po pravih potih, bi nič ne opravil, ker ni-

ma za to dosti moči. Tu bi mogla pomagati še država, a ta samo troši veliko denarja, pa se ne more povspeti do kake izdatne velike akcije.

Pa vendar je od kmečkega stanu odvisna vsa bodočnost slovenskega naroda in zato zasluži njegovo stanje najintenzivnejšo pozornost vseh razumnih ljudi. Brez kmečkega stanu nismo nič in če se sedanje nezdrave razmere kmalu na bolje ne obrnejo, nam nobena moč na svetu ne bo mogla več pomagati.

Prebavila je treba varovati, za kaj človeško telo nima organa, čigar še tako nepomembno motenje bi tako obsežno vplivalo na vse druge organe in jim povzročilo najhujše posledice. Varujemo pa prebavila, ako skušamo olajšati delovanje s tem, da pospešujemo prebavilnost in čistilno delovanje prebavil podpiramo z lahkimi odvajalnimi pomočkom. Tako sredstvo imamo v že 40 let predobro preizkušenem dr. Rose balzamu za želodec iz lekarne B. Flagner, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Dobiva se tudi po tukajšnjih lekarnah.

Baška otok Erx-stra.

Slovensko kopališče. Prospekte pošilja Anto Tudor, lastnik hotela »Velebit«. Sobe naj se izvolijo naročiti pravočasno. 1826

Nobena kapljica ne koristi tako želodcu, kot pristni želodčni likér

Blizu in daleč Vse ga pozna, Kdor ga ima, ima zdravje doma!

Zahtevajte pristni „FLORIAN“.

Zavračajte ponaredbe!

Naslov za naročila: „Florian“, Ljubljana.

Postavno varovano.

KINTA

so splošno priljubljeni ker so nedosežni v teku in trpežnosti. Zlagovolite si jih ogledati ali zahtevajte cenik.

Karel Čamernik & Ko. Specijalna trgovina s kolesi, avtomobili, motorji in posam. deli Mehanična delavnica in garaža Ljubljana Dunajska cesta št. 9—12.

Najcenejši nakup otroških vozičkov

pri trdki

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13—18.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Singer

šivalni stroji so neprekosljivi v trajnosti in vsestransko uporabo.

Singer

šivalne stroje dobite samo v naših prodajalnah z „S“ izveškom.

SINGER Ko.

deln. družba šivalnih strojev.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Kranj, Glavni trg št. 119.

Novo mesto, Glavni trg št. 45.

Kočevje, Glavni trg št. 79.

Contrheuman

Contrheuman

Contrheuman

Contrheuman

je racionalno iz nčinovitih sestavin pripravljeno sredstvo.

mnogi ga zdravniki rabiho v premo- gih slučajih z naj- boljšim uspehom.

miri revmatične- protinske in nevral- gične bolečine, od- stranja čut goma- zenja na vzeblih mestih in oteklina v členkih.

se zaradi točnega učinka čimdalje bolj rabi.

Ne dajte si vsiliti kakih nadomestil.

Lonček K 1—

Ako pošljete naprej K 1-50 dobite, franco 1 lonček 5— 5 lončkov. 9— 10 lončkov.

Izdelovanje in zaloga

B. Fragnerja lekarna

c. kr. dvorni dobavitelj.

Praga III., št. 203.

Pazite na ime izdelka in izdelovalca.

Zaloga v lekarnah.

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specialni trgovini

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

522

Velika izbira!

Solidna postrežba!

Katinka Widmayer pri „Solncu“ za vodo

priporoča veliko zalogo nagrobnih vencev iz suhih cvetlic in trakove z napisom, dalje vezanje cvetlic po naročilih. — Priporoča tudi belo perilo za dame, otroke in gospode in veliko zalogo trpežnih in elegantnih čevljev.

Točna postrežba.

1012

Nizke cene.

Franc Kos Ljubljana, Sočna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice se ceno podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

Za birmance

priporoča svojo

velika zaloga oblek
konfekcijska trgovina

Maček & Ko.

Franca Jožeta cesta 3.

Solidna postrežba. — Najnižje cene.

ZA BIRMO!

Priporoča se turška

H. SUTTNER

Mestni trg 25

Ljubljana 4.

Nizke cene, solidna in dobra postrežba.

Lastna protokollirana tovarna ur v Svici.

Tovarniška znamka „IKO“.

Glavno zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

Nikeln. moške ure	od K	4-10	naprej
Srebrne „ „ „ „	7-80	„	„
14kar. zl. „ „ „ „	40—	„	„
Damske ure „ „ „ „	7-90	„	„
14kar. zl. damske ure „ „ „ „	20—	„	„
Srebrne verižice „ „ „ „	1-80	„	„
14kar. zlate verižice „ „ „ „	20—	„	„

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivga, dobrega, puljenega 2 K; boljše 2-40 K; prama polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega duhatost 5-10 K; kg velefinnega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfiniši prsi puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franco.

Zgostovljene postelle

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega, nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napoli puh 20 K; puh 24 K; posamerne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 8-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir, 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnice, 90 cm dolga, 70 cm šir, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir, 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franco. Lahko se franco zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franco. S Benisch, Dešenice št. 767, Češke.

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
EMIL KRAJEC
preje F. Hiti
Pred Skofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjše
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se
poljaja s povzetjem.

Ustanovljeno 1845.
Barvo barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.
Apertura sukna.
JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

AVG. AGNOLA
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
Velika zaloga
steklenine, porcelana,
svetilk, zrcal,
šip, kozarcev, vrčkov
l. t. d.
Gostilniška in kavarnarska
namizna posoda
po najnižjih cenah.

Zdrave, rdečelične otroke
hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično **ribje olje** iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zasilnost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljšo preizkušeno in mnogostransko priporočeno **trpotčev sok**. — 1 steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijev specialitete

Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh bolniških blagajn.

Razpošilja se 2 krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko Prohážka
lekarna pri zlatem orlu
Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Zdravnik želodca

1672

Je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izberno vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smel manjkati.

Edna posebnost likerja je

Zdravnik želodca.

Podpisani si dovoljujem slavn. občinstvu vljudno naznanjati, da sem prevzel in da otvorim na blinčno nedeljo staroznano

gostilno pri „Sokolu“

Nadvojvode Friderika cesta št. 4

(prej Gruberjeva cesta)

ki jo je pred 40. leti ustanovil moj pokojni oče.

Točil bodem samo izborna prista vina in sveže pivo ter postregel z dobro domačo kuhinjo.

Sprejmemo se abonenti na hrano, ki se oddaja tudi na dom po zmernih cenah.

Kegjišče — 25 m dolgo — je cenj. gostom na razpolago ter se odda za posamezne dni v tednu.

Z velespoštovanjem

Ivan Mehlé.

Tovarna oljnatih barv, laka in firnežaOsta-
novljeno
l. 1842.Telefon
številka
154.**BRATA EBERL**

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:

Miklošičeva ulica št. 6.

Ljubljana

Delavnica:

Igriška ulica št. 6.

Električna sila.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snažnost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice po novem urejene kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc
v Ljubljani,Kolodvorska ulica odslej št. 35,
od južnega kolodvora na desno poleg predilnice.**Ivan Jax & sin**

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporoča svojo bogato zalogo

vozni koles.**Šivalni stroji**
za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti.

THE VERA**American Shoe**

za gospode in dame

so dospeli

iz Amerike.

Edina prodaja

čevljarnica

J. Szantner

Ljubljana

Selenburgova ulica št. 4.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.**Brizgalnice**

cevi, telovadno orodje in avtomobile

kupujte samo pri

R. A. Smekal, Zagreb

katera tvrdka se zdaj glasi:

2093

Središčna prodaja ognjegasnih brizgalnic in potrebnih telovadn. orodja in avtomobilov d. s. o. j. Praga-Smichov

R. A. Smekal.

V. I. Stratilek.

V. K. Smekal.

Opozarjamo

da v zadnjem času razpošiljajo različne nemške tvrdke po svojem zastopniku v Zagrebu na gasilna društva nemške cenike in ponujajo svoje blago. — Ne podpirajte jih, ker imate svojo slovansko tvrdko.

Žitni trg in žitna bilanca.

Veliko pozornost vzbuja žitni trg. Že par mesecev se neprestano dvigajo cene pšenice, tako da so doslej sedaj višine, kakor je nismo doživeli iz leta 1873., izvemši nekaj mesecev l. 1909. Sedaj notira pšenica na budimpeštanski borzi že čez 28 K pro meterski stot in rž čez 21 K. Zakaj so cene tako nenavadno poskočile, si je skoraj težko razlagati. Lanska in predlanska žetev je bila še precej dobra, ker je presegla povprečnost zadnjih 10 let. Cene žita se določujejo za celo Avstro-Ogrsko v Budimpešti, kajti dunajska in praška borza ji morata slediti. Tje se moramo tedaj ozreti, ako hočemo spoznati vzrok sedanje hausse na žitnem trgu.

Ogrski kmečki stan se razločuje od avstrijskega v tem, da je tam mnogo več veleposesstva nego pri nas. Madžarsko plemstvo si je znalo ohraniti ogromne komplekse rodovitne zemlje; iz teh izvira njihovo bogastvo in politična premoč. Ti magnati gospodarijo na budimpeštanski borzi in spravijo le toliko blaga na trg, kolikor je neobhodno potrebno. Na ta način regulirajo cene tako, kakor jim zdi dobro. Dve okolščini sta jima sedaj pripomogli, da so smeli zvišati ceno pšenice na tako nezasišano višino, — na čez 28 K pro q. Blizajo se namreč novi žetvi in stare zaloge so že precej izčrpane. Razven tega imajo madžarski magnati monopol na žitnem trgu, ker smo obdani z visoko carino, ki znaša za pšenico 6 K 30 v in za rž 5 K 80 v pro q.

Radi tega nenavadnega in za vse sloje važnega dogodka, se kopirajo resolucije iz vseh krajev, ki odločno pozivljajo vlado, naj zniža carino na pšenico in rž. V smislu zadnje nagodbe, iz leta 1907, smeja namreč obe vladi (avstrijska in ogrska) sporazumno znižati ali pa tudi odpraviti carino, ako je to potrebno. Zanimivo je, da se je med prvimi oglašil zastop mesta Budimpešte ter da je zahteval naj se odpravi carina na pšenico in rž tako dolgo, dokler se ne zjednačijo naše cene z inozemskimi. V Hamburgu notira namreč pšenica 24 K, v Londonu 20 K, v Parizu 27 K pro q. Najdražja je pri nas. — Dosedaj se ni vlada odločila za ta korak, akoravno se je zahtevalo v sedanjih delegacijah. Skoro gotovo je, da se ne bo znižala carina — niti ni misliti, da bi se odstranila — ampak moramo čakati prihodnjo žetev, ki obeta, da bo strmoglavila cene pšenice in rži iz sedanje višine.

Kolikor se more dosedaj pregledati letošnja setev, kaže, da ne izpade slabo. Zadnje poročilo ogrskega poljedelskega ministrstva se sicer glasi nekoliko pesimistično. Koncem aprila so namreč še precej poškodovani setev pozni mrazovi, nadalje je nekoliko trpela radi prepičlega dežja. Privatna poročila so v delnem nasprotju z oficijalnim, tako da je težko vedeti, kdo ima prav. Sicer smo še daleč do žetve in se lahko zgodi še marsikakšna nezgoda do tedaj. Do sedaj pa je stanje pšenice na Ogrskem še precej povoljno, posebno ker je bilo pretečeni teden dovolj dežja. Le v južnih krajih, ob Tisi in v Bački, je nekoliko slabša, — vendar tudi tam se lahko še poboljša. Rusija obeta posebno ob Črnem morju in v nepreglednih maloruskih ravninah dobro žetev. V žitnih skladiščih je še precej blaga iz pretečenega leta. Ker je deževalo pretečni teden in je mokrota znatno pripomogla rašči žita, so izvozili iz Odeše velike množine pšenice, kar spričuje, da se pričakuje dobra žetev na Ruskem. Poročila iz Francije so dosedaj še precej ugodna. Upa se, da bo letna pšenica in rž dobro uspevali. Iz Nemčije ni enotnega poročila. Pritožujejo se iz raznih krajev, da je žito preredit izlezlo. Na splošno pa je stanje pšenice in rži zadovoljivo. Mednarodni poljedelski zavod v Rimu poroča, da se pričakuje v Severni Ameriki za 12% in na Romunskem za 15% bogatejšo žetev, kakor pretečeno leto.

Po sedanjem stanju setve smemo pričakovati, da bode letošnja žetev še precej dobra, ako se med tem ne poslabša. Za avstrijski in ogrski trg pa pridejo le malo v poštev cene pšenice in rži, ki notirajo na svetovnem trgu; kakor nam kaže ravno sedanji počaj. V Budimpešti in na Dunaju je pšenica 4 do 10 K dražja kakor v inozemstvu, ker zabranjuje visoka carina (6 K 30 v pro q) import žita v monarhijo. — Zato regulira pri nas cene v prvi vrsti žetev.

V Avstriji je stanje pšenice in rži nekoliko boljše kakor na Ogrskem, v celi monarhiji pa ni nikakor slabo. Sedanje cene na budimpeštanski borzi ne odgovarjajo faktičnemu položaju, ampak so mnogo pretirane. To čutijo prav dobro žitni špekulanti v Budimpešti, ker tržijo s pšenico za oktobrski termin po 25 K 60 v, med tem ko notira sedaj 28 K 30 v pro q. Borza sluti tedaj, da padejo cene še precej močno takoj, ko pride na trg nov letošnji pridelek. Še marsikdo se spominja leta 1909 in začetka l. 1910, ko so stale cene pšenice še nekoliko višje kakor sedaj; še bolj spomina vreden pa je njihov padec tekom prvih mesecev leta 1910. Tudi sedaj stojimo na ravno tako opasni točki, ki bode lahko marsikomu pogubonosna, ako ne bode dobro preudaril položaj, da so namreč dospele cene pšenice nenavadno višine in da se morajo obrniti navzdol. Le kak nepričakovan dogodljaj bi jih mogel obdržati na tej stopnji. Blizamo se — kakor vse kaže — preobratu.

Žitna poročila ne zanimajo samo trgovce, ampak to vprašanje je postalo splošnega socialnega pomena. Pravzaprav smo si Slovenci, še na nejasnem, kaj je z našo žitno bilanco, ali je akt. ali pa pasivna. Da se stvar preveč ne komplicira, vpoštevajmo samo pšenico in rž. V desetletju od 1902 do 1911 smo pridelali na Kranjskem vsako leto povprečno 227.211 q pšenice in 111.178 q rži. Koliko pšenice in rži porabimo na Kranjskem, je nemogoče statistično dognati. Za Nemčijo se ceni, da porabi vsakdo 180 kg žita (pšenice in rži) na leto, na Avstrijskem pa 150 kg. Ako se ceni, da porabi vsakdo na Kranjskem samo 30 dkg na dan, ali pa 109.5 kg na leto, tedaj konzumiramo na Kranjskem letno okroglo 576.000 q pšenice in rži. Od vsakoletnega pridelka je treba odšteti 2 q za vsak ha obdelane njive, tako da nam ostane za porabo 179.597 q pšenice in 82.730 q rži. Končno je treba odbiti primeren odstotek, ker porabimo nekaj žita za pičo. Odbijmo na ta račun samo 10% pri rži, tako da ostane za človeški konzum 179.597 q pšenice in 74.557 q rži, skupaj 254.054 q žita. Faktično pa porabimo najmanj 576.000 q žita, tako da moramo importirati vsaj še enkrat toliko, kolikor pridelamo sami. Naša žitna bilanca tedaj je jako pasivna.

Za kratek čas.

Oče svojemu na vseučilišče odhajajočemu sinu:

... Posebno se čuvaj ženske. Ženska je kača, lažljiva in zvijačna. Še najmanj nevarne so lepe ženske, ker je zmeraj lahko upati, da te kdo izpodrine.

Mežnar Šepetavec je padel v vodo, a na srečo je bil navzočen velik, močan tujec, ki je pogumno skočil v vodo in je mežnarja spravil na kopno.

— Siromak, je rekel veliki močni tujec mežnarju. Malo kasno sem vas dosegel... Vi ste zdaj gotovo veliko vode popili...

— O, prosim, je s spoštljivo hvaležnostjo vzkliknil mežnar Šepetaveček... veliko vode, ampak vse na vaše zdravje.

Pepček je z očetom gledal veliko množico, ki se je pozimi drsala pod Tivolijem. Posebno ga je zanimala elegantna dama, ki je po ledu švigala in delala kolobarje.

Dama je končno začela zarezavati v led črke, kar je Pepčka zelo navdušilo.

— Ata, kaj pa dela ta lepa gospa?

— Pismo piše.

V tem trenutku se je drsajoči dami primerila nezgoda, izgubila je ravnotežje in — obsedela na ledu.

— Ata, kaj pa dela ta gospa zdaj, je naglo vprašal Pepček.

— Saj vidiš, pečat je pritisnila na pismo.

Skof je prišel na vizitacijo v hribovsko faro. Na kosilo povabljeni župan je bil v silni zadregi, ko je stopil pred škofa, in je tako kašljal in se usekaval, da je kar odmevalo po dvorani.

Škof: Oče župan, ali ste prehlajeni?

Župan: Imam to čast. Prezvišeni.

— Oh, prijatelj, ti ne veš, kako se mi slabo godi. Vse smo že znesli v zastavljalnico. Res že ne vem, kako naj svoji rodbini pomagam na nogo. Samo postelje in stole imamo še.

— Veš kaj, še te zastavi, pa bo tvoja rodbina na nogah.

— Ni prav, da govoriš tako grdo o svoji tašči. Prav čedna ženska je, res, prav čedna ženska. Kadar jo vidim, pa grem za njo.

— No, jaz pojdem tudi za njo... pa le kadar bo njen pogreb.

Gospodinja: Micika, na klavirju je en prst debelo praha. Vi klavirja gotovo že en mesec niste obrisali.

Služkinja: Milestiva, jaz sem šele en teden pri vas. Če je na klavirju en prst debelo praha, ga je pustila še moja prednica.

— Kaj — ti si še vedno zaljubljen v svojo ženo? Oprosti — ali ni pred tremi leti z nekim ljubimcem ušla v Ameriko?

— Da! A kako me je celo tedaj ljubila! Pomisli! Pisala mi je, naj pridem ponjo, ker more samo z menoj potovati in živeti!

Hišni posestniki, ki nameravajo svoje objekte prenoviti, naj bi ne zamudili si preje naročiti piospekte in vzorce barv predobro znane firme Carl Kronsteiner, Dunaj III., Hauptstrasse 120. Specialitete te firme in sicer apnene fasadne barve za že podbarvane fasade, emajlne fasadne barve za še ne prevlečene fasade, dalje lesene stene, plotove itd. ter za notranje prostore so vsled svojih neprekosljivih lastnosti vedno bolj priljubljene in čimdalje bolj zahtevane.

Bohm Sanaforij Aflenzen
Hofacker (890) S. J. S. Prospekt

Lechnerjev katalog fotografiranih aparatov je ravnokar izšel v najnovejši izdaji in ga vsakemu zainteresentu pošlje na željo firma R. Lechner (Wihl. Müller) c. in kr. dvorna manufaktura za fotografijo na Dunaju I., Graben 31 zastoni. Noben fotograf naj ne zamudi si dati doposlati to bogato ilustrovano koristno pomožno knjigo in se je pridno posluževati. Za začetnike pri naročitvi aparata so posebno koristne v katalogu obsežne posebno jasne razložitve o uredbi, sestavinah, ravnanju in primerni izbiri aparatov. Tudi se pridene vprašalna pola, s katero izpolnitvijo in vpošiljativjo je vsakemu, ki bi rad izvrševal fotografiranje, dana priložnost, se orientirati brez nadaljnjih stroškov. Naprednejšim amaterjem in poklicnim fotografom se priporočajo Wr. photographische Mitteilungen, ki izhajajo dvakrat na teden in stanejo samo 10 K na leto. Poizkusne zvezke oddaja brezplačno firma Lechner.

NESTLÉ-JEVA
MOKA ZA OTROKE

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastoni

Nestle, Dunaj I.
Biberstrasse. 6 k.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov v Ljubljani, Solenburova ulica 5.

Temnica na razpolago. Zunanja naročila z obratno pošto. — Zahtevajte cenike.

Kam pojdeš o binkošti na vino? — Seveda v Spodnjo Šiško k „Seidlu“. kjer dobim najboljše in najcenejše vino. V gostilni pri „Seidlu“ v Spodnji Šiški se prodaja čez cesto

L vrste traminac	liter po K	1-28	2134
II. „ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	—96	
L „ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	1-04	
II. „ „ „ „ „ „	„ „ „ „ „ „	—96	

Cena: 1/2 ste-
klenica K 1-20, 1/1 stekle-
nica (zadostna meseca) K 2-.

Po današnjem stanju znanosti je dokazano najboljše sredstvo za negovanje zob in ust. Najboljša ustna voda.

Odol

Otvoritveno naznanilo.

Vljudno naznanjam, da je

trgovina s čevlji
otvorjena.
Zaloga čevljev Komfort
Josip Sima,
Ljubljana, Kongresni trg št. 6.

PALMA

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da bodem letos o priliki 25letnice obstoja svoje tvrdke prodajal

birmanska darila
kakor ure, verižice, obeske, prstane, uhane l. t. d.

po znatno znižanih cenah.

Edina zaloga najboljših ur z lastno znamko „JUP“. Lastna delavnica z električnim obratom za popravila in nova dela.

LUD. ČERNE

juvelir in trgovec

LJUBLJANA, Wolfova ulica št. 3.

V pridobitnem življenju

ure in dnevi, ki jih z zobobolom, nevralgijami, ušesnimi in očesnimi

bolečinami in vsemi s prehlajenjem nakopanimi si trpljenji in bolečinami izgubimo pri delu, igrajo veliko vlogo. Zato bi morali vedno imeti pri hiši Fellerjev bolečine tolažeci rast-

linski esenčni fluid z zn. »Elsafluid«. Ta takoj odstrani bolečine in nas napravi zopet sveže in delavne. 12 steklenic za 5 kron franko pošlje lekarnar E. N. Feller, Stubica, Elsa-

trg št. 238 (Hrvaško), s katerimi lahko kar ob enem naročimo Fellerjeve odvajalce, prebavo pospešujoče rabarbarske kroglice z zn. »Elsa kroglice«, 6 škatlic za 4 kron. Oba iz-

delka bralcem iz lastne izkušnje lahko najtopleje priporočamo, ker smo se o njih dobrodejnem učinku sam pogosto prepričali.

kao — — —

Restavracija Kamnik

v zdravilišču

otvorjena dne 15. maja.

Izberna dunajska kuhinja. — Izvrstna naravna
vina. — Vedno sveže pivo. — Cene zmerno.

2131

Priporoča se

Viktor Zeilner, restavrator.

Ljubljana, Selenburgova ulica 1.
Ceniki franko. Ceniki franko.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

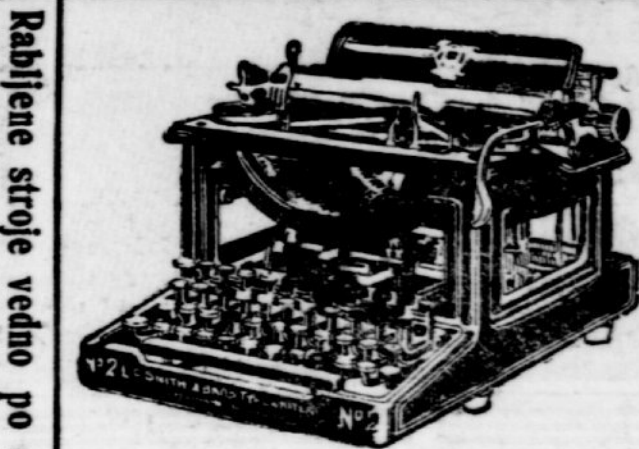
priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od
avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in
podorne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

4355

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Tiskopisni stroj (najnov. model)

„L. C. Smith & Bros“
je najpopolnejši in najboljši.

10 letno funkcijsko jamstvo.

Ugodno plačevanje v obrokih.

Stari stroji drugih sistemov se

vzamejo v plačilo. Brezobvezno razkazovanje. Prospekt zastoj in franko.

THE REX CO., LJUBLJANA,

Selenburgova ulica št. 7. — Telefon št. 38.

Zastopstvo pisalnih strojev „UNDERWOOD“ in „CORONA“.

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najhitrejša in najkrajša vožnja iz

Havre v New York odhod iz Ljubljane vsaki torek.

Vožnja iz Havre v Kanado odhod vsak mesec enkrat in iz

Bordeaux v juž. Ameriko.

Veljavne vozne liste (Sifkarte)
in brezplačna pojasnila iz-
daja edino

Ed. Šmarda

konces. potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18

Veljavne vozne liste za po-
tnike iz Amerike nazaj v
domovino po najnižji ceni.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.

najnovije fasone
po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto

Popravila in preoblike
: točno in cen.

Najcenejše

dežnike
in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalce streh in klepar, vneljalec
strelovodov, ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
krivanje z angleškim, francoskim in
tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hartschek
z izbočno in ploščnato opeko, lesno-
cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-
parska dela v priznani solidni izvršitvi.

Hišna in kuhinjska oprava. Posteljni posoda.

Poprave točno in cen.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh del koles (biklov)

kakor tudi

metalni opani po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biklov
točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštne prosto.

Lepe prsi

dobre deklice in žene vsake starosti, ako
rabiho moje najnovije **maslo za**
prsi, rabi se samo na zunaj, edino res-
nično učinkujoče sredstvo, zajamčeno ne-
škodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spada joče mlo 60 vin.

Subi

dobre lepe, polne telesne oblike z mojo redilno moko
»Käthe«, zajamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih
pisem. Cena kartonu K 2-20 po povzetju. Od 4 kar-
tonov naprej pošt. prosto. — Pošiljatelj poste re-
stante samo če se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga

Käthe Menzel, Dunaj VI., Stumpgasse 49 K. 2. Stock.

Najnovije steznike, različnih krojev, Tango, brez palčic, rije
prostitih, kratkih, dolgih, trikot, elastičnih a jour, držce za prsa,
životke (Miederleiberi) kakor vse hygienične otroške, dekliške in
damske potrebščine priporoča č. damam tu in na deželi svojo

bogato izbero edina specialna trgovina

938

J. GORJANC, preje Kocjan

sv. Petra cesta 28, nasproti „Zlate kaplje“

kjer se tudi izdeluje steznike, pasove, ravnodržalce
po meri, čisti in popravlja. — Posebna soba za pomirjevanje.

V skladišču blaga

Malvina Weisz

Ljubljana, Selenburgova ul. 1, nasproti „Kazine“.

1 komad rjuha, 2 m dolga, brez šiva	K 1-96
1 komad namizni prt s 6 servijeti	1-96
1 komad mizni prt iz damasta (bel)	1-96
3 komadi brisače, izvrstne	1-96
6 komadov platnenih prtov za steklenino	1-96
1 komad klotasto spodnje krilo s svilenim leskom	1-96
6 parov ženskih (dolgih) ali moških (kratkih) nogavic	1-96
12 komadov moških in ženskih in moških žepnih robcev	1-96
1 komad moška srajca (bela ali barvasta)	1-96
1 komad spodnje hlače iz kepra, francoskega fazona	1-96
2 komada moške spodnje hlače, kratke iz zefirja	1-96
1 komad ženska srajca s trakom obrobljena ali vezena	1-96
1 komad ženska srajca iz šifona	1-96
1 komad ženske hlače iz šifona z volanom	1-96
1 komad ženski reformni predpasnik iz kretona	1-96
2 komada moderčkov (šifon), lepo nakinčanih	1-96
1 komad predpasnik iz klota, olupšan v vsakršnih fazonah	1-96
1 komad povojna blazinicca s trakovi in vezeninami	1-96
1 komad svileni šerpa ali ruta	1-96
2 komada platnene blazine s franžami za divan	1-96
1 komad svileni robec (ruta) prima	1-96
1 komad moška nočna srajca, prav velika	1-96
1 komad predpasnik iz listra, prav velik	2-90
1 komad šal	2-50
1 komad bluza za izhod	1-96
12 komadov brisalk za prah	1-96

Naročila iz dežele se pod 10 kron ne pošilja.

Pošilja se tudi po poštne povzetju,
ako blago ne ugaja, se denar vrne.

Prvovrstni, elegantni in cenó

so

naši

svetovnoslavni

TURUL
čevlji

Tvornica za čevlje „TURUL“

Alfred Fränkel, kom. dr.

Prodajalnica A. SELJAK, zastopnik

Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Perilo
za otroke
v zalogi.

Izdelovanje nevestinskih oprem.

Perilo
za otroke
v zalogi.

Ustanovljeno 1870.

Moško, damsko in otroško

perilo

lastnega izdelka

daleč znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen
priporoča

C. J. HAMANN

dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti,
častniških uniformiranj, zavodov, sa-
mostanov i. t. d. v

LJUBLJANA.

Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.

Istotam prva kranjska

pralnica in likalnica

moškega perila.

Motorni obrat.

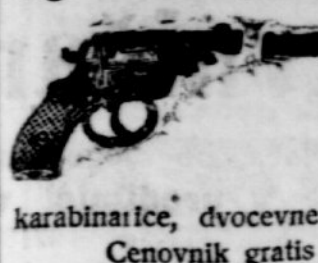
Največje varovanje perila. Najnoviji stroji.

Perilo se na način prve dunajske čistil-
nihe zlika brezhibno kakor novo in se
vse do srede posilano perilo zgotovi v
sehoto tistega tedna.

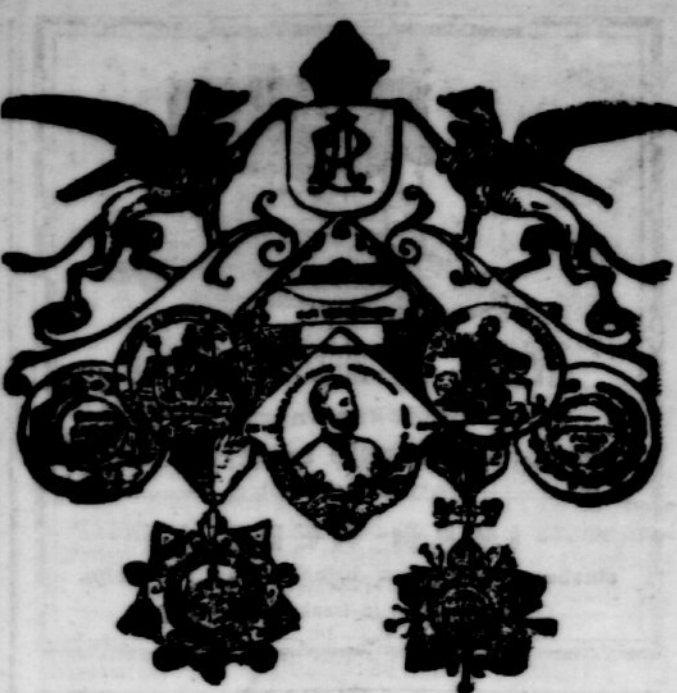
Priznane najpoštenjša postrežba.

Postajna pošta, pošt. in zapak.

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Sporgasse 1.

priloga po tovarniških cenah kot najboljše branilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“, „Steyr“, „Mauzer“ in „Bayard“ samokresni najbogatejša izbire že od K 5-50 naprej, floberti in karabinice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 55

Anton Presker
krojač 40

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priloga svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plašče za gospe, nepremičljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan svež

sladoled

in

ledena kava

se dobi

v slaščičarni J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.

SANATORIJ ELISABETINUM

zdravilišče za notranje, kirurške in ženske bolezni. Bolniška oskrba sester križark. — Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmjerne. — Moderno opremljena Röntgenova soba. — Udobno urejeno kopališče z vsemi zdravilnimi pripomočki. V sanatorij se sprejemajo tudi poročniški slučajji. Poljanska cesta 16. 1059 Telefon št. 141.

CERESIT

dela mokre kleti vlažna stanovanja zjamčeno suha

IAREFERENCE, AVSTR PATENT, ZASTON ŠT. 36 PROSPEKTI

Avstr. ceresitna družba zez Dunaj XIX. Eisenbahnstrasse No. 61. Tel. D. 252.

„Salvator“
gumijevi podpetniki.
Nedosežni po elastičnosti, lahкотnosti, trdnosti.
Glavna zaloga:
Anton Krisper, Ljubljana.

P. Faff najnovejši
brzošivalni stroji
so priznано najboljši.

Pouk šivanja in vezenja na stroj brezplačen. Desetletno jamstvo. — Ceniki zastoj in poštno prosto.

Ign. Vok specialna trgovina šivalnih strojev in koles
Ljubljana, Sodna ulica šte. 7.

Pisarna za urejevanje splošnih gospodarskih zadev.
J. ROZMAN, KRANJ.

I. denarni promet:

Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitala in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev.

II. Informacijske zadeve:

Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.

III. Izterjevanje terjatev:

Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. Inkaso menic.

IV. Promet z nepremičninami in podjetji:

Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trg. govskih in obrtnih podjetij.

V. Tehnično-komercialne zadeve:

Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.

VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah.

Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago.

ALFONZ BREZNIK učitelj Glasbene Matice in edini zapriščeni strokovnjak c. kr. deželnega sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša trdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Volikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih teorin: Bösendorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stengl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerik. harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavna obvezna garancija. Najmanjša najnižja. Zamena najugodnejša. Uglasevanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno ie jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsifikatov in navidezne „pofolne“ pri kričalcih, ki se drznejo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo n; jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

HAMBURG - AMERIKA LINIE.

Glavno zastopstvo:

FR. SEUNIG, LJUBLJANA
Kolodvorska ulica št. 28.

442 parnikov.

„Waterland“

58.000 ton,

„Imperator“

52.000 ton.

Najnovejša in največja parnika na svetu.

Predno kupite vozne listke, pišite po brezplačna pojasnila ter podobe teh parnikov, kajti nudijo vam z našo vožnjo danes najprijetnejše in najsigurnejše potovanje v medkrovju osobito pa v novem meščanskem razredu obstoječim z 2, 4 in 6 posteljami z popolno opremo. V obednicah pri pogrnjenih mizah se donaha hrana po strežajih. Cena meščanskemu razredu 20—30 K višja.

Za vožnjo 6 1/2, največ 7 dni dam na zahtevo jamstvo.

G. Čadež
v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manul. trgovine

priloga

klobuke
slamnike

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene zmjerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priloga svojo veliko izber dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

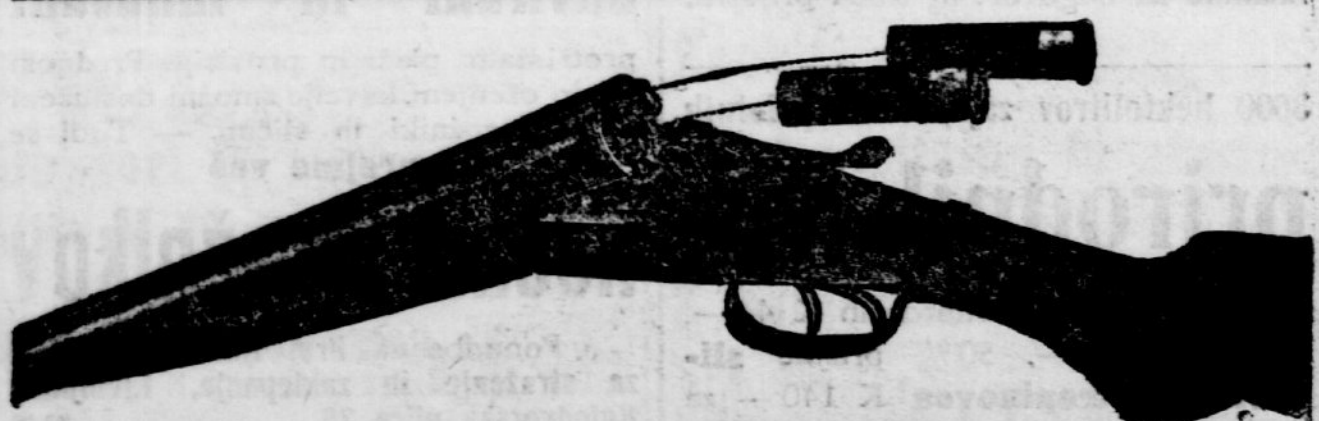
Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet žimnati modroci, otroški vozlčki itd.

Najsolidnejše blago.

Ljubljana

Fr. Ševčik Zidovska ul. 7.

puškar

priloga svojo veliko zalogo raznovrstnih

217

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, švaskih in čeških strogo proizvedenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno prilogaam lahke treceve in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naredbi se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštno prosto.

2 lepi sobi

visokopritlični za pisarno in 1 sobno podpritičje se odda s 1. avgustom na Slovenskem trgu 8. (trg pred sodnijo). 2139

Stanovanje

se išče za 70 let star zakonski par do smrti za kupiti. Soba, kuhinja, shramba, drvarnica, malo vrta, voda. V bližini postaje in farne cerkve. 2075

Ponudbe na upravnishvo »Slov. Naroda« pod „šteč. 70“.

Banka „Slavija“ sprejme dvoje

potnih uradnikov

Pojasnila o tem daje nje generalni zastop v Ljubljani. 2138

Omožiti se želi

brhka uradniška vdova, 30 let stara, simpatična, domače vzgojena, vsestransko izobražena, z opravo in nevestinsko opremo ter 3000 K premoženja. Ker je edini otrok, je dokazano dedinja po materi — 32.000 K. Gospodje uradnik ali gospodje v dobri poziciji se prosijo, naj pišejo pod „Gegenseitige Sympathie“ Ljubljana, glavna pošta restanta. Na anonimno se ne odgovarja. 2140

Imam približno 50 sežnjevi ali 200 m³ borovih gabrovih itd. 2115

drva

m³ stane na kolodvor Javornik postavljen K 5.—. Tudi oddam v bližini kolodvora trgovino z več shrambami in tudi nekaj blaga. Ivan Ferjan, trgovec, Jesenice, Gorenjsko.

Na obroke zlata verižica

za gospode in dame

60 gramov težka, K 140.—, mesečno 4 K. Prve vste srebrna ura s 3 srebrnimi pokrovi 14 K. Pošilja se na vse strani. Kdor bi rad ceno kupil uro in verižico, naj piše takoj. R. Lechner, Bielefeld (Lundenburg) 299 trgovina z zlatino.

Garantirano naravna dalmatinska

vina in tropinovec

po jako povoljnih cenah razpošilja CIRIL ZANETA posestnik vinegradov 1948 Spljiti (Dalm.). Ceniki zastoj in franko.

Kontoristinjo

Slovenko, z lepo in hitro pisavo, večšo strojepisja, sprejme Vydova tovarna hranil v Pragi VIII. Začetna plača K 90.— mesečno. Oni, ki bodo sprejela, povrnemo vožnjo v Prago. Nastopiti se mora čimprej. K ponudbi je priložiti prepis izprijčeval iz meščanske in trgovske šole ter sliko. Za originalna izprijčevala se ne jamči. Znamke za odgovor ni treba priložiti. 2080

3600 hektolitrov zajamčeno pristnih prirodnih vin

velefinih belih in svetlordečih K 44.—, rizling K 60.—, 50% pristne silovke in tropinovec K 140.— za 100 litrov prodaja 2013

J. KRAVAGNA

Ptuj, Stajersko.

Nadležne kocine

na obrazu ali na rokah odstrani v 5 minutah Dr. A. Rixa 2121 odstranjevalec kocin. Zaj. neškodljivo, gotov uspeh. Pušica za 4 K zadostuje. Razpošiljanje strogo diskretno. Nos. dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Burggasse 17/E. Zaloga v Ljubljani: Lekarna „pri zlatem jellenu“, drogeriji A. Kanc in „Adrija“.

Pisarne

za notarje, trgovce, zavarov. družbe itd. v sredini najbolj prometnem delu mesta Ljubljane se takoj oddajo. Ponudbe na poštni predal 70. 1786

Zeli se kupiti lep majhen

konj pony

Ponudbe z navedbo starosti, barve, visokosti in cene naj se blagovolijo poslati na: Villa Atta Konstantinowski, Opatija. 2150

Za pisarne

se oddajo takoj ali pozneje

2-3 elegantne velike sobe

sredi mesta.

Kje, pove upravnishvo »Slov. Naroda«. 2146

Zanesljivega

krajevnega zastopnika

za Ljubljano ozir. Kranjsko, dobro uvedenega pri trgovcih, slaščičarjih in pekarnih sprejme češka tvornica margarina.

Ponudbe na upravnishvo »Slov. Naroda«. 2110

Krasen lovski pes

fermač (Pointer) 4 leta star, izvrsten za lov na jerebice, sloke, zajce i. t. d. se prodaja vsled premalo uporabe, istotako so naprodaj lepi mladinci od njega, sedaj 6 tednov stari in krepko izraščeni. Cene po dogovoru. Natančnejša pojasnila pod šifro „Ukova št. 50“ Jesenice Fužine na Gorenjskem. 2133

Kupi se dobroohranjen 2142

stol

na 3 kolesih za prevažanje bolnika. Ponudbe pod „A. G. 2142“ na upr. »Slovenskega Naroda«.

Korespondentinja

slovenščine in nemščine v govoru in pisavi popolnoma zmožna, hitra strojepisna in stenografinja, ne čez 28 let stara, koja je samostojnega in vestnega dela vajena in vse hitro zapopade, se išče za veliko dunajsko pisarno.

Ponudbe z zahtevo plače, datumom vstopa, referencami in sliko pod šifro „M. T. 2800“ na anonimno ekspedicijsko Hasenstein & Vogler, Dunaj I, Neumarkt. 2143

Išče se za takojšnji nastop obeh

deželnih jezikov zmožni

akvirant in inkasant

proti stalni plači in proviziji. Prednost imajo oženjeni, kavcije zmožni dosluženi vojaki, orožniki in slično. — Tudi se sprejme več

nočnih stražnikov

Ponudbe na Prvi ljubljanski zavod za straženje in zaklepanje, Ljubljana, Kolodvorska ulica 28. 2148

Trg. sotrudnik

manufakturne, modne ali konfekcijske stroke se sprejme pod ugodnimi pogoji v večji trgovini v mestu na Stajerskem. — Ozira se same na zmožne in inteligentne moč s prama referencami.

Ponudbe pod „Prihodnost“ na upravn. »Slov. Naroda«. 2028

Zivinske in mostne tehtnice
(Brückenwagen)
izdeluje najceneje in najsolidneje
domača tvrdica
IVAN REBEK
starbena in umetna ličjačarstvo, Celje.
Cenik brezplačno in franco na razpolago.

803

Krvna bolezen
: ni sravnata. :
+ +

Vsi smo ljudje in vsem prete vene-
rične bolezni (sifilis), škrofeljni, kožne
bolezni in druge od slabe krvi izvi-
rajoče bolezni. Vseh teh nepravil-
naj bodo stare kolikor hočete se
rešite samo z KROGLICAMI GERON.
zdravljenjem s KROGLICAMI GERON.
Prospekti zastoj. Skatliča z natan-
čnim navodilom za zdravlje 6 kron.
Izdajevalec: lekarnar Fowler, Pariz.
Naroča se iz glavne zaloge:
E. LEDERER, lekarnar,
Budimpešta IV. Museumring 21.

TOVARNA ZAMAŠKOV
JELACIN & KO
LJUBLJANA

NAJSOLIDNEJŠA IN NAJCENEJŠA
POSTREŽBA! ELEKTRIČNI OBRAT.
DIREKTNI UVOZ PROBUKOVINE
IZ ŠPANIJE IN PORTUGALSKE.
ZAHTEVAJTE VZORCE!

Postrežba točna! Cene solidne!
Prva največja
domača in eksportna tvrdica!
Zalagatelj c. hr. armade, vojne mornarice, domobrancev itd

Fr. P. Zajec
Ljubljana
Stari trg št. 9

Glavni zastopnik največjih tovarn ur v Sviči
Priporočano najboljšo
švicarske ure, Schaffhausen ure, Omega ure itd.
Najbogatejša zaloga briljantnih in drugih
prstanov, uhanov, verižic, zapustnic itd.
Namizno orodje. — Zrasni nastavki iz
srebra itd. itd.
„ Najnovejši cenik brezplačno. “

Premoženje

je v kratkem času
zaslužiti

s prevzemom edine prodajalne
prave uvedene svetovnega

patentnega predmeta

ki je v mizarstvu in pohištveni
stroki povzročil popoln prevrat.
Glavnice je treba okoli 5000 K.
Ponudbe pod „Selene Gelegen-
heit 7657“ na anonimno ekspedi-
cijo Eduard Braun, Dunaj I.,
Rotenturmstrasse 9. 2104

Zastopinka

proti proviziji išče tvornica likerjev za
celo Kranjsko. Reflektira se samo na
poštenega in dobro uvedenega gospoda.

Ponudbe pod „Spreten“, Sušak
pri Reki. 2135

Sprejme se takoj za novo delo
4 dobro izurjene

čevljarske pomočnike

Plača po dogovoru. 2145

Anton Lesjak
čevljarski mojster, Novo mesto, Dol.

Smrekovih in berovih

hlodov

se kupi vsaka količina franko
vsak kolodvor. Ponudbe pod
„Hlodi 2107“ na upravnishvo
„Slovenskega Naroda“.

V prijaznem kraju Notranjske, poleg
župne cerkve ob južni železnici, se
prodaja iz proste roke zaradi bolezni

trgovina s hišo

in poselitvam pod zelo ugodnimi
pogoji. 2057

Ponudbe pod „Trgovina/2057“
na upravn. »Slov. Naroda«.

Enonadstropna, trdno zidana

hiša

s poslopjem v dvorišču in vrtom za
zelenjavo se prodaja pod zelo ugod-
nimi pogoji z ali brez zemljišča in
gozda. Hiša stoji na ugodnem prostoru
glavnega trga v mestu Šoštanj ter je
pripravna za vsako obrt ali večjo
trgovino.

Več pove Posojilnica v So-
štanju. 1754

Posojila.

Brez porokov! Brez porokov!
Brez poprejšnjih stroškov
Častnikom, uradnikom, učiteljem, poduradnikom
in penzionistom na mesečne obroke z obrestmi
K 6-16 za vsake 1000 K.

Posojila.

vsakemu proti porokom. Priskrbljevanje polje
tudi brez zdravniške preiskave do 70. leta.
Brezplačna pojasnila daje bančna in zavaroval-
niška pisarna hrakovskega vzajemnega
zavarovalnega društva v Gradcu, Haus
Sachsgass 12, 3. nadst. — Vprašanja v
nemškem jeziku. 1796

Vajenca

(močnega fanta) in

2 pomočnika

samostojna delavca za konstrukcijska
dela sprejme takoj Jakob Malenšek,
stavbno in umetno ključavničarstvo,
Boh. Bistrica.

Slav. občinstvu pa priporočam svoje
železne naprave za vzorne svinjake

sistem patent »Bobis« s snemajočim
in pregibljivim omrežjem in na tečajih
pregibljivim koritom. 2058

Sprejme se takoj ali pozneje
popolnoma izveščana

prodajalka

manufakturne stroke za veliko
trgovino v Ljubljani. Ozira se
samo na prvovrstno moč.

Ponudbe pod „Prodajalka“ na
»Anončno ekspedicijsko“ v Ljubljani,
Šelenburgova ulica št. 6. 2083

Sprejmo se ključavničar

25—30 let star. Plača po dogovoru.
Oglasiti se je v predilnici v
Ljubljani. 2132

Postranski zaslužek

za žene in deklice kateregakoli stanu in si-
cer s stalnim, garantiranim hišnim delom,
mesečni zaslužek najmanj K 80.— Popolno-
ma nova stvar. Vprašanja s priloženim 60 v.
v znakah na Josifut Heiser, Dunaj VI,
Magdalenenstrasse 8. 1900

Vajenca

se sprejme v trg. z meš. blagom.
Kje, pove upravnishvo »Slov.
Naroda«. 2119

Za veselice.

Ljubljanski orkester se pri-
poroča vsem cenj. gostilničarjem
in društvom za obila naročila.
Pojasnila daje J. Verstovšek,
Krakovska ulica št. 9, Ljubljana.

Podganja nadlega?

Brezplačno pojasnilo in prospekt
Tierärztliches Institut Dunaj VII.,
Burggasse 88/18. 2122

Dva mizararska pomočnika

vajena stavbnega dela, sprejme takoj
Filip Lazar, mizar,
Jesenice, Gorenjsko.
2093

Proda se vila

v Kamniku, z več orali zemljišča, obstoječa
iz 3 stanovanj s kuhinjo, kopališčem, lepim
parkom in vsemi drugimi udobnostmi za
letoviščarje. Krasna lega. Eventualno se
vsa stanovanja oddajo.

Več se poizve v trgovini A. Sinkovic
nasl. Soss & Co. 1548

Učenec in učenka

iz boljše hiše 1999

se sprejmeta takoj pri
ANTONU BUTARA, trgovina s spe-
cerijo in železnino, Novo mesto.

Dekle

14 let staro, močne postave, sloven-
skega hrv., italj. in tudi nekaj nem.
jezika zmožna, želi dobiti v veliki tr-
govini mesto kot učenka, katera ima
veselje do trgovine. Ponudbe se prosi
pod J. Kunstelj, rudniški paznik v Ster-
mac, pošta Sv. Nedelja pri Ilboni Istrija.

Rodbinska hiša

5 minut od mesnega parka, v mirni
legi brez prahu, 10 let davka prosta,
3 sobe kuhinja čimnata, klet, mansar-
dni sobi, steklena veranda, vrt, kopeli
v Savinji in peščene kopeli, v bližini
gozda se ceno prodaja. Naslov pove
upravnishvo „Slovenskega Naroda“.

V Celju se odda v najem

LOKAL

pripraven za vsako trgovino na pro-
metnem mestu pri cerkvi in v obližju
javnih uradov. 2079

Povpraša naj se v pisarni dr.
Antona Božiča, odvetnika v Celju,
Rotovška ulica št. 15.

Trgovski sotrudnik

za trgovino z mešanim blagom in

učenec

se sprejmeta. J. Modic, Nova vas
pri Raketu. 2063

Nepremoljivost betonske in betona opna masla.
Osušenje vlažnih zidov in prostorov.
Proti vremenu odporne stene, kamor lito doč in žanče s belim
spnom povzroči sam.

„STEARIT“
kemilne tvornice Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co.
Prodaja pisarna in zaloge F. F. Vidic & Co. v Ljubljani.

Priznana izborni fotografski aparati

lasne in tuje konstrukcije. Dodelovanje vseh amaterskih posnetkov v našem
ateljju. Priporočamo pred nakupom aparata naša povprašati za svet. Vsi
hitre prodaje vedno svež material. Naše priljubljene kamere „Austria“
in plošče „Austria“ se dobe tudi potom vsake trgovine s fotografskimi
potrebščinami. Ravno izišli glavni katalog gratis. Trgovci naj se obrnejo
na našo eksportno trgovino „Kamera Industrie“ Dunaj VII. 2120

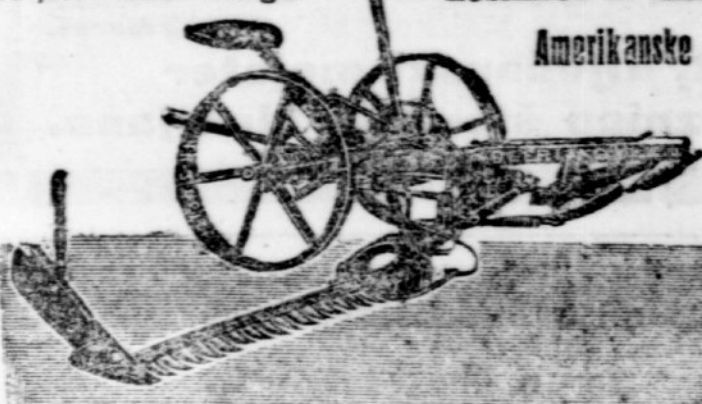
R. Lechner (Wilh. Müller)

a. in hr. dvorna inšpektorja za fotografijo na Dunaju I. Graben 30 in 31.
Največja zaloge za vsako fotografsko potrebo.

„DEERING“ kosilni stroj je edino uspešno delu- joči stroj za košnjo! Oškodujete se

ako ne poskusite preje prave ameriške kosilnice „DEERING“ predno kupite kar
na slepo slabejši kosilni stroj za drag denar!
NEIZPODBITNO DOKAZANO

je in s tisoči izpričevali potrjeno, da ima le prava ameriška kosilnica „Deering“
vse one prednosti, ki omogočajo hitro, breznaporno in blagonsko košnjo! Vse druge
kosilnice, ki jih
slabeše konstruk-
kurene kosilnice
nicami „DEERING“
nabavil amerikan-
voljen. Vse druge

Amerikanske kosilnice se dobivajo le pri založitelju
Fr. Stupica v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 1.

Največja zaloge vsakovrhnih strojev za poljedel-
stvo in strojev za vse rokodelske panoge. Zaloge
dalmatinskega portland cementa, traverz in šila,
železa ter vsakovrstne železnine.
Ceniki brezplačno! Postrežba najtočnejša!
Cene najnižje!

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Fer-
lach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
in od mene preizkušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoni.

Najstarija in glavna potniška pisarna in
denarna menjalnica

I. N. FERRIĆ

Trst, Via Lazzaretto Vecchio št. 4
nasproti Excelsior Palace Hotel.

Odprava potnikov z najhitrejšimi pari-
niki domačega društva iz Trsta in to v

Ameriko in
Kanado.

Odhod vsako soboto; ob ponedeljkih
odhod z železnice iz Trsta čez **Havre**
Bremen, Rotterdam in Antwerpen
v **New York** in dalje z ameriško
železnico do mesta namembe. — Za
najhitrejšo, najcenejšo in za varno po-
tovanje se skrbijo in garantuje. — Da
more vsakdo takoj odpotovati, treba
zagotoviti mesto z **20 K** are. Vsakdo
lahko v menjalnici zamenja denarje v
amer. dolarje brez odbitka. — Vsa
pojasnila pošljem brezplačno. 3532

Že od 1. 1863 sijajno preizkušeno

Bergerjevo medicinsko
kotranovo milo

tvrdke **G. HELL & COMP.**

ki ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih
državah s odličnim uspehom uporabljajo proti
vsake vrste izpuščajem

slasti proti kronicnim in luskastim lišajem in parazitarnim
izpuščajem, luskam na glavi in v bradi, ima v sebi 40
odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od
vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini.

Kot trdovratnih kožnih boleznih rabite jako uspešno
Bergerjevo kotranovo-žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za ženske in otroke:
Bergerjevo glicerino-kotranovo milo.

Dalje brez kotrana jako slovito:
Bergerjevo boraksovo milo

n sicer proti ogroženju, ogroženju, pegam, mozoljem in
drugim neprimernim kožnim.

Cena komada vsake vrste z navodilom
o uporabi 70 vinarjev.

Novo: **Bergerjevo tekoče kotranovo milo**
je izvrstnega učinka pri kožnih boleznih lu-
skinam na glavi in v bradi kakor tudi kot
sredstvo za rast las. Steklenica 1 K 70 vin.

Zahtevajte po lekarnah in sadenih trgovinah
izključno **Bergerjevo kotranovo milo** in
na polegostojki tirnim podpis
G. Hell & Co. na vsaki etiketi.

Odklikovan v castno diplomu na
Dunaju 1883 in v zlato sre-
tlinjo na svetovni razstavi v Parizu leta 1900.

Tvornica:
G. Hell & Comp., Opava in Dunaj I., Heltzerstollstr. 11/13.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah:
Milana Leusika dediči, Ph. Mr. Josip
Čizmar, J. Mayr, G. Piccoli, Ubald pl.
Trnkoczy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem

Za ohranitev
zdravega želodca

za podpiranje in uravnavo prebave za od-
stranitev škodljivega zagatenja, kate-
rega posledica so mnoge bolezni, vedno
učinknje jako dobrodejno

dr. Rose balzam za želodec

Znane posledice nezmernosti, napačne
diete, prehlajenja in telesna zaprtja n.
pr. vzpehavanje, gorečica, napenjanje,
tvoritev kisline, čut polnosti in krčne
bolezni se omiljujejo in odstranjujejo
in tako zabrani razvitek težkih in dol-
gotrajnih bolezni.

Svarilo!

Vsi deli embalaže nosi-
jo zak. vpisano znamko.
Nikjer si ne dajte vsi-
liti nadomestil.

Glavna zaloge

B. FRAGNER, c. in hr. dvorni dobavitelj le-
karstva, karna pri „Črnom orlu“, Praga
Mala strana, št. 203. ogel Neradove ulice

Po pošti se razpošilja vsak dan. Velika
steklenica 2 K. — Mala stek-
lenica 1 K. — Po pošti ako pošljete
naprej 1 K 50 vin. dobite eno malo
steklenico, za 2 K 80 vin. eno veliko,
za 4 K 70 h dve veliki steklenici, za
8 K štiri velike steklenice, za 22 K
pa 14 velikih steklenic franco. Za-
loga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Krapinske toplice (hrvaško.) zdravijo protin, rev-
matizem, ischias.

„Anker“

držba za življensko in rentno zavarovanje na Dunaju
generalni zastop za v Gradcu, Herrengasse št. 18. in glavni zastop za
Kranjsko Leopold Grünfeld in Fran Aumann v Ljubljani prevzemajo

vseh vrst življenska in rentna zavarovanja.
Svetovne police družbe so v smislu liberalnih zavarovalnih pogo-
jev še po kratkem obdobju neizpodbitne in neopredne z avto-
matičnim podajanjem in ob skromni dodatni premiji obrnejo tudi

vojni riziko in invalidnostno sozavarovanje,
katero zadnje zavarovanje za slučaj invalidnosti poleg ustavitve
plačevanja premije tudi še garantira za ves čas trajanja zavarov-
anja prejemanje **rente** v visokosti 10 odstotkov zavarovane
glavnice. — Od 1. januarja l. 1911. na novo uvedeni dividendni
načrt C. zagotavlja zavarovancu družbe izdatno

udeležbo dobička
ki se v polici sami v največjem delu garantira. — Pojasnila dajo
neobvezno in brezplačno **generalni zastop v Gradcu ter**
glavna zastopstva v Ljubljani, Leopold Grünfeld in
Fran Aumann, v Celovcu in Mariboru ter vsi go-
spodje inspektorji in agenti.

Stanje zavarovanj Konec 1913 čez 600 milijonov kron
Aktiv Konec 1913 čez 200 milijonov kron
Izplačil Konec 1913 čez 400 milijonov kron

Osebe, ki imajo zveze v boljših krogih, se vabijo
da prevzemo naše zastopstvo.

Narodna knjigarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Ana Karenina. Roman. Ruski spi-
sal Lev grof Tol-
stoj. Cena broš. 6 K 40 vin., vez. 8 K
40 vin., s pošto 30 v. več.

Bela krizantema. Spisal Ivan
Cankar. Cena
broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 60 v., s pošto
20 vin. več.

Beli rojaki. Povesti. Spisal E. Gang-
ster. Cena broš. 2 K 50 vin.
vez. 3 K, s pošto 20 vin. več.

Ben Hur. Roman iz Kristusovih časov.
Spisal L. Wallace. Cena
vez. 4 K 50 v., s pošto 30 v. več.

Dvajset let pozneje. (Nadalje-
vanje
Treh mušketirjev.) Cena broš. 6 K, vez.
8 K, s pošto 20 v. več.

Gospa Judit. Spisal Ivan Cankar.
Cena broš. 2 K, vez.
3 K 20 v., s pošto 20 v. več.

Grof Monte Christo. Roman.
Spisal
A. Dumas. Cena broš. 8 K, vez. 12 K,
s pošto 20 v. več.

Hiša Marije Pomočnice.
Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K,
vez. 3 K 50 vin., s pošto 20 v. več.

Hlapec Jernej in njegova
pravica. Spisal Ivan Cankar. Cena
broš. 1 K 40 v., vez. 2 K,
s pošto 20 v. več.

Kako pišejo ženske. Fran-
coski
spisal M. Prevost. Cena 4 K, s pošto
20 vin. več.

Knjiga za lahkomišelnje
ljudi. Spisal Ivan Cankar. Cena broš.
2 K 50 vin., vez. 3 K 50 vin.,
s pošto 20 v. več.

Mali ljudje. Spisal Milan Pugalj.
Cena broš. 3 K, vez.
4 K, s pošto 20 v. več.

Mati. Roman. Ruski spisal Maksim Gorki.
Cena broš. 4 K, vez. 5 K, s pošto
20 vin. več.

Muhoborci. Spisal Fr. Milčinski. Cena
broš. 2 K 50 v., vez. 3 K
50 vin., s pošto 20 v. več.

Naša vas. Spisal A. Novačan. Cena
broš. 3 K, vez. 4 K 50 v.,
s pošto 20 v. več.

Nina. Spisal Ivan Cankar. Cena broš.
2 K, vez. 3 K 50 vin., s pošto
20 vin. več.

Ob zori. Spisal Ivan Cankar. Cena
broš. 3 K, s pošto 20 v. več.

Oliver Twist. Angleški spisal Charles
Dickens. Cena
broš. 5 K, vez. 6 K 20 v., s pošto 30 v. več.

Pol litra vipavca. Spisal D.
Feigel. Cena
broš. 1 K 80 v., vez. 2 K 60 v., s pošto
20 v. več.

Polom. Zgodovinski roman iz nemško-
francoske vojne. Spisal E. Zola.
Cena broš. 5 K 60 v., vez. 6 K 80 vin.,
s pošto 30 vin. več.

Ponižani in razžaljeni.
Roman. Ruski spisal F. M. Dostojevski.
Cena broš. 3 K, vez. 4 K 20 v., s pošto
20 v. več.

Potop. Zgodovinski roman H. Sienkie-
wicza. Cena broš. 6 K 40 v., vez.
8 K 40 v., s pošto 20 v. več.

Povesti dr. Iv. Tavčarja.
Pet knjig. Cena broš. 13 K 50 vin., vez.
16 K 50 vin., s pošto 20 v. več.

Narodna knjigarna ima v zalogi tudi vse druge
slovenske knjige ter pošlje na zahtevo najnovejši
cenik cele zaloge.

Poljudna pravna knjižnica:

I. zvezek: Zakon o dovoljevanju poti za silo
K — 40.

II. in III. zvezek: Predpisi o železniških in rud-
niških knjigah K — 80.

IV. in V. zvezek: Pristojbinske olajšave ob
konverziji v knjižnih terjateh K — 80.

VI. — X. zvezek: Predpisi o razredbi in uredbi
ter o zloži zemljišč K 2 — 80.

XI. in XII. zvezek: Predpisi o zoper okvaro polj-
šnice za Kranjsko, Koroško, Goriško, Istro,
Trst in Štajersko K — 80.

XIII. in XIV. zvezek: Predpisi o notarskih pri-
stojbinah in zapovedanih notarskih spisih
K — 80.

XV. zvezek: Županstvom izročena opravila so-
dišč K — 40.

XVI. zvezek: Pristojbine o zapuščinah K — 80.

Prešernov album. Uredil Anton
Aškerc. Cena
2 K 40 v., s pošto 2 K 60 vin.

Quo vadis? Zgodovinski roman H.
Sienkiewicza. Cena vez.
5 K 50 vin., s pošto 30 v. več.

Rodbina Polaneških. Zgodo-
vinski
roman H. Sienkiewicza. Cena broš. 10 K,
vez. 13 K, s pošto 20 v. več.

Slike in revolucije. Ruski
spisal
M. Arcašev. Cena broš. 1 K 60 v., vez.
2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Slovensko gledališče. Spi-
sal
A. Trstenjak. Cena 2 K, s pošto 20 v. več.

Socijalizem. Spisal V. Knaflitz. Cena
4 K, s pošto 30 v. več.

Trije mušketirji. Zgodovinski
roman. Spisal
A. Dumas. Cena broš. 5 K, vez. 6 K 80 v.,
s pošto 20 v. več.

Udovica. Povest iz 18. stoletja. Spisal
I. P. Tomič. Cena 1 K 60 v.,
s pošto 20 v. več.

Vinjete. Spisal Ivan Cankar. Cena broš.
3 K 60 v., vez. 4 K 60 v., s pošto
20 vin. več.

Volja in moč. Spisal Ivan Cankar.
Cena broš. 2 K, vez.
3 K, s pošto 20 v. več.

Za križem. Spisal Iv. Cankar. Cena
broš. 3 K, vez. 4 K 50 v.,
s pošto 20 v. več.

Zaobljuba. Povest. Hrvatski spisal F.
Becić. Cena broš. 1 K 80 v.,
vez. 2 K 60 v., s pošto 20 v. več.

**Zbirka citatov in aforiz-
mov.** Uredil Slavko Klepec. Cena broš.
2 K 50 v., vez. 3 K 30 v., s pošto
20 v. več.

Z ognjem in mečem. Zgodo-
vinski
roman H. Sienkiewicza. Cena 4 K 50 v.,
s pošto 30 v. več.

**Zbrani spisi Janka Kers-
nika.** Pet knjig. Cena broš. 25 K,
vez. 30 K, s pošto 20 v. več.

**Zbrani spisi Frana Lev-
stika.** Pet knjig. Cena broš. 21 K,
vez. 27 K, s pošto 20 v. več.

**Zgodbe iz doline šentflor-
janske.** Spisal Ivan Cankar. Cena
broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto
20 v. več.

Zločin in kazen. Roman. Ruski
spisal F. M.
Dostojevski. Cena broš. 10 K 50 v., vez.
13 K, s pošto 20 v. več.

Avstrijska
BROWN-BOVERI-WERKE D. D.

Dunaj X., Gudrunstrasse 187. Dunaj X., Gudrunstrasse 187.

Inženirska pisarna v Trstu,
Riva Pescatori št. 20. Riva Pescatori št. 20.

Elektromotori in dinami vsake vrste.

Mestne centrale, podeželne centrale,
električne razsvetljevalne naprave in
naprave za prenos električne sile itd.
Specialne električne oprave za rud-
nike in fužine, predilnice, tkalnice itd.
fazni kompenzatorji, indukcijski ure-
jevalci, brzourejevalci itd. električne
železnice vsake vrste, — električne
oprave za vse industrije in obrti.

Lasne podružnice in zastopstva v Gradcu, Innsbuku, Lincu, Moravski Ostravi,
Mor. Sumbergu, Teplicah, Trstu, Pragi, Pulju, Crnovcih, Sarajevu, Beogradu, Sofiji,
Bukarešti, Atenah.
Za Galicijo in Bukovino: Električna deln. družba, prej Soholnicki & Wlaniowski,
Lvov, Słowackiego 18, Krakov Dominikanska ulica 3.
Za Ogrsko: Vereinigte Elektrizitäts & Maschinenfabriks Aktiengesellschaft, Budapesta
V., Merleg u. 3. Ujpest pri Budapešti. 799

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštne prosto.

ANTON SCHUSTER**:: Konfekcija ::****za dame in deklice**

bluze, modno blago, sukno, platno, garniture, preproge, šerpe, rute, pletl.

Vila Ježica-Opatija.

Najmodernejša zgradba, v centru, 3 minute od pomola, ob državni cesti, poleg zdraviliškega parka. Postaja električne železnice. Električna razsvetljava, moderno urejeno sobo z balkonom iz razgledom na morje. Vodovod z gorsko vodo. — Zmerne cene.

Izvrsten dalmatinec

Opelo močan liter K — 88. rdeči samotok liter K — 92. beli samotok najfiniši liter K 1 — 1:05

Naročite z dopisnico vse vrste litra z dostavo in steklenicami K 3 — 1:05

P. Kerjav, Ljubljana, Streliška ulica 32.

Za moške in ženske.**Brez vbrizgavanja**

v nekaj malo dneh celo najbolj zanemarjene toke boleznih sece cevi ozdravi

Ursin-Tecton.

1 škatlja s 100 kroglicami K 5 —

Za popolno ozdravljenje zadostujeta 2 škatli. Izdelovalec: The Ursin Chemical Co., London.

Naroča se v glavni zalogi:

E. LEDERER, lekarnar,
Budimpeša IV. Muscumring 21.**Prava in neprava ljubezen.**

Povest. — Spisal Blaž Pohlín.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

:: Opatov praporščak ::

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje

Narodna knjigarna v Ljubljani.**DRUŽBA „P. WERNIG“ BOROVLJE, KOROŠKO.****LOVSKE PUŠKE-
STRELJIVO. PO-
PRAVILA. REVOL-
VERJI. ITD. ITD.
„ CENIK 1914. „****Anton Bajec**

umetni in trgovski vrtnar

naznanja št. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov 127

cvetlični salon

samo pod Frančo št. 2.

poleg Cevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

Izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Dr. vitez Hugon pl. Porenta

primarij dobrotelnega zavoda v Trstu

potrjuje, da

tinktura**zaželoдец**

lekarnarja Piccolija

v Ljubljani, Dunajska cesta

pri motenju delovanja prebavnih organov vedno najbolj učinkuje.

Steklenica 20 vin.

V naročbo priporočamo
prvi slovenski leposlovni mesečnik**LJUBLJANSKI ZVON**

kateri izhaja že 34. leto.

„Ljubljanski zvon“

šteje med svojimi sotrudniki naše najboljše pripovednike, pesnike in kritike;

„Ljubljanski zvon“

poroča nepristransko o vseh važnejših slovenskih in slovanskih književnih novostih;

„Ljubljanski zvon“

si je tekom svojega 33 letnega izhajanja pridobil v našem slovstvu odlično mesto.

Naroča se:

Upravništvo „Ljub. zvona“ Ljubljana, Knaflova ul. 5.

Cena: Celoletno K 9.20, polletno K 4.60, četrtletno K 2.30.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovejše

KOSTUME

Najnovejša

BLUZE: Domače obleke. :
Praški plašči.

Moško, damsko, perilo.

Športne čepice, moderce.

KRILA**Otroške oblekice in obleke za mladenke.**

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

GORČEVAKOLESA PRIZNANO NAJ-
BOLJŠA SEDANJOSTIX**A. GOREC**LJUBLJANA MARIJE TERE-
ZIJE CESTA ST. 14 NOVI SVET
MASPROTI KOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV CENIK
BREZPLATNO**Mestna hranilnica ljubljanska**

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1913 K 700,000.000.—

Vlog „ 43,500.000.—

Rezervnega zaklada „ 1,330.000.—

4 1/2 %

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in

stoji pod kotrolo o. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopija proti 5% obrestim in najmanj 1% amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.